
DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver:	Trøndelag fylkeskommune
Grunnlag	Mandat for anbud på kollektivtrafikk i Trøndelag utenom Stor-Trondheim fra 2021. Vedtatt i Fylkestinget den 28.2.2018.
Rapportnavn:	Forslag til strategi for Anbud buss Trøndelag region 2021 (Regionanbud 2021) Vedlegg 2 – Utvikling i Trøndelags kommuner
Arkivreferanse:	18/000178
Oppdrag:	
Prosjektbeskrivelse:	
Prosjekteier:	Janne Sollie
Fag:	Kollektivtrafikk
Tema	Anbudsstrategi
Leveranse:	Rapport til Trøndelag fylkeskommune den 01.11.2018
Skrevet av:	AtB AS
Kvalitetskontroll:	AtB AS

Innholdsfortegnelse

1	Regioner i Trøndelag	5
2	Befolkning og utvikling i Trøndelag	7
2.1	Befolkningsutvikling	7
2.2	Arbeids- og studieplasser	9
2.3	Arbeidspendling	9
3	Befolkning og utvikling Namdalsregionen	12
3.1	Befolkningsutvikling	12
3.2	Aldersutvikling	13
3.3	Boligutvikling	14
3.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	15
3.5	Målpunkt	17
3.6	Viktige innspill fra Namdalsregionen	20
3.7	Innspill fra Namsos kommune	21
4	Befolkning og utvikling I Inn-Trøndelagsregionen	23
4.1	Befolkningsutvikling	23
4.2	Aldersutvikling	24
4.3	Boligutvikling	25
4.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	25
4.5	Målpunkt	27
4.6	Viktige innspill fra Inn-Trøndelagsregionen	28
4.7	Innspill fra Steinkjer kommune	29
5	Befolkning og utvikling i Region Fosen	30
5.1	Befolkningsutvikling	30
5.2	Aldersutvikling	31
5.3	Boligutvikling	32
5.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	33
5.5	Målpunkt	34
5.6	Viktige innspill fra Region Fosen	36
6	Befolkning og utvikling i Region Midt-Trøndelag	37
6.1	Befolkningsutvikling	37
6.2	Aldersutvikling	38
6.3	Boligutvikling	39
6.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	40
6.5	Målpunkt	42
6.6	Viktige innspill fra region Midt-Trøndelag	44
6.7	Innspill fra Stjørdal, Levanger, Verdal og Malvik kommune	45
7	Befolkning og utvikling i Orkdalsregionen	48
7.1	Befolkningsutvikling	48

7.2	Aldersutvikling	49
7.3	Boligutvikling	50
7.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	51
7.5	Målpunkt	53
7.6	Viktige innspill fra Orkdalsregionen	55
7.7	Innspill fra Orkdal kommune	56
8	Befolkning og utvikling i Region Trøndelag Sør	58
8.1	Befolkningsutvikling	58
8.2	Aldersutvikling	59
8.3	Boligutvikling	60
8.4	Arbeidsmarked og næringsutvikling	61
8.5	Målpunkt	62
8.6	Viktige innspill fra region Trøndelag Sør	64
8.7	Innspill fra Melhus kommune	65

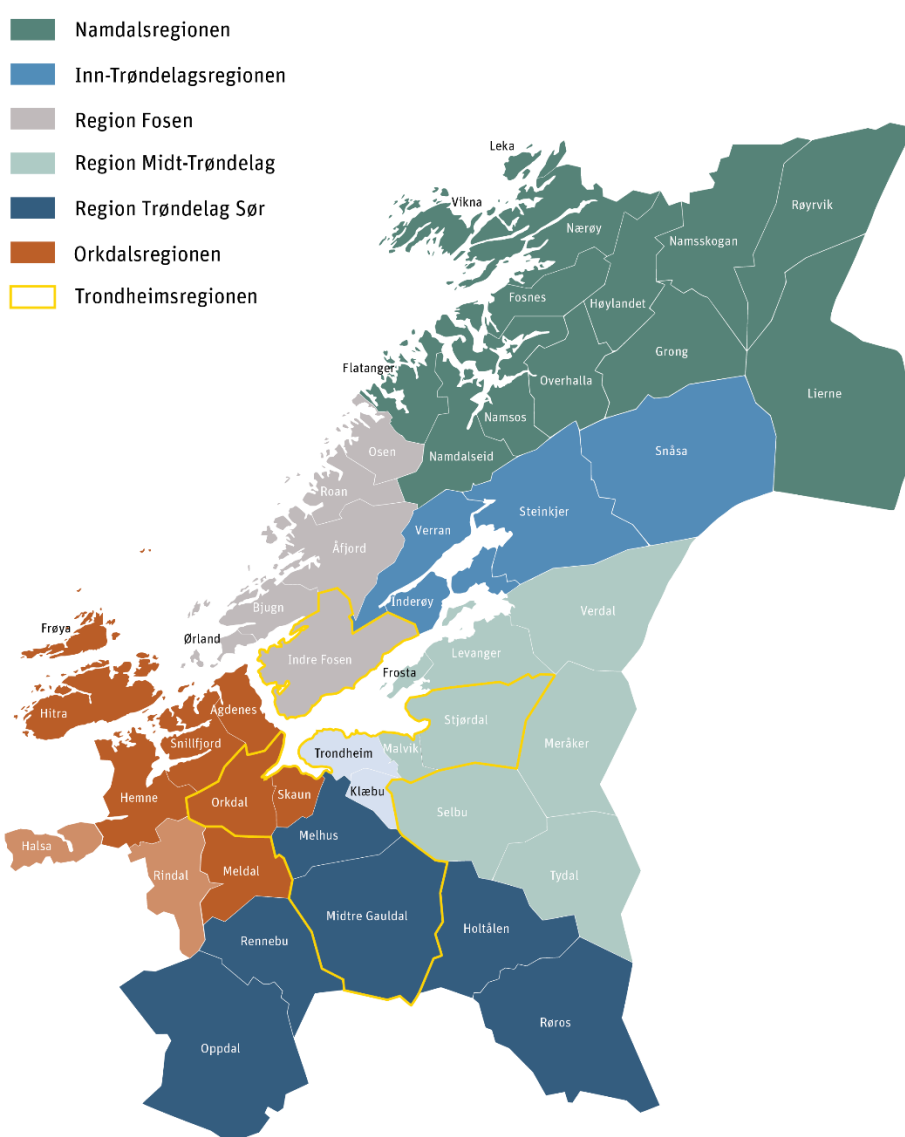
1 REGIONER I TRØNDELAG

I arbeidet med Strategi for anbud buss Trøndelag region 2021 (Regionanbud 2021) bruker AtB inndelingen i Trøndelags regionråd. AtB har tatt utgangspunkt i etablerte regionråd, men kaller dem «regioner» i det videre arbeidet. Trøndelags kommuner og regioner vises i figuren og tabellen nedenfor.

To kommuner i dagens Møre og Romsdal inngår i oversikten: Halså kommune og Rindal kommune. Halså kommune har vedtatt sammenslåing med Hemne og deler av Snillfjord. Rindal kommune har vedtatt at kommunen skal bli en del av Trøndelag.

Osen kommune er med i Fosen og har i tillegg observatørstatus i Region Namdal.

Regionråd i Trøndelag

Figur 1: Regioner og kommuner som inngår i utredningen

Tabell 1: Regioner og kommuner som inngår i utredningen

Regioner	Kommuner pr. mars 2018
Fosen regionen	Bjugn, Indre Fosen, Osen, Roan, Ørland, Åfjord
Region Namdal	Flatanger, Fosnes, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namdalseid, Namsos, Namsskogan, Nærøy, Overhalla, Røyrvik, Vikna, Osen (observatør)
Midt-Trøndelag regionen	Levanger, Stjørdal, Verdal, Frosta, Malvik, Meråker, Selbu, Tydal
Inn-Trøndelagsamarbeidet	Inderøy, Snåsa, Steinkjer, Verran
Region Trøndelag sør	Holtålen, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Røros
Orkdalsregionen	Agdenes, Frøya, Hemne, Hitra, Meldal, Orkdal, Rindal, Skaun, Snillfjord, Halsa

2 BEFOLKNING OG UTVIKLING I TRØNDELAG

I 2017 bor det rundt 457 000 mennesker i Trøndelag og fylket er således på en klar femteplass i landet målt etter innbyggertall. Fylket som helhet har lav befolkningstetthet da innbyggerne er spredt over store områder, men det er en tydelig konsentrasjon i Trondheimsområdet. Et hovedtrekk i fylkets bosetningsmønster er at befolkningen er sentrert rundt aksene fra Orkanger og Melhus til Steinkjer, med regionale sentra i innlandet og langs kysten.

Siden mange bor, arbeider og studerer i disse områdene, er det også her de fleste reiser finner sted. Bo og arbeidsregionen i og rundt Trondheim består alene av tett opptil 270 000 innbyggere, hvorav 175 000 er bosatt i byen Trondheim og det er totalt 190 000 i kommunen.

Trøndelag opplever sentralisering, noe som er en trend som gjenspeiles i den nasjonale utviklingen. Flere og flere ønsker å bo i og i nærheten av de store byene. Befolkningsveksten de siste årene har vært sterkest i Trondheim kommune og pendlerområdet rundt. Denne veksten i fylket har bestått av 2/3 tilflytting og innvandring og 1/3 fødselsoverskudd. I perioden 2010-2016 har innbyggertallet økt med 7,9 % til 313 000 i tidligere Sør-Trøndelag og med 3,7 % til 136 500 i tidligere Nord-Trøndelag.¹ Dette utgjør henholdsvis en økning på 23 000 og 5 000, totalt i underkant av 28 000 innbyggere i fylket. 16 500 av disse ble bosatt i Trondheim.

2.1 Befolkningsutvikling

SSBs prognoser estimerer 525 000 bosatte i Trøndelag i 2035.² Veksten på 70 000 innbyggere utgjør 14,9 % i seg selv, mens prognosene tilsier at det vil skje større endringer i den demografiske sammensetningen.

Befolkningsveksten de siste årene har vært sterkest i Trondheim kommune og pendlerområdet rundt, definert som kommunene Malvik, Melhus, Stjørdal, Klæbu, Skaun og Orkdal. Også Levanger, Steinkjer og Verdal har opplevd vekst. Det er også i disse kommunene veksten spås å være størst frem mot år 2035, samt økende vekst i kommuner som grenser til disse, som for eksempel Midtre Gauldal. I tillegg er det forventet fortsatt vekst på Ørlandet, samt på Hitra og Frøya hvor sjømatnæringen står sterkt. Den absolutte veksten vil være desidert størst i Trondheim med 27 300 nye innbyggere, selv om den prosentvise veksten vil være større i randkommunene til Trondheim. Prognoser for befolkningsvekst per kommune vises i Figur 2.

SSB estimerer at veksten i randkommunene til Trondheim kan skyldes flere årsaker.³ Høyt prisnivå i by i kombinasjon med et ønske om mer plass, særlig ved familieetablering, løftes frem som noen av dem. I Trøndelag ser man tydelig at pendlerområdet rundt Trondheim har en kraftigere vekst i aldersgruppen 20-39 år enn Trondheim og resten av Trøndelag, noe som ser ut til å støtte denne hypotesen. En annen mulig årsak som løftes frem er at byene vokser ut over sine kommunegrenser. For Trondheim er det i liten grad sammenhengende bebyggelse ut over kommunegrensene, men antydninger til fenomenet kan observeres nordover langs Trondheimsfjorden mot Malvik og sørover langs E6 mot Melhus. Dette ser man også delvis langs E6 mellom kommunene Stjørdal, Verdal og Steinkjer.

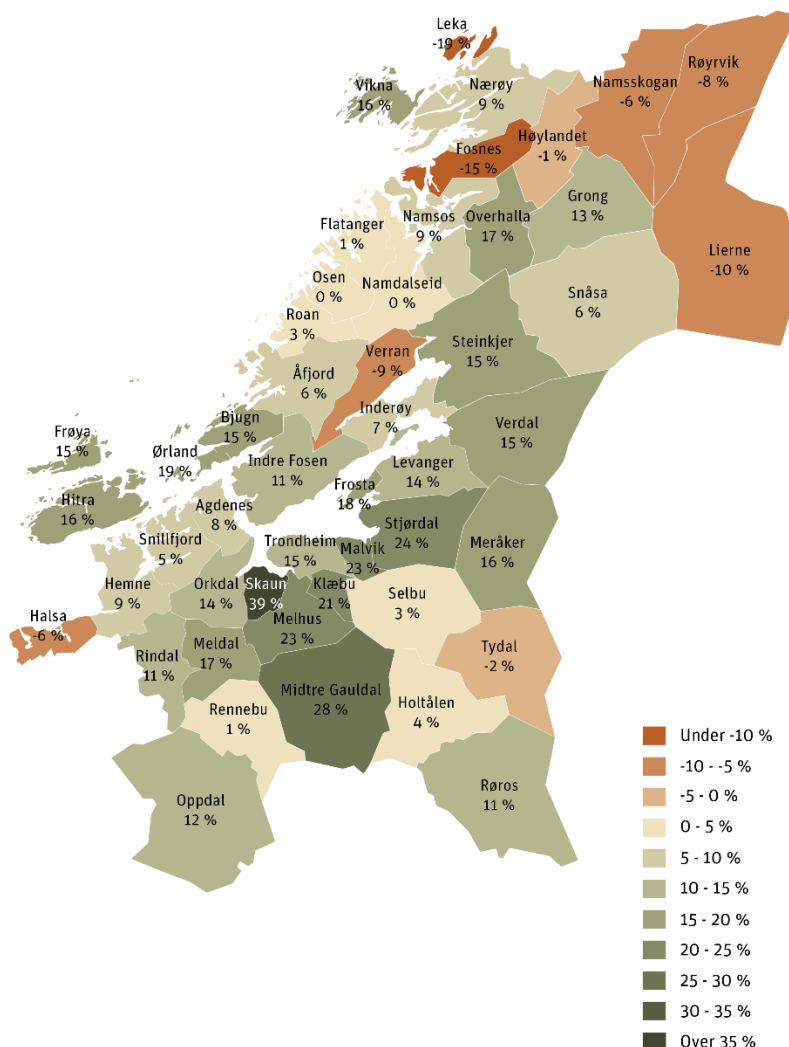
For 9 kommuner i Trøndelag viser SSBs prognoser mot år 2035 en reduksjon i innbyggertall. Samlet utgjør dette en reduksjon på 775 innbyggere. Den absolutte nedgangen er størst i Leka og Fosnes ved kysten, samt i Halså i sør og i Verran og Lierne i innlandet. Nord for Steinkjer er det kun Namsos, Vikna, Overhalla, Nærøy og Grong som ventes å ha positiv vekst. Samlet utgjør veksten i disse fem kommunene totalt 3330 nye innbyggere.

¹ Trøndelag i tall 2016

² SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde ved middelvekst (MMMM)

³ SSB, Regionale befolkningsframskrivinger 2016 – 2035, Økonomiske analyser 3/2016

Befolkningsvekst 2017-2035 per kommune i prosent

Figur 2: Befolkningsvekst 2016 - 2035 per kommune i prosent (SSB tabell 10213)

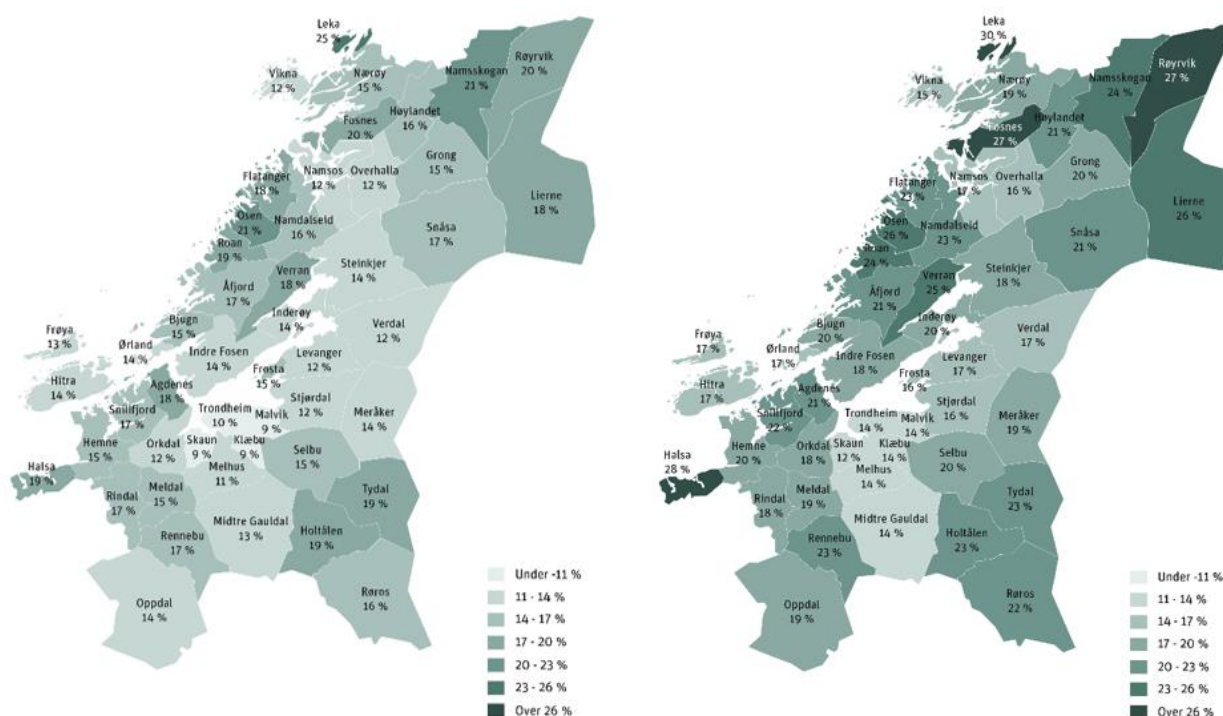
Utviklingen mot 2035 antas dermed å være at de fleste nye innbyggerne bosetter seg i Trondheim og pendlerområdet rundt, samt langs aksene nordover, dannet av E6 og jernbanen, i kommunene Levanger, Steinkjer, Verdal og Namsos. Skaun vil ifølge SSBs prognoser oppleve en vekst mot 2035 på hele 39 % fra dagens 7 900 til 11 000, og dermed alene ha tilnærmet lik vekst som kommunene i fylket nord for Steinkjer samlet.

2.1.1 Andelen eldre

Det er ventet en kraftig økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) i tiden fremover mot 2035. Antallet vil gå fra 53 000 til 83 000 fram til 2035, som utgjør en økning på 55 %, og tar andelen over 70 år fra 11 % til 16 % av befolkningen. Dette skyldes en stadig økende levealder og de store fødselskullene fra etterkrigstiden. Etter SSBs prognoser vil Trondheim og de tilgrensende kommunene på fastlandet fortsatt ha Trøndelags laveste andel innbyggere over 70 år i 2035, men andelen øker også her. I Trondheim kommune vil andelen eldre ligge på 14 %, men i absolutte tall utgjør dette rundt en tredjedel av Trøndelags befolkning over 70 år. I dag er andelen 10 %. Effekten vil være størst i distriktskommunene, som både vil få en større andel eldre, færre yrkesaktive og stor grad av fraflytting som vist i Figur 3.

Andel over 70 år i 2017

Andel over 70 år i 2035

Figur 3: Andel over 70 år i 2017 (t.v.) og 2035 (t.h.) (SSB tabell 10213)

2.2 Arbeids- og studieplasser

I tidligere Sør-Trøndelag er det kun i Trondheim kommune en finner institusjoner som tilbyr høyere utdanning, og her er det omtrent 35 500 studenter fordelt på NTNU (inkludert tidligere HiST), Dronning Mauds Minne høyskole og BI.⁴

I tidligere Nord-Trøndelag er det rundt 4 500 studenter, i hovedsak fordelt på Nord Universitets (tidligere HiNT) læresteder i Levanger (2 300 studenter), Steinkjer (1 224 studenter), Namsos (582 studenter) og Stjørdal (366 studenter). Veksten i antall studenter i Trøndelag har siden 2010 ligget tett opp mot landsgjennomsnittet på 15 %.

Antallet elever og lærlinger i videregående utdanning har økt med 3 % siden 2010 og lå i 2015 på 22 000 i Trøndelag. De fire største videregående skolene i Trøndelag ligger i Trondheim, og videre følger Steinkjer VGS, Ole Vig VGS i Stjørdal og Olav Duun VGS i Namsos.⁵

I 2015 hadde 70 % av de nesten 162 000 sysselsatte i tidligere Sør-Trøndelag sitt arbeidssted i Trondheim, og over 80 % av nye arbeidsplasser i tidligere Sør-Trøndelag i perioden 2010 til 2014 tilfalt Trondheim. Etter Trondheims 113 000 arbeidsplasser følger Orkdal med 6 000 og Melhus med 5 000. I nord er de nesten 62 000 arbeidsplassene mer spredt, hvor Stjørdal (17,5 %), Steinkjer (17,1 %), Levanger (15,4 %), Namsos (11 %), Verdal (10,5 %) og Vikna (3,9 %) har de høyeste andelene av de sysselsatte.⁶

2.3 Arbeidspendling

Statistisk sentralbyrå⁷ fører statistikk som sammenholder beliggenhet for innbyggernes bosted og arbeidssted. Ved å sammenligne formelt bosted og arbeidssted for den enkelte person, får man en indikasjon på omfanget av arbeidsreiser eller pendling i og mellom kommuner. Svakheten med dataene

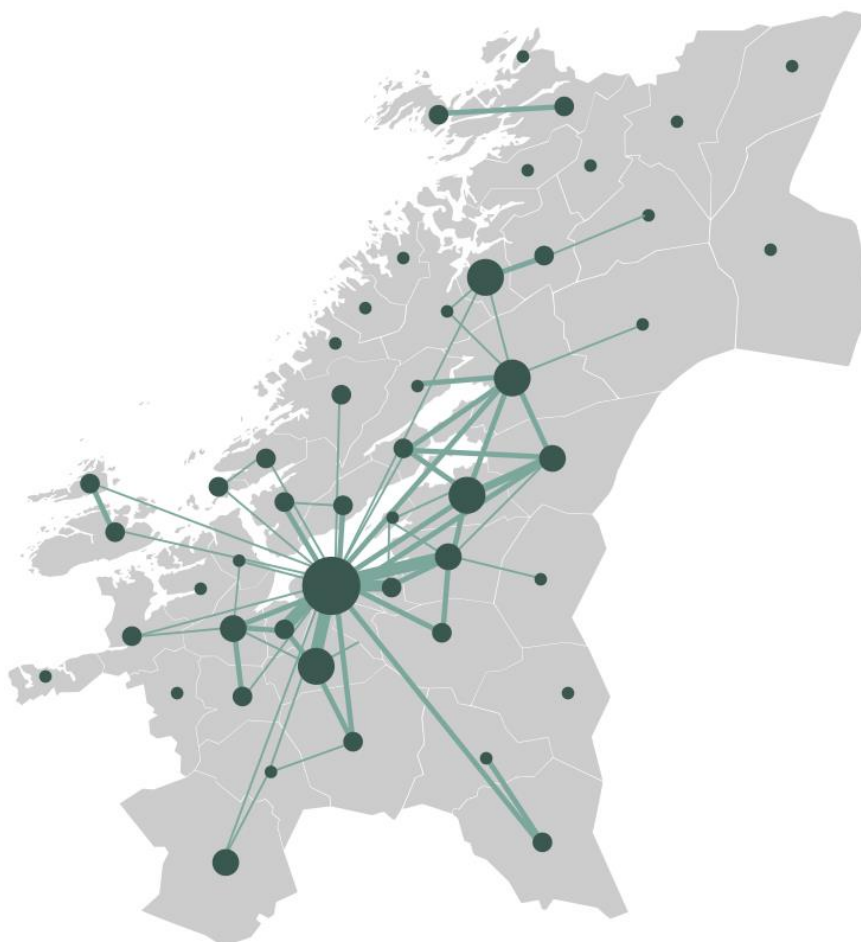
⁴ <https://www.trondheim.kommune.no/content/1117713580/Statistikk-og-prognoser>

⁵ Skole og utdanning, Trøndelag i tall 2016

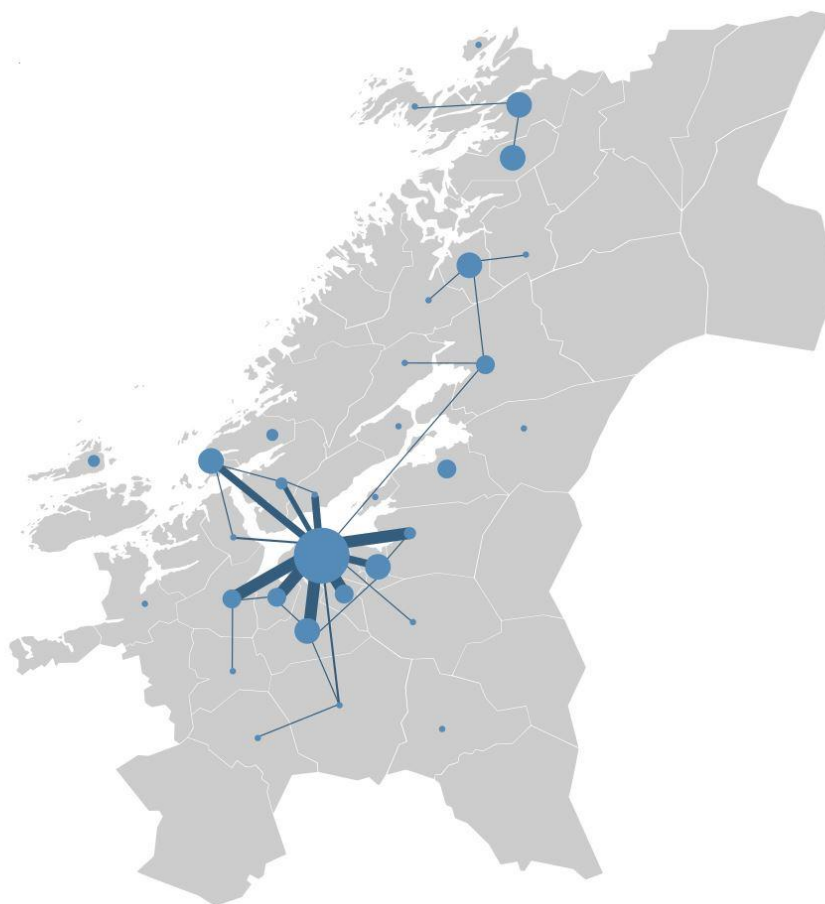
⁶ SSB Tabell 07984, Sysselsatte per 4. kvartal

⁷ SSB tabell 03321

er at for en del sysselsatte vil bedriftens beliggenhet ikke være det samme som oppmøteplass på arbeid, og pendling er ikke nødvendigvis det samme som daglige arbeidsreiser. Noen vil være ukependlere, andre er deltidssysselsatte eller jobber helt eller delvis hjemmefra. Men oversikten gir likevel en god indikasjon på det overordnede bildet av reisebehov knyttet til arbeidspendling. Figur 4 framstiller SSB sine pendlerdata fra 2017. Figur 5 viser en tilsvarende oversikt for de som reiser kollektivt med buss og/eller båt.

Figur 4: Arbeidspendling internt i kommuner (sirkler) og mellom kommuner (linjer) i 2017 for alle transportformer (bil, kollektivt, etc.). Diameter og tykkelse representerer antall pendlere internt og begge veier mellom kommunene. Det er benyttet en progressiv skala, noe som betyr at det ikke er et lineært forhold mellom pendlerstrømmene. Store strømmer framstår mindre enn de egentlig er og små strømmer framstår større enn de egentlig er. Pendlerstrømmer med færre enn 100 pendlere er ikke tatt med. Kilde: SSB tabell 03321

Figur 5: Arbeidspendling internt i kommuner (sirkler) og mellom kommuner (linjer) i 2017 for pendlere med periodekort. Diameter og tykkelse representerer antall pendlere internt og begge veier mellom kommunene. Det er benyttet en progressiv skala, noe som betyr at det ikke er et lineært forhold mellom pendlerstrømmene. Store strømmer framstår mindre enn de egentlig er og små strømmer framstår større enn de egentlig er. Pendlerstrømmer med færre enn 10 pendlere er ikke tatt med. Kilde: AtBs egne tall

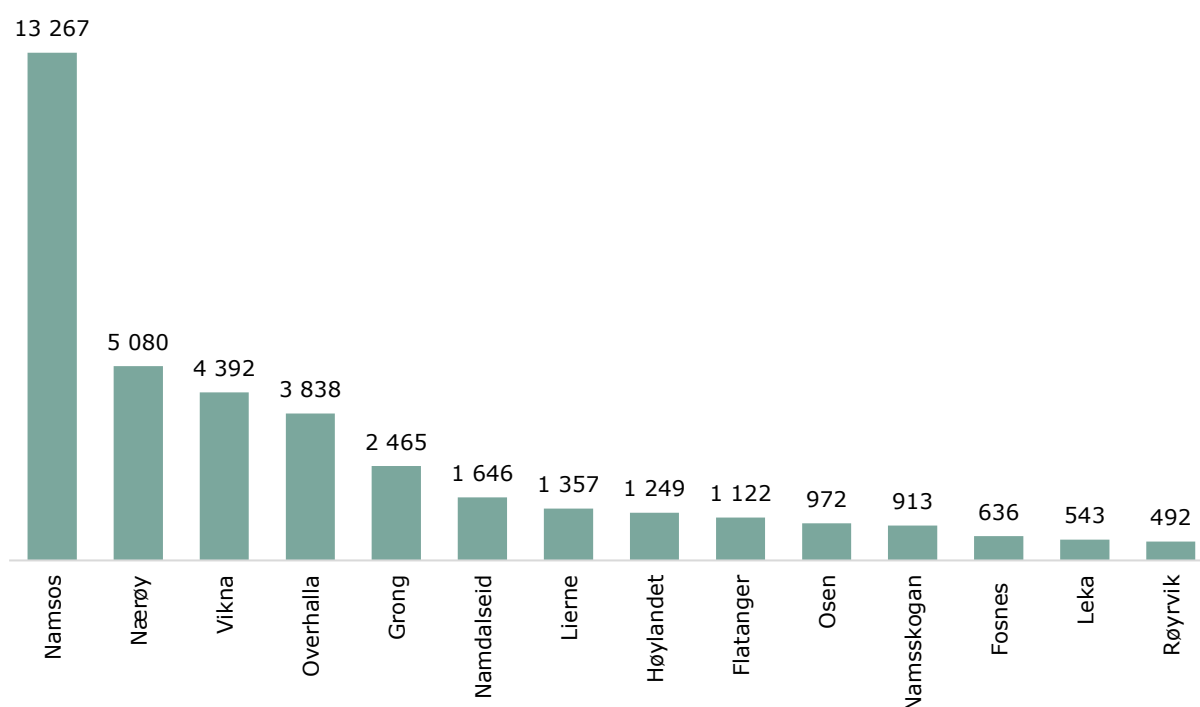
3 BEFOLKNING OG UTVIKLING NAMDALSREGIONEN

Namdalsregionen ligger nord i Trøndelag og består av fjorten kommuner: Leka, Vikna, Nærøy, Fosnes, Namsos, Namdalseid, Flatanger og Osen, som alle har kystlinje mot Norskehavet og innlandskommunene Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet og Overhalla. I tillegg til å være observatør i Namdal regionråd, inngår kommunen Osen i Fosen regionråd.

Fosnes, Namdalseid og Namsos slås sammen til Namsos kommune 01.01.2020. Samme dato slås Vikna og Nærøy sammen til Nærøysund kommune. Ved utgangen av 2017 bodde det 37 972 mennesker i kommunene i Namdalsregionen⁸.

Namsos er den mest folkerike kommunen (13 267 innbyggere), etterfulgt av Nærøy (5 080 innbyggere), Vikna (4 392 innbyggere) og Overhalla (3 838 innbyggere). To av kommunene har tettsteder med bystatus: Namsos i Namsos kommune og Kolvereid i Nærøy kommune.

I Namsos ligger Sykehuset Namsos – St. Olavs Hospital og Nord universitet, avdeling Namsos.

Figur 6: Folkemengde i kommunene i Namdalsregionene 2017 (SSB Tabell 10213)

3.1 Befolkningsutvikling

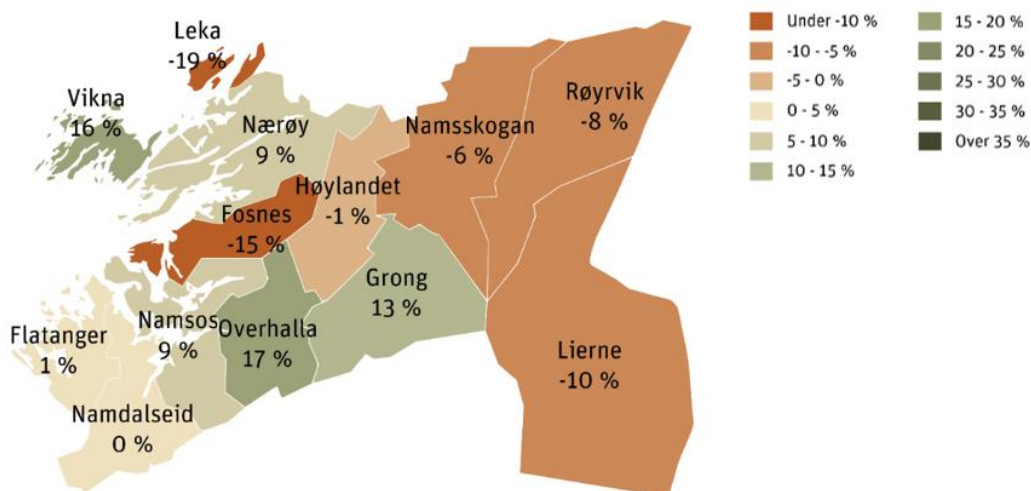
Regionen vil de kommende årene oppleve en lavere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag sett under ett. I 2035 vil folketallet være 40 878, noe som gir regionen en befolkningsvekst på 8%, mot 15 % i Trøndelag fylke⁹.

Estimater fra SSB viser at kun seks av fjorten kommuner er forventet befolkningsvekst frem mot 2035. Størst vekst ser man i tre kommuner som ikke har tettsteder med bystatus: Overhalla (17 %), Vikna (16 %) og Grong (13 %), etterfulgt av bykommunene Nærøy og Namsos (begge 9 %). Flatanger kommune er det forventet en beskjeden befolkningsvekst på 1 %.

Befolkningsnedgangen ligger an til å bli størst i kommunene Leka (-19 %), Fosnes (-15 %) og Lierne (-10 %).

⁸ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

⁹ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

Figur 7: Befolkningsvekst 2017-2035 i % for Namdalsregionen

3.2 Aldersutvikling

Som i resten av landet, vil kommunene som inngår i regionen oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene. Per i dag er 14 % av befolkningen i regionen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 19 %. Namdalsregionen vil dermed ha en større andel eldre enn Trøndelag sett under ett (minus Trondheim og Klæbu), som er på 17 %¹⁰.

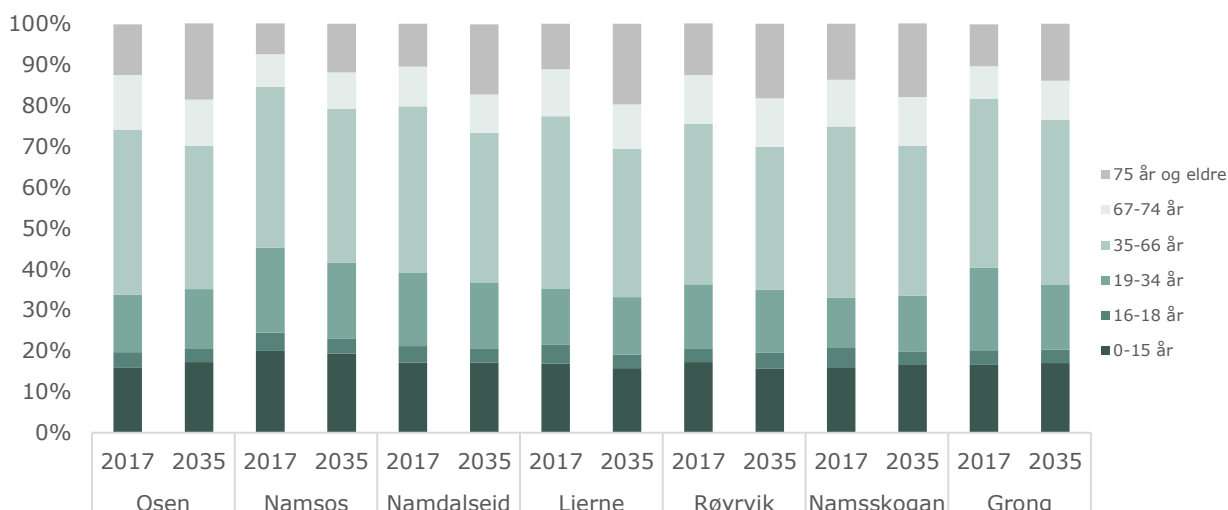
Størst andel eldre vil man i 2035 ha i kommunene Leka (30 %), Fosnes (27 %), Røyrvik (27 %), Lierne (26 %) og Osen (26 %). Dette er blant kommunene med størst andel eldre også i dag, og er kommuner som alle vil oppleve nedgang i befolkningstall frem mot 2035.

Andelen eldre vil være lavest i kommunene Vikna (15 %), Overhalla (16 %) og Namsos (17 %). Dette er også blant kommunene i regionen som vil oppleve størst befolkningsvekst frem mot 2035.

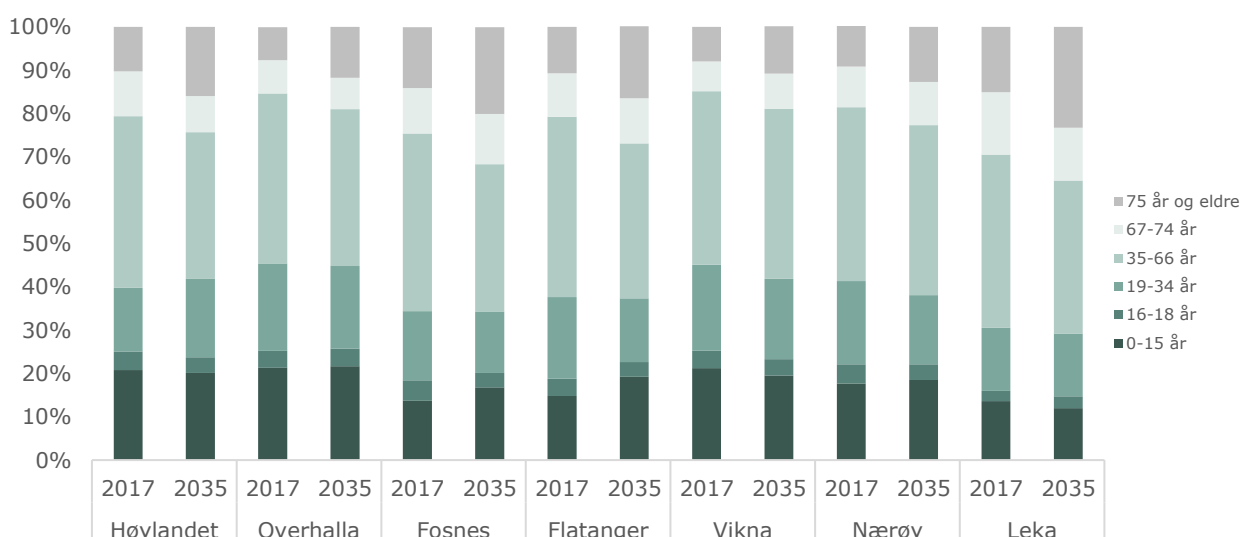
Kun tre av fjorten kommuner i Namdalsregionen vil oppleve en økning i prosentandelen barn og unge (0-18 år) mot 2035. Dette er kommunene Flatanger (fra 19 % til 23 %), Fosnes (fra 18 % til 20 %) og Overhalla (fra 25 % til 26 %).

Flatanger altså den kommunen som vil oppleve største vekst i prosentandelen barn og unge. Veksten målt i antall personer er imidlertid moderat, fra 211 til 257 personer. Målt i antall personer vil økningen i antall barn og unge være størst i Overhalla, fra 968 i 2017 til 1 157 i 2035. Dette gir en økning på 189 barn og unge frem mot 2035.

¹⁰ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

Figur 8: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Namdalsregionen 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

Figur 9: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Namdalsregionen 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

3.3 Boligutvikling

3.3.1 Dagens bosetting

I 2017 bodde 20 690 personer, 54 % av innbyggerne, i det man omtaler som tettsteder¹¹. Et tettsted defineres som en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter¹². Til sammenligning bor 58 % av innbyggerne i Trøndelag i tettsteder, dersom man ikke regner med storbyen Trondheim.

Namsos og Vikna er kommunene hvor største andel av befolkningen bor i tettsteder, med henholdsvis 81 % og 70 %. I Osen, Flatanger og Leka bor ingen av innbyggerne i det som defineres som tettsteder. Det finnes 18 tettsteder i kommunene som inngår Namdalsregionen¹³.

¹¹ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

¹² <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/bettett>

¹³ SSB Tabell 04859, Areal og befolkning i tettsteder

Tabell 2: Innbyggere bosatt i tettsteder (SSB Tabell 05212) og tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859) fjerde kvartal 2017

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Tettsteder og innbyggertall
Namsos	10 620 (81 %)	Namsos (8 367), Spillum (1 331), Bangsund (922)
Vikna	3 098 (70 %)	Rørvik (3 098)
Grong	1 356 (55 %)	Grong (1 105), Bergsmo (251)
Røyrvik	239 (51 %)	Røyrvik (239)
Overhalla	1 833 (48 %)	Hunn (791), Ranemsletta (508), Skogmo (276), Svalia (258)
Flatanger	442 (41 %)	Lauvsnes (442)
Nærøy	1 966 (38 %)	Kolvereid (1 748), Ottersøy (218)
Namsskogan	228 (26 %)	Namsskogan sentrum (228)
Høylandet	323 (26 %)	Høylandet (323)
Namdalseid	339 (21 %)	Namdalseid (339)
Lierne	246 (18 %)	Sandvika (246)
Osen	0 (0 %)	-
Fosnes	0 (0 %)	-
Leka	0 (0 %)	-

3.3.2 Planer for boligutvikling

De fleste kommunene i regionen har lagt til rette for boligbygging i kommunesentrene og nærliggende områder. Samtidig legges det opp til noe spredt boligbygging, blant annet i Lierne, Høylandet og i Røyrvik kommune.

Botilbud til eldre etableres i hovedsak i sentrumsområdene. I de fleste kommunene blir det tilrettelagt for at eldre skal bo hjemme så lenge som mulig. Samtidig er tendensen at flere ønsker å bo mer sentrumsnært når helseutfordringene øker.

3.3.3 Tiltak for bosetting

Det jobbes i mange kommuner aktivt med tanke på bolyst tiltak og aktivt planarbeid. Eksempler er tilrettelegging for attraktive boligtomter, idretts-, kultur og aktivitetsanlegg.

I Fosnes kommune tilbys en tilflytter- og etableringspakke for de som vil bosette seg i kommunen. Nybyggere kan med det få kommunal tomt kostnadsfritt eller søke om tilskudd på 80 000 kroner til kjøp av privat tomt. Unge under 35 år kan søke tilskudd på opp mot 35 000 kroner ved førstegangsetablering. Nyinnflyttede tilbys også gratis barnehageplass i ett år, gratis klippekort på ferja m.m.

Flatanger kommune tilbyr startpakke på 60 000 kroner til unge under 40 år som bosetter seg i kommunene. Man kan få tilskuddet innvilget ved kjøp av boligtomt og bygging av helårsbolig, kjøp av brukt bolig, kjøp av landbrukseiendom eller hjemflytting til landbrukseiendom.

Namdalseid kommune tilbyr gratis boligtomt i kommunale boligfelt som gulrot for tilflytting. Ut over dette, kan tilflyttere eller nybyggere i regionen søke tilskudd gjennom Husbankens Startlån for etablering av egen bolig.¹⁴

3.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

3.4.1 Dagens arbeidsmarked

Jord- og skogbruk er de viktigste næringene i Namdalsregionen. I kystkommuner som Vikna, Nærøy, Leka, Flatanger, Fosnes, Namsos og Osen gir fiskeoppdrett viktige arbeidsplasser. Det samme gjør fiskeforedling i Vikna og Nærøy. I Grong og Overhalla er mange sysselsatt i reiselivsnæring basert på laksefiske i elva Namsen, mens man i Flatanger har mange som jobber innen havturisme med fiske og overnatting. Namsskogan og Grong er middels store kraftkommuner, med henholdsvis tre og fem kraftverk. Røyrvik er en viktig reindriftskommune.

¹⁴ <https://husbanken.no/startlaan/>

18 050 personer hadde arbeidssted i Namdalsregionen fjerde kvartal 2017. Flest arbeidsplasser finner man, ikke uventet, i den største kommunen Namsos (6 869 personer sysselsatt i kommunen), etterfulgt av Vikna (2 597 personer) og Nærøy (2 020 personer).

Tabell 3: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) med arbeidssted i Namdalsregionen fjerde kvartal 2017 (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Namsos	6 869 personer
Vikna	2 597 personer
Nærøy	2 020 personer
Overhalla	1 608 personer
Grong	1 180 personer
Namdalseid	615 personer
Lierne	614 personer
Flatanger	551 personer
Høylandet	525 personer
Namsskogan	400 personer
Osen	388 personer
Leka	268 personer
Fosnes	229 personer
Røyrvik	186 personer

3.4.2 Arbeidspendling

Betydelige pendlerstrekinger (relatert til daglig jobbpendling) i Namdalsregionen er først og fremst strekningene Røyrvik til Kolværed og Grong/Høylandet/Namdalseid/Fosnes til Namsos. Også i den mulige nye storkommunen i Ytre Namdal og Bindal vil et forsterket pendlertilbud være et svært aktuelt tilbud for å binde den nye kommunen sammen.

I 2017 bodde det 18 669 sysselsatte (15-74 år) i Namdalsregionen, hvilket gir en sysselsettingsprosent på 67 %. Av disse pendlet 26 % (4 862 personer) ut av egen kommune for å jobbe.

Størst andel pendlere har man i Overhalla (47 %) og Namdalseid (44 %). Målt i antall personer, er det likevel flest som pendler fra den mest folkerike kommunen, Namsos. Fra Namsos pendler 1 090 sysselsatte ut av kommunene for å jobbe. Overhalla er kommunene med nest flest pendlere. Herfra pendler 915 sysselsatte ut av kommunen for arbeid.

De sterkeste pendlerstrømmene innad i regionen har man fra Overhalla til Namsos og fra Vikna til Nærøy. Man ser også at 406 personer i regionen pendler til Trondheim og 247 personer pendler til Steinkjer.

Til tross for at Namsos er kommunen med sterkest utpendling målt i antall personer, er den også den kommunen i regionen med lavest pendlerandel. Kun 17 % av de sysselsatte pendler fra Namsos kommune for å jobbe. Videre finner man lavest pendlerandel i kystkommunene Vikna og Leka med henholdsvis 18 % og 19 %, noe som utgjør 409 personer og 51 personer.

Tabell 4: Oversikt over sysselsatte per 4. kvartal 2017 (15-74 år) som pendler ut av kommunene for arbeid (SSB Tabell 11616)¹⁵

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til ¹⁶
Osen	119 (27 %)	Roan, Oslo, Åfjord
Namsos	1 090 (17 %)	Overhalla, Trondheim, Steinkjer
Namdalseid	334 (44 %)	Namsos, Steinkjer, Overhalla
Lierne	148 (21 %)	Namsos, Grong, Trondheim
Røyrvik	81 (34 %)	Namsskogan, Snåsa, Lierne
Namsskogan	96 (23 %)	Grong, Trondheim, Røyrvik
Grong	344 (29 %)	Overhalla, Namsos, Trondheim
Høylandet	211 (33 %)	Overhalla, Namsos, Grong
Overhalla	915 (47 %)	Namsos, Grong, Trondheim
Fosnes	110 (38 %)	Namsos, Trondheim, Oslo
Flatanger	143 (24 %)	Namsos, Namdalseid, Trondheim
Vikna	409 (18 %)	Nærøy, Namsos, Trondheim
Nærøy	811 (32 %)	Vikna, Namsos, Trondheim
Leka	51 (19 %)	Vikna, Nærøy, Trondheim

3.4.3 Næringsutvikling

Det er høy aktivitet innen næringsutvikling i flere av kommunene i regionen. I Lierne har man regulert to større områder til næringsområde. Det ene er industriområdet på Jule, hvor Baxt Lierne ligger. Her er det per i dag konkrete planer om flere etableringer. Det andre er Støvika industriområde. Her er det også planer om etableringer innen kort tid.

I Overhalla vil fremtidig næringsutvikling skje i tilknytning til kommunens industriområder på Skage og Skogmo, samt i tilknytning til de to største sentrumsområdene Ranemsletta og Skage. Også i Vikna kommune er næringslivet i vekst. Kommunen har regulert og tilrettelagt et stort industri- og havneområde i Nærøysundet nordøst for Røyrvik. I Grong arbeides det for å utvide næringsområdet i Grong næringspark. Det er også regulert inn områder for industri og forretningsområder i Harran, ved Langnes i Grong sentrum og på Bjørgan.

3.5 Målpunkt

3.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 5: Oversikt over administrasjonssentre i Namdalsregionen

Kommune	Administrasjonssenter
Osen	Steinsdalen
Namsos	Namsos (tettsted)
Namdalseid	Namdalseid (tettsted)
Lierne	Sandvika
Røyrvik	Røyrvik (tettsted)
Namsskogan	Namsskogan (tettsted)
Grong	Mediå/Grong
Høylandet	Høylandet (tettsted)
Overhalla	Ranemsletta
Fosnes	Dun
Flatanger	Lauvsnes
Vikna	Rørvik
Nærøy	Kolvereid
Leka	Leknes/Leka

¹⁵ SSB Tabell 11616, Sysselsatte, etter bosted, arbeidssted, inn- og utpendling, kjønn og alder

¹⁶ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/314-309-308-295-298-297-290-300-296-291>

3.5.2 Skoler

I Namsos ligger Nord universitet, avdeling Namsos. Om lag 650 studenter er tilknyttet studiestedet. I kommunene i Namdalsregionen finner man barne- og ungdomsskoler og - videregående skoler. Det foreligger i dag ingen kjente endringer i skolestruktur.

Tabell 6: Oversikt over grunnskoler og videregående skoler i Namdalsregionen

Kommune	Grunnskoler ¹⁷	Videregående skoler
Osen	• Seter skole (1.-10. kl, 13 elever) • Strand barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 95 elever)	
Namsos	• Bangsund skole (1.-10. kl, 182 elever) • Bjørkly skole (1.-10. kl, 67 elever) • Høknes barneskole (1.-7. kl, 354 elever) • Høknes ungdomsskole (8.-10. kl, 155 elever) • Namsos barneskole (1.-7. kl, 242 elever) • Namsos ungdomsskole (8.-10. kl, 276 elever) • Otterøy oppvekstsenter (1.-10. kl, 110 elever) • Sørenget oppvekstsenter (1.-7. kl, 55 elever) • Vestbyen skole (1.-7. kl, 229 elever)	• Olav Duun videregående skole
Namdalseid	• Namdalseid skole (1.-10. kl, 160 elever) • Skatland skole (1.-10. kl, 22 elever)	
Lierne	• Stortangen skole (1.-10. kl, 79 elever) • Sørli skole (1.-10. kl, 71 elever)	
Røyrvik	• Røyrvik oppvekstsenter (1.-10. kl, 56 elever)	
Namsskogan	• Namsskogan skole (1.-10. kl, 92 elever) • Troner skole (1.-7. kl, 15 elever)	
Grong	• Grong barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 213 elever) • Harran oppvekstsenter (1.-7. kl, 35 elever)	• Grong videregående skole
Høylandet	• Høylandet barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 188 elever)	
Overhalla	• Hunn skole (1.-7. kl, 149 elever) • Overhalla barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 335 elever) • Overhalla montessoriskole (1.-10. kl, 36 elever)	
Fosnes	• Jøa barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 46 elever) • Salnes oppvekstsenter (1.-7. kl, 7 elever)	
Flatanger	• Flatanger montessoriskole (1.-10. kl, 26 elever) • Lauvsnes skole (1.-10. kl, 63 elever) • Utvorda skole (1.-7. kl, 8 elever)	
Vikna	• Austafjord oppvekstsenter (1.-10. kl, 51 elever) • Rørvik skole (1.-10. kl, 545 elever)	• Ytre Namdal videregående skole
Nærøy	• Abelvær oppvekstsenter (1.-7. kl, 8 elever) • Foldereid oppvekstsenter (1.-7. kl, 27 elever) • Gravvik oppvekstsenter (1.-7. kl, 13 elever) • Kolvereid skole (1.-7. kl, 230 elever) • Nærøy ungdomsskole (8.-10. kl, 187 elever) • Nærøysundet skole (1.-7. kl, 109 elever) • Oplø oppvekstsenter (1.-7. kl, 5 elever)	
Leka	• Leka barne- og ungdomsskole (1.-10. kl, 55 elever)	

¹⁷ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/nasjonalt>

3.5.3 Legevakt og sykehus

Alle kommunene i Namdalsregionen har egne legekantor med tilknyttede fastleger. Innbyggerne i Leka kommune er imidlertid tilknyttet Bindal legekantor per april 2018, av bemanningsårsaker. Dette er en midlertidig løsning. Innbyggerne i alle kommuner i Namdalsregionen er tilknyttet Sykehuset Namsos – Helse Nord-Trøndelag.

Tabell 7: Oversikt over legekantor og beliggenhet i Namdalsregionen

Kommune	Beliggenhet legekantor
Osen	Steinsdalen
Namsos	Namsos sentrum, Spillum
Namdalseid	Namdalseid sentrum
Lierne	Sandvika
Røyrvik	Røyrvik sentrum
Namsskogan	Namsskogan sentrum
Grong	Mediå/Grong sentrum
Høylandet	Høylandet sentrum
Overhalla	Ranemsletta
Fosnes	Dun
Flatanger	Lauvsnes
Vikna	Rørvik
Nærøy	Kolvereid
Leka	Leknes/Leka sentrum (Midlertidig: Terråk i Bindal kommune)

3.5.4 Dagligvarebutikker

Namsos er en viktig handelsdestinasjon for mange av kommunene i Namdalsregionen. For de sørligste kommunene, især Namdalseid, er også Steinkjer et viktig mål for handel. Flere velger også å legge større handel til Trondheim. I april 2017 fant man én eller flere dagligvarebutikker 31 steder i Namdalsregionen.

Tabell 8: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i kommunene i Namdalsregionen

Kommune	Beliggenhet, dagligvarebutikker
Osen	Steinsdalen, Sandviksberget, Sætervik
Namsos	Namsos sentrum, Spillum, Bangsund, Fosslandsosen
Namdalseid	Namdalseid sentrum
Lierne	Sandvika, Sørli
Røyrvik	Røyrvik sentrum
Namsskogan	Namsskogan sentrum, Brekkvasselv
Grong	Mediå/Grong sentrum, Harran
Høylandet	Høylandet sentrum, Kongsmoen
Overhalla	Ranemsletta, Hunn
Fosnes	Dun, Seierstad, Salsbruket
Flatanger	Lauvsnes, Vik
Vikna	Kolvereid, Sjønes
Nærøy	Rørvik sentrum, Ottersøy, Naustbukta, Foldereid
Leka	Leknes/Leka sentrum

3.5.5 Bilhold

Leka utpeker seg som den kommunene i regionen, med færrest personbiler¹⁸ per privathusholdning¹⁹. Kommunen har med 1,1 biler per husstand blant det laveste bilholdet i hele fylket. Namdalseid,

¹⁸ SSB Tabell 07832, Registrerte kjøretøy, etter kjøretøy og merke

¹⁹ SSB Tabell 06070, Privathusholdninger, etter husholdningstype

Høylandet, Overhalla og Vikna er kommunene med flest biler per husholdning. Her har hver husholdning 1,4 biler i gjennomsnitt.

3.6 Viktige innspill fra Namdalsregionen

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter, kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra Namdalsregionen.

Det er viktig at de ulike transportformene samordnes og at et gjennomgående rutetilbud tar hensyn til både buss, båt, ferge, tog og fly.

Namdalsregionen primære ønske er å styrke togtilbudet med flere regionale avganger slik at tog kan brukes til arbeidspendling og stimulere annen reiseaktivitet mellom Namdalen (Namsskogan/Grong) og Steinkjer.

På betydelige pendlerstrekninger (relatert til daglig jobbpendling) vil det være viktig å styrke kollektivtilbudet. I Namdalen gjelder dette først og fremst

- a) Rørvik-Kolvereid
- b) Grong/Høylandet/Namdalseid/Fosnes – Namsos.
- c) Også i den mulige nye storkommunen i Ytre Namdal og Bindal vil et forsterket pendlertilbud være et svært aktuelt tilbud for å binde den nye kommunen sammen.

Grong er et trafikalt knutepunkt i Namdalen med Grong jernbanestasjon som hovedknutepunkt. Vesentlig å ta hensyn til at det er flere viktige brukergrupper i området. Blant annet er det totalt rundt 700 elever i Grong (inkludert folkehøyskoleelever og voksenopplæring). Viktig at alle barn og unge kommer seg til og fra ulike fritidsaktiviteter innad i regionen samt til Namsos og Steinkjer. Et godt tilbud i tidsrommet 17.00 til 22.00 for kultur og handel er spesielt viktig for denne gruppen.

Overhalla kommune er en av regionens største pendler kommuner og vil ha behov for et bedre og utvidet busstilbud, spesielt mellom Overhalla og Namsos. Det bør her etableres et busstilbud med tilstrekkelig frekvens på strekningen Overhalla sentrum – Skage – Namsos. En hensiktsmessig frekvens på avganger særlig morgen og ettermiddag vil da være viktig opp mot målgruppen pendlere og ungdom.

For Høylandet er det spesielt viktig at også dagpendling Høylandet – Namsos prioriteres på samme måte som byer lengre sør. Namsos er et viktig knutepunkt for videre reiser med buss, slik som Grong er for videre reiser med tog. God transport for både eldre og unge til disse to knutepunktene er avgjørende for å nå målet om at kollektivtransporten skal bringe Trøndelag sammen.

Det vises også til et manglende busstilbud fra Namsos til Høylandet på kveldstid. Her bør det som et minimum være en kveldsbuss 1-2 kvelder i uka. Et godt alternativ kan være bestillingstransport med 1 avgang hver ukedag (kveld). Olav Duun videregående skole i Namsos skal ha ansvaret for voksenopplæringen i regionen, som ofte også foregår på kveldstid. Viktig at det legges til rette for kollektivtransport slik at tilbudet gjelder alle.

En tidligere god ekspressbussrute Namsos-Trondheim må erstattes med et tilsvarende tilbud som ivaretar korrespondanse med hurtigbåt Ytre Namdal/Namsos. Timesbusstilbud Namsos-Steinkjer for korrespondanse med tog er viktig. Strekningen Namsos – Steinkjer er sentral i en helhetlig utvikling av kollektivtilbudet i regionen og sammenhengen med Trønderbanen.

Namdalsregionen har svært gode erfaringer med bestillingstransport/ tilbringertjeneste i de fleste av regionens kommuner. Flere innspill påpeker viktigheten av tilbringertjenesten og at denne opprettholdes og videreutvikles. Det påpekes videre at bestillingstiden bør settes ned fra 6 timer til 2-3

timer slik at det blir tilsvarende det som praktiseres på Innherred. Videre har bestillingstransporten sannsynligvis et stort uutnyttet potensial med tanke på markedsføring og informasjon om tilbudet.

I forbindelse med anbud i 2021 er det viktig at lokale transportører gis mulighet til å motta oppdrag da disse er vesentlige aktører i sine lokalmiljøer både for skoleruter, annen rutekjøring og turkjøring/bestillingsoppdrag.

3.7 Innspill fra Namsos kommune

Den 5. september 2018 ble det gjennomført møte med Namsos kommune for å diskutere transportbehov og mulige løsninger i Namsos. Følgende innspill kan trekkes frem etter møtet:

En rute til Vemundvik tilpasset arbeidsreisene vil være viktig. De fleste som bor i Vemundvik jobber i Namsos sentrum, en reisevei på rundt 20-25 minutter. En buss til Vemundvik bør kjøre via Gullvika, noe befolkningen i Vemundvik selv har spilt inn. Buss kan kjøre igjennom tunellen, men vil da miste passasjergrunnlag. Forslag om at buss til Vemundvik kan tas opp som et prøveprosjekt, og tas bort dersom bruken er lav.

Rundt Namsos sentrum er Høknesåsen et område med stor boligutbygging som ikke dekkes av bybuss i dag. Ønskelig at man fremover ser på en løsning her. Påpekes også at det ikke er gjennomgangstrafikk mellom Fossbrenna (som er dekket av dagens bybuss tilbud) og Høknesåsen. Kan være utfordring å åpne for vei grunnet bratt terreng og mye leire i området.

I forbindelse med sentrumsplanen er det lagt opp til en endring av kjøremønster i sentrum av Namsos. Skal det bli attraktivt å oppholde seg i sentrum må biltrafikken reduseres. Viktig med god dialog fremover slik at omleggingen av veisystemet blir hensiktsmessig. Videre planlegger Olav Duun vgs. flytting til sentrum noe som vedtas i løpet av 2018. Også Nord universitet som i dag ligger i sentrum ser på muligheten for å flytte. Det påpekes at det vil være viktig at man har et attraktivt tilbud til både Nord Universitet og Olav Duun vgs.

Det er en målsetning om vekst innen oppdrettsnæringen. Det er en relativt stor reisestrøm fra Namsos mot Rørvik og Vikna, og en del unge med arbeid her vil gjerne bo i Namsos. For Namsos og Namdalen er hurtigbåt det viktigste i denne retningen og mest aktuelt med tanke på dagpendling. Båt mellom Namsos og Rørvik tar i dag 1 time og 20 minutter. Dette er i overkant mye med tanke på akseptabel reisetid.

En by-sykkelløsning og autonome busser vil være interessant for Namsos kommune. På sykehuset i Namsos er det nå parkeringsavgift, noe som har ført til misnøye blant de ansatte. Dette kan være et område å se nærmere på med tanke på by- og el-sykkelløsninger. Det er også ønskelig med mer forseggjorte holdeplasser i kommunen, og da gjerne med sykkelstativ. Det er også ønskelig med mulighet for å ta med sykkel på bussen.

Bomringen i Namsos vil fjernes primo 2019. For reduksjon av bilbruk bør man fremover se på andre løsninger for reduksjon av bilbruk som eksempelvis reduksjon av gratis parkering og holdningsendringer. Blir viktig å finne riktig balanse mellom gulrot og pisk.

For ungdom er det ønskelig med flere avganger på kveldstid. Bybuss bør gå til klokken 23.00 på ukedager og gjerne til klokken 02.00 i helgene. Et bedre kveldstilbud i hele Namsos med senere avganger fra sentrum, tilpasset kino, idrett, kulturelle tilbud er etterspurt. Også et tilbud til en stadig økende eldre befolkning blir viktig å ta hensyn til i planleggingen av nytt kollektivsystem. Videre bør det være et bedre tilbud ut til distriktet som til for eksempel Vemundvik og Bangsund. Tilbakemelding på at dagens skolebuss til Vemundvik på tirsdager tar alt for lang tid. Videre er det ønske om tilbringertjeneste og et ønske om at det skal bli billigere å ta buss.

Ønskelig med bybuss til og fra flyplassen i forbindelse med fly avganger, spesielt morgen og kveld.

Fra ungdom på Otterøy er det tilbakemeldinger om at man bør utvide vinterskyss perioden. Videre er det ønskelig med en prøveordning med maxi-taxi en dag i uken (Hjemtransport) fra Namsos på kveldstid (rundt 20.00-21:00).

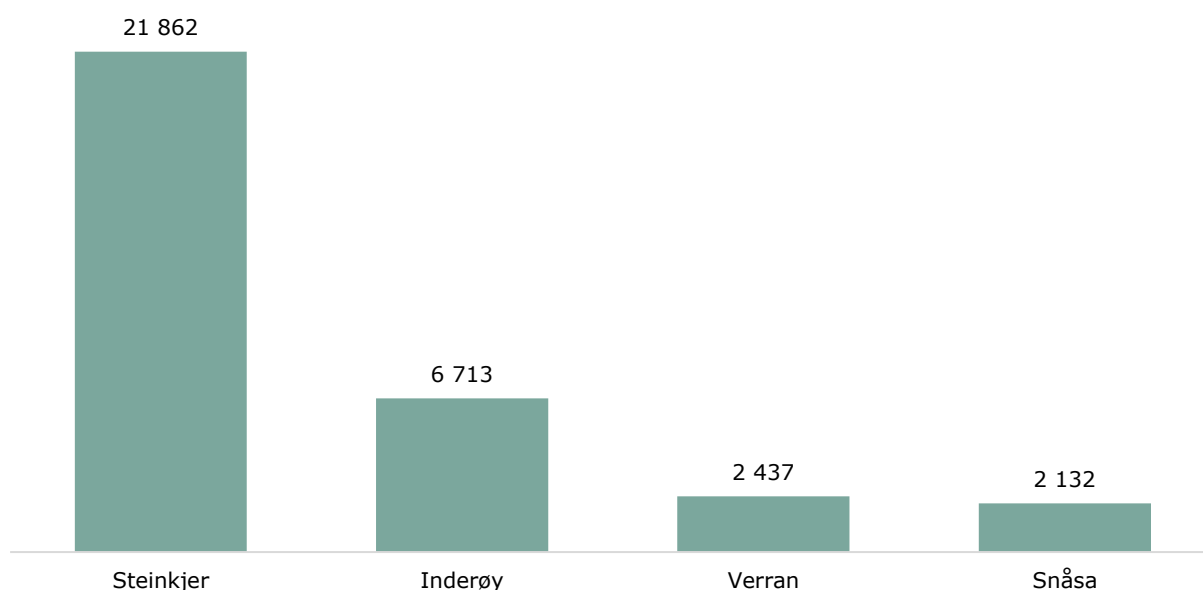
Det vil være interessant å se til Hent meg! prosjektet i Sauda i Rogaland der innbyggerne melder inn sine behov digitalt og transporttilbudet legges opp deretter. Dette er en god ide for ytterkantene i nye Namsos kommune.

4 BEFOLKNING OG UTVIKLING I INN-TRØNDELAGSREGIONEN

Inn-Trøndelagsregionen består av kommunene Steinkjer, Verran og Inderøy, som ligger rundt Beitstadfjorden, og innlandskommunen Snåsa som grenser til Sverige i sør. 1. januar 2020 slås Steinkjer og Verran kommune sammen til nye Steinkjer kommune.

Ved utgangen av 2017 bodde det 33 144 personer i Inn-Trøndelagsregionen. Steinkjer er den mest folkerike kommunen med sine 21 862 innbyggere. Kommunesenteret Steinkjer er fylkets tredje største tettsted. Snåsa kommune er størst i utstrekning.

I Steinkjer ligger administrasjonssenteret for Trøndelag fylkeskommune. Her ligger blant annet Nord Universitet avdeling Steinkjer med godt over 1000 studenter.²⁰

Figur 10: Folkemengde i kommunene i Inn-Trøndelag 2017 (SSB Tabell 10213)

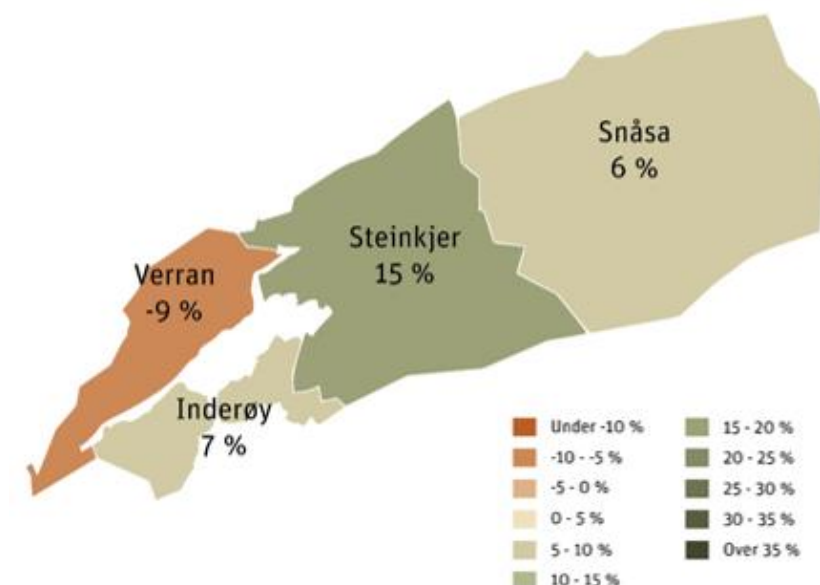
4.1 Befolkningsutvikling

Inn-Trøndelagsregionen vil de kommende årene oppleve en noe lavere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag for øvrig. SSB estimerer at det i 2035 vil bo 36 868 i regionen, noe som gir regionen en befolkningsvekst på 11 %, mot 15 % i Trøndelag fylke.

Det er Steinkjer som står for det meste av befolkningsveksten mot 2 035. Av en forventet befolkningsøkning på 3 724 personer i regionen, ligger det an til at 3 371 av dem vil være bosatt i Steinkjer. Mens Steinkjer vil oppleve en sterk prosentvis befolkningsvekst, med 15 % ligger det an til svak befolkningsvekst i Inderøy og Snåsa, med henholdsvis 7 % og 6 %.

Verran kommune er én av åtte kommuner i Trøndelag hvor SSB estimerer at befolkningstallet vil synke mot 2035. Befolkningsnedgangen er forventet å være på 9 % fra i dag.

²⁰ <https://www.nord.no/no/om-oss/studiesteder/steinkjer/Sider/Bli-kjent-med-steinkjer.aspx>

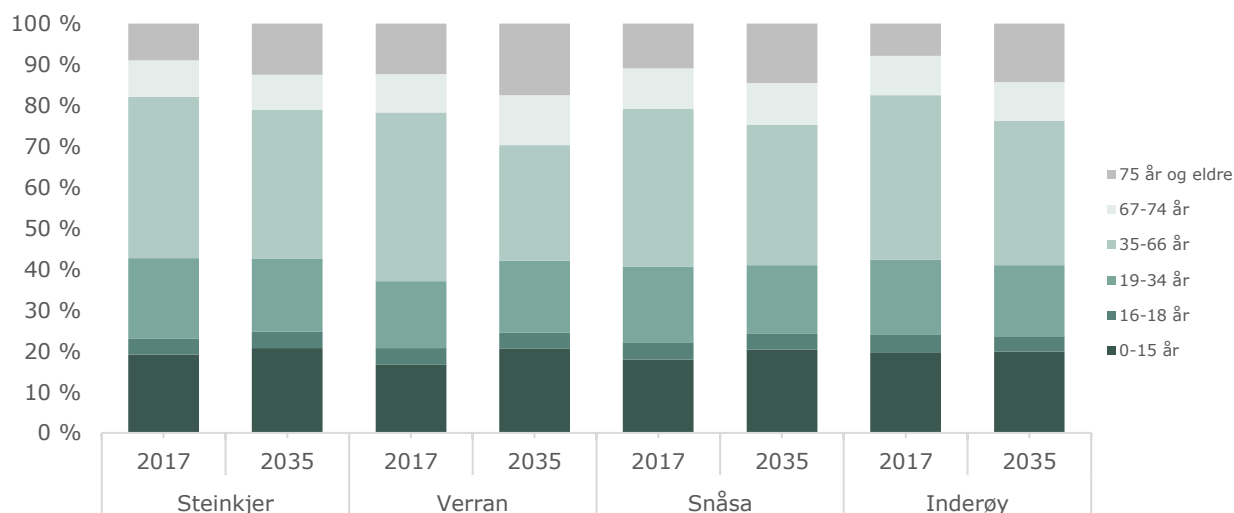
Figur 11: Befolkningsvekst 2017-2035 i % for Inn-Trøndelagsregion

4.2 Aldersutvikling

Som resten av Trøndelag, vil Inn-Trøndelagsregionen oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene.

Per i dag er vel 14 % av befolkningen i regionen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 19 %. Dette gir Inn-Trøndelagsregionen en høyere andel eldre enn i Trøndelag som helhet (17 %).

Andelen eldre blir høyest i kommuner med negativ eller lav vekst. For Inn-Trøndelagsregionen betyr dette at den prosentvise andelen av eldre, i 2035, blir størst i Verran (25 %), etterfulgt av Snåsa (21 %), Inderøy (20 %) og Steinkjer (18 %).

Figur 12: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Inn-Trøndelag 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

4.3 Boligutvikling

4.3.1 Dagens bosetting

60 % av innbyggerne i Inn-Trøndelagsregionen bodde i 2017 i det man omtaler som tettsteder,²¹ altså en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter.²² Steinkjer og Verran er de kommunene hvor størst andel av befolkningen bor i tettsteder. Det klart største tettstedet i regionen er Steinkjer sentrum. Snåsa er den kommunene hvor lavest andel av befolkningen bor i tettsteder.

Det er 13 tettbygde strøk som defineres som tettsteder i Inn-Trøndelagsregionen.

Tabell 9: Innbyggere bosatt i tettsteder i 2017 (SSB Tabell 05212) og tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859)

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Tettsteder og innbyggertall
Steinkjer	14 236 (65 %)	Steinkjer (tettsted) (12 744), Sparbu (620), Mære (449), Velde (423)
Verran	1 667 (68 %)	Malm (1 268), Follafoss (399)
Snåsa	666 (31 %)	Snåsa (tettsted) (666)
Inderøy	3 278 (49 %)	Straumen (1 642), Røra Stasjon (435), Hylla (383), Småland (306), Mosvik (284), Gangstadhaugen (228)

4.3.2 Planer for boligutvikling

Det planlegges i stor grad av tilrettelegging for eldre gjennom eldre- og omsorgsboliger i regionen.

I Steinkjer kommune er det planlagt flere leilighetskompleks i sentrum og i enkelte grendesentra som Veldemelen og Sparbu. Det er også tilrettelagt for boligfelt i flere grendesentra. Videre er det tilrettelagt for spredt boligbygging i hele Steinkjer kommune. Andre planer for boligbygging verdt å nevne er Øverlør-Frøsetåsen 4 km sør for sentrum. I tillegg er Tranaskogen under utbygging (tilgrensende sentrum ved Trana) og bygging av helse- og beredskaps hus er planlagt ferdigstilt i juni, 2019. I Steinkjer bygges 8 av 10 nye boliger i sentrum og det foregår stor fortetting i byområdet.

I Inderøy kommune er det forholdsvis stor byggeaktivitet i Straumen sentrum og da primært leiligheter. Videre er det byggeklare tomter i hver grend. Med utgangspunkt i at det forventes en dobling av antall eldre fram mot 2030 skal det blant annet bygges nytt helsehus i Straumen sentrum, samt betydelig oppgradering og utbygging av Mosvik sykehjem.

I Snåsa er det betydelig utbygging av sentrumsnære, universelt tilrettelagte boliger i både kommunal og privat regi. Videre pågår det om- og utbygging av rom tilrettelagt for heldøgns pleie og omsorg. Arbeidet er planlagt ferdigstilt i 2019.

4.3.3 Tiltak for bosetting

Det jobbes aktivt i alle kommunene med tanke på bolyst tiltak og aktivt planarbeid. Eksempler er tilrettelegging for attraktive boligområder, kultur, idretts- og aktivitetsanlegg.

Ingen av de fire kommunene i Inn-Trøndelagsregionen tilbyr etableringstilskudd for nye boliger, ut over Startlån fra Husbanken.

4.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

4.4.1 Dagens arbeidsmarked

Hovednæringene i Inn-Trøndelagsregionen er landbruk (Snåsa og Inderøy), industri (Verran) fordeling av råvarer og handel (Steinkjer). I Steinkjer finner også offentlig administrasjon (administrasjonssenter i Trøndelag), utdanning (Nord Universitet og Mære landbruksskole) i tillegg til landbruk.

²¹ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

²² <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befteft>

I tillegg står kulturnæringen sterkt, med blant annet Den Gylne Omvei på Inderøy, sommeråpne setrer, sørsamisk kultur med stiftelsen Samien Sitje på Snåsa og en rekke kulturelle arrangementer og festivaler i Steinkjer.

14 409 personer hadde arbeidssted i Inn-Trøndelagsregionen fjerde kvartal 2016. Av disse hadde 10 158 arbeidsplass i Steinkjer. Pendlerstrømmen er omtrent like sterkt til og fra kommunen, med rundt 2 500 personer som pendler ut for å jobbe og like mange fra omliggende kommuner som pendler inn. Steinkjer opplever størst innpendling fra Trondheim, Verdal og Levanger.²³

Tabell 10: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) med arbeidssted i kommunene i Inn-Trøndelagsregionen per 4. kvartal 2017 (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Steinkjer	10 158 personer
Verran	1 077 personer
Snåsa	878 personer
Inderøy	2 296 personer

4.4.2 Arbeidspendling

I 2017 bodde det 15 663 sysselsatte i Inn-Trøndelagsregionen, hvilket gir en sysselsettingsprosent på 64 %. Sysselsettingsprosenten er størst i Snåsa (70 %) og lavest i Verran (56,5 %).

4 836 av de sysselsatte i regionen (31 %) pendlet ut av egen kommune for å jobbe. De sterkeste pendlerstrømmene ser man fra Inderøy, Snåsa og Verran til Steinkjer, fra Steinkjer til Inderøy og mellom Steinkjer og Trondheim, inkludert byene som ligger langs E6 på denne strekningen.

Andelen sysselsatte som pendler ut av egen kommune er størst i Inderøy. Her pendler 1 657 av innbyggerne ut av kommunen, noe som utgjør 51 % av de sysselsatte. Utpendlingen målt i antall personer er størst fra Steinkjer, hvor 2 534 personer (25 %) reiser fra egen kommune for å jobbe.

Tabell 11: Oversikt over sysselsatte per 4. kvartal 2017 (15-74 år) som pendler ut av kommunene for arbeid (SSB Tabell 11616)²⁴ og kommunene flest pendler til²⁵

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til
Steinkjer	2 534 (25 %)	Trondheim, Verdal, Levanger
Verran	341 (34 %)	Steinkjer, Trondheim, Verdal
Snåsa	304 (29 %)	Steinkjer, Grong, Trondheim
Inderøy	1 657 (51 %)	Steinkjer, Verdal, Levanger

4.4.3 Næringsutvikling

Lensmyra Næringspark, tidligere vedtatt som regionalt næringsareal er under utvikling. Inderøy kommune forventer en gradvis opptrapping av arbeidet hvor også kjøp av areal forventes å være gjennomført i løpet av sommeren 2018 (ca. 50 daa). Inderøy og Steinkjer kommune planlegger en mulig felles satsing på Lensmyra Næringspark. Med Spiren næringsklynge forventes en aktiv arena og potensiale for ytterligere utvikling i Straumen.

I tillegg til eksisterende næringsarealer på Nordsileiret og Sannan etableres det nytt næringsareal på Asphagen i Steinkjer kommune. Videre er det planer for næringsutvikling på Tjuin i Verran Kommune (Steinkjer og Verran slås sammen til en kommune fra 1. januar 2020).

I Snåsa er reiseliv en egen satsing. Videre er det fokus på etableringshjelp og videreutvikling av eksisterende bedrifter.

²³ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/319-341-327-329>

²⁴ SSB Tabell 11616, Sysselsatte, etter bosted, arbeidssted, inn- og utpendling, kjønn og alder

²⁵ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/314-309-308-295-298-297-290-300-296-291>

4.5 Målpunkt

4.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med rådhus/kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 12: Oversikt over administrasjonssentre i Inn-Trøndelagsregionen

Kommune	Administrasjonssenter
Steinkjer	Steinkjer (tettsted)
Verran	Malm
Snåsa	Snåsa (tettsted)
Inderøy	Straumen (Sakshaug)

4.5.2 Skoler

I Steinkjer ligger Nord Universitet avd. Steinkjer med godt over 1 000 studenter. Det ligger 27 barne- og ungdomsskoler og to videregående skoler i Inn-Trøndelagsregionen.

Inderøy kommune har satt i gang en ny utredning av skole og barnehagestruktur. Utfall er fortsatt ukjent. I øvrige kommuner er det ingen kjente endringer i skolestruktur.

Tabell 13: Oversikt over grunnskoler og videregående skoler i Inn-Trøndelagsregionen²⁶

Kommune	Grunnskoler ²⁷	Videregående skoler
Steinkjer	- Beitstad skole, Beitstad (1.- 7. kl.) - Binde skole, Binde (1.- 7. kl.) - Byafossen skole, Byafossen (1.- 7. kl.) - Egge barneskole, Egge (1.- 7. kl.) - Egge ungdomsskole, Egge (8.- 10. kl.) - Henning skole, Henning (1.- 7. kl.) - Kvam skole, Kvam (1.- 7. kl.) - Lø skole, Lø (1.- 7.kl.) - Mære skole, Sparbu (1.- 7.kl.) - Ogndal skole, Ogndal (1.- 7. kl.) - Steinkjer montessoriskole, Steinkjer sentrum (1.- 10. kl.) - Steinkjer skole, Fagerheim (midlertidig). Fra 2019: Steinkjer sentrum (1.- 7. kl.) - Steinkjer ungdomsskole, Fagerheim.	Steinkjer videregående skole, Guldbergaunet
Verran	- Folla skole, Folla (1.- 10. kl.) - Malm oppvekstsenter, Malm (1.- 10. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Inderøy.
Snåsa	- Snåsa Montessori skole Sa, Agle (1.- 10. kl.) - Snåsa skole, Flatbostad (1.- 10. kl.) - Åarjel-Saemiej Skuvle, Flatbostad (1.- 7. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole på Inderøy, Grong eller Steinkjer.
Inderøy	- Inderøy ungdomsskole, Straumen (8.- 10. kl.) - Innherrad Kristne skole, Framverran (1.- 10. kl.) - Lyngstad skole, Inderøy (1.- 7. kl.) - Mosvik grunnskole, Mosvik (1.-7. kl.) - CRUX Rostad skole, Rostad (1.-10. kl.) - Røra skole, Røra (1.- 7. kl.) - Sakshaug skole, Straumen (1.- 7. kl.) - Sandvollan skole, Straumen (1.- 7. kl.) - Utøy skole, Utøy (1.- 7. kl.)	Inderøy videregående skole, Straumen

²⁶ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/nasjonalt>

4.5.3 Legevakt og sykehus

Alle kommunene i Inn-Trøndelagsregionen har ett eller flere legekantor med tilknyttede fastleger. Steinkjer, Verran og Snåsa har felles legevakt.

Tabell 14: Oversikt over beliggenhet for legekantor i Inn-Trøndelagsregionen

Kommune	Beliggenhet legekantor
Steinkjer	Steinkjer sentrum og Eggelia
Verran	Malm
Snåsa	Snåsa sentrum
Inderøy	Straumen

Innbyggerne i Steinkjer, Inderøy og Snåsa er tilknyttet Sykehuset Levanger - Helse Nord-Trøndelag, mens innbyggerne i Verran er tilknyttet Sykehuset Namsos - Helse Nord-Trøndelag.

4.5.4 Dagligvarebutikker

Steinkjer er en betydelig handelsdestinasjon for alle kommunene i Inn-Trøndelagsregionen. I mars 2018 finner man én eller flere dagligvarebutikker 17 steder i Inn-Trøndelagsregionen.

Tabell 15: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i Inn-Trøndelagsregionen

Kommune	Beliggenhet - dagligvarebutikker
Steinkjer	Steinkjer sentrum, Sørlia, Mære, Vegmo, Kvam, Stod, Beitstad, Sprova
Verran	Malm, Follafoss, Verrastranda
Snåsa	Snåsa sentrum, Brede
Inderøy	Straumen, Kjerkesvågen, Sandvolla, Mosvik

4.5.5 Bilhold

Med 1,4 biler i gjennomsnitt per husholdning, er Snåsa den kommunen i Inn-Trøndelagsregionen hvor bilholdet er størst. I Verran har privathusholdningene 1,3 biler i gjennomsnitt. Bilholdet er lavest i Steinkjer og Verran med 1,2 biler i gjennomsnitt.

4.6 Viktige innspill fra Inn-Trøndelagsregionen

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter, kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra Inn-Trøndelagsregionen.

Bestillingstransport er viktig og ønsket med videre og videreutviklet. Ordningen er ukjent for mange og har sannsynligvis et stort uutnyttet potensial med tanke på markedsføring og informasjon.

Generelt behov for flere avganger og busstilbudet i dag er ikke tilpasset på bakgrunn av behov. Tilbudet er ikke tilpasset de store arbeidsplassene (eks. sykehuset i Namsos). Bybusstilbud eksisterer i Steinkjer, men er lite brukt og fungerer ikke godt nok i dag. Er videre et stort behov for bedre informasjon og markedsføring av tilbudet.

Steinkjer er en handels- og arrangement by og er et viktig reisemål for regionen. Viktig med tilpasset tilbud fra de ulike distriktene. Mye trafikk til Steinkjer fra Namdal, spesielt i helgene.

Det vil være viktig å bedre reiserelasjonen mellom Steinkjer og Trondheim, samt bedre samarbeidet mellom tog og buss. Parallell transportruter er ikke samfunnsøkonomisk. Viktig å skape et mest mulig komplett tilbud.

Det er mye internttrafikk i hele regionen og derfor viktig med gode knutepunkter for tog, buss og drosje, i tillegg til parkering, gang og sykkelveier.

4.7 Innspill fra Steinkjer kommune

Den 5. september 2018 ble det gjennomført møte med Steinkjer kommune for å diskutere transportbehov og mulige løsninger i Steinkjer. Følgende innspill kan trekkes frem etter møtet:

Før det legges til grunn mer detaljerte analyser vil det være vanskelig å velge en enten eller løsning for Steinkjer kommune. Bybuss og servicetransport dekker forskjellige behov og det bør være tilbud om begge. Spesielt i grendene i kommunen er bestillingstransport svært viktig. I Steinkjer bor om lag 10 000 av kommunens innbyggere utenfor sentrum.

Dagens tilbud dekker de viktigste områdene, men tilbudet er nok ukjent for mange. Også spørsmål om tilbudet i dag er godt nok utnyttet med tanke på frekvens og reisetid. Viktige punkt for bybuss er Søndre Egge, Sørli, Byafossen og Nordsileiret. Spesielt i Nordsileiret vil det være viktig å få styrket tilbudet. Videre bør det jobbes for bedre korrespondanse mellom buss til/fra Namsos og toget på Steinkjer stasjon.

Etter kommunesammenslåing mellom Steinkjer og Verran kommune antar man at det vil oppstå et større behov for kommunikasjon mellom Malm og Steinkjer ettersom de fleste tjenestetilbud vil bli flyttet til Steinkjer. Viktig vil det også være å løse pendlerstrømmen fra Straumen til Steinkjer.

Elektriske busser i Steinkjer er interessant og området rundt Steinkjer stasjon kan være dekkende for å bygge ladeinfrastruktur. Innspill fra Steinkjer kommune på at man her også bør se på en infrastruktur som kan brukes av flere, og ikke kun buss.

Steinkjer stasjon trekkes frem som et viktig knutepunkt. Her må det tilrettelegges for bedre parkeringsmuligheter for både bil og sykkel. Per i dag er det konkrete planer om et parkeringshus tilknyttet knutepunktet. Videre har stasjonsområdet mulighet for å ta imot langt flere busser enn i dag og det vil være mulighet for utbygging dersom behov.

Sparbu stasjon står i fare for å bli nedlagt i forbindelse med satsningen på jernbane, men dette er ikke avgjort per i dag. En del pendlere og andre reiser i dag til Sparbu for videre reise med toget i stedet for Steinkjer.

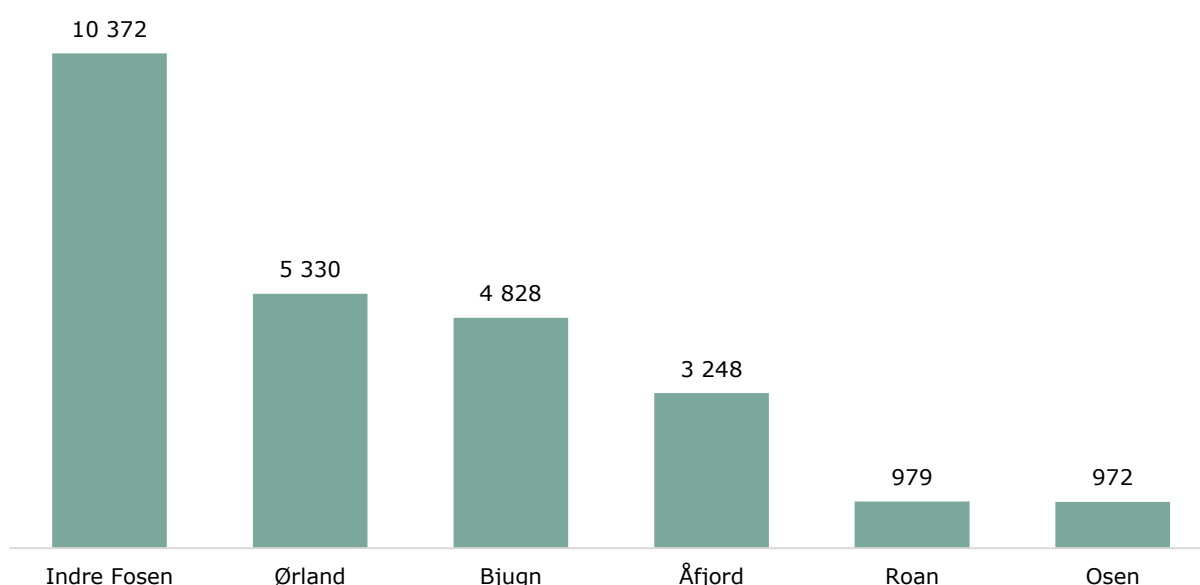
Det er planer om en større sykkelsatsning i Steinkjer, men prosjektet er helt i startgroppen og lite er konkretisert per i dag. By-sykler og sykkelhotell på Steinkjer stasjon med mulighet for ladning av el-sykler ble nevnt som mulige tiltak fremover.

5 BEFOLKNING OG UTVIKLING I REGION FOSEN

Region Fosen består av kommunene Bjugn, Indre Fosen, Osen, Roan, Ørland og Åfjord. Av planlagte kommunesammenslåinger i regionen så blir Bjugn og Ørland kommune slått sammen til Ørland kommune, og Roan og Åfjord kommune blir til Åfjord kommune fra 01.01.2020²⁸.

Halvøya på nordvestsida av Trondheimsfjorden utgjør en naturlig avgrenset geografisk enhet, med store variasjoner i landskap og et allsidig næringsliv. Landbruk og fiske er fortsatt viktig for alle kommunene i regionen. Framover vil utviklingen av eksisterende og nye havbruksnæringer bli svært viktig, og Fosen med sin lange kystlinje har større muligheter innen disse næringene enn de fleste andre regioner.

Ved utgangen av 2017 bodde det 25 729 mennesker i regionen²⁹. 1. januar 2018 ble Leksvik og Rissa slått sammen til Indre Fosen kommune, og er i dag den mest folkerike kommunen i regionen med sine 10 372 innbyggere.

Figur 13: Folkemengde i kommunene i Region Fosen 2017 (SSB Tabell 10213)

I 2012 vedtok Stortinget at landets eneste kampflybase skal ligge på Ørland. Dette har ført til stor utbygging i og rundt Brekstad, flere arbeidsplasser og økt antall tilreisende. Størst prosentvis vekst i regionen er også ventet i Ørland kommune med en vekst på 19 % frem mot år 2035.

I regionen finnes det 5 230 fritidsbygninger, hvilket periodevis gir noe tilreisning til regionen. Flest fritidsboliger finner man i Indre Fosen, Bjugn og Åfjord kommune³⁰

5.1 Befolkningsutvikling

Fosen vil de kommende årene oppleve en noe svakere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag for øvrig. SSB estimerer at folketallet i 2035 vil være 28 818 hvilket gir regionen en befolkningsvekst på 12 %, mot 15 % i Trøndelag fylke³¹.

Etter dagens kommuneinndeling er alle kommuner i Region Fosen bortsett fra Osen kommune forventet å oppleve befolkningsvekst frem mot 2035. I Osen kommune er det ikke forventet noen endring i innbyggertallet, mens det i Roan kommune er ventet en beskjeden vekst på 3 %. Osen og Roan er

²⁸ <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Hvorfor-kommunereform/nye-kommuner/id2470015/>

²⁹ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

³⁰ SSB Tabell 05467, Eksisterende bygningsmasse. Antall fritidsbygninger og fritidsbygninger per kvadratkilometer.

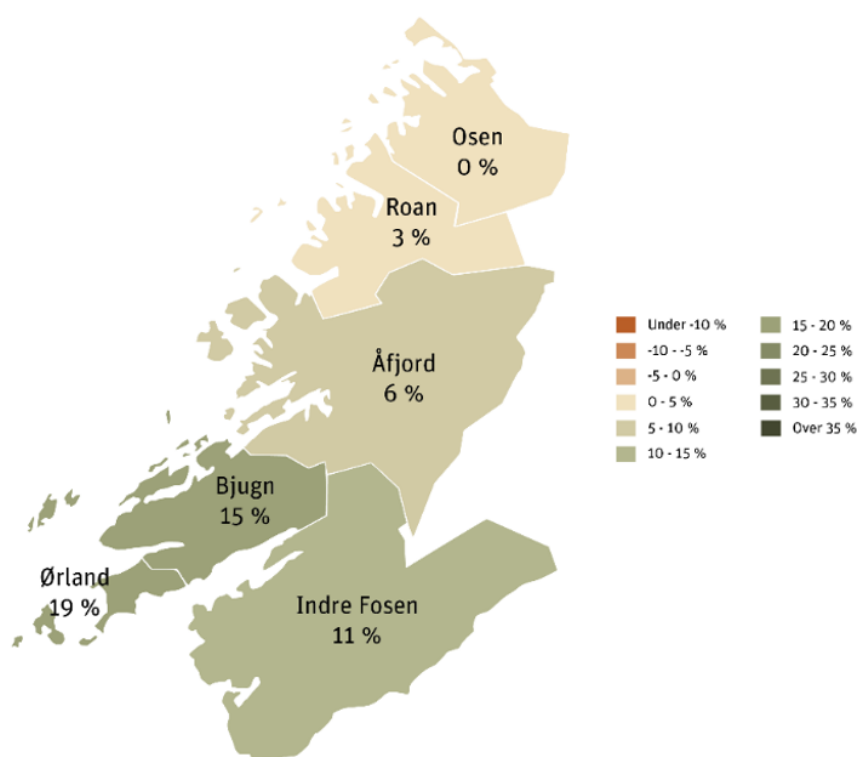
³¹ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

imidlertid kommuner med forholdsvis få innbyggere, og hadde hver i underkant av 1 000 innbyggere i 2017.

Størst vekst ser vi i Ørland og Indre Fosen. Av en forventet økning i regionen på 3 089 personer, ligger det an til at 987 av dem vil være bosatt i Ørland, og 1 137 bosatt i Indre Fosen kommune.

Vekst er det også ventet i Bjugn kommune med en befolkningsvekst på vel 734 innbyggere og en prosentvis økning på 15 % frem mot 2035. Forventet vekst i Bjugn kan også trolig sees i sammenheng med utbyggingen av kampflybasen i Ørland.

Merk at tallene presentert over tar utgangspunkt i forventet befolkningsvekst fra SSB. Ørland og Bjugn kommune har utredninger som tyder på noe større befolkningsvekst i disse kommunene frem mot 2035. Ørland og Bjugn planlegger for en befolkningsvekst på 20–30 % frem mot 2030.

Figur 14: Befolkningsvekst 2017-2035 i % i region Fosen

5.2 Aldersutvikling

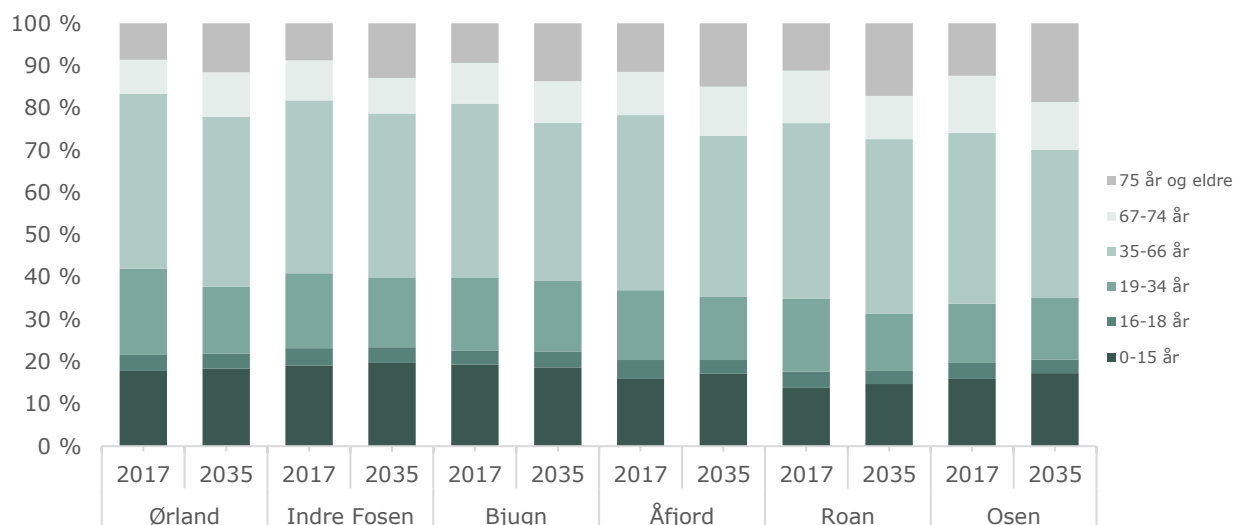
Som resten av landet, vil man i regionen oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene. Per i dag er 15 % av befolkningen i regionen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 19 %, og dermed ha en noe høyere andel eldre enn i Trøndelag som helhet (17 %)³².

Alle kommunene i regionen vil se en økning i andelen eldre over 70 år. Andelen eldre er forventet størst i kommunene som vil oppleve liten til ingen befolkningsvekst, og Osen og Roan skiller seg ut med henholdsvis 26 % og 24 % andel eldre i 2035.

Ørland er den kommunen i regionen som er forventet å ha den laveste andelen eldre i 2035 (17 %), og vil ligge på samme andel eldre som Trøndelag for øvrig. I Ørland kommune er det som tidligere nevnt også forventet en større innbyggervekst som kan forklare en lavere andel eldre enn mange andre

³² SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

kommuner. Videre viser beregningene at Åfjord vil ha en andel på 21 %, Bjugn 20 % og Indre Fosen 18 % eldre over 70 år i 2035.

Figur 15: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Fosenregionen 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

5.3 Boligutvikling

5.3.1 Dagens bosetting

Rundt 38 % av innbyggerne region Fosen bodde i 2017 i det man omtaler som tettsteder³³, altså en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter³⁴. Til sammenligning bor rundt 76 % av innbyggerne i Trøndelag i tettsteder eller 58 % dersom man ikke regner med storbyen Trondheim. Det finnes 14 tettsteder i regionen³⁵.

Tabell 16: Innbyggere bosatt i tettsteder (SSB Tabell 05212) og tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859) fjerde kvartal 2017

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Tettsteder og innbyggertall
Ørland	3 266 (61%)	Brekstad (2066), Uthaug (418), Opphaug (400), Ottersbo (382)
Indre Fosen	3 590 (35%)	Årnset (1186), Leksvik (874), Vannvikan (736), Askjem (308), Vangåsen (247), Råkvågen (239)
Bjugn	1 757 (36%)	Botngård (1230), Lysøysund (276), Karlestrand (251)
Åfjord	1 188 (37%)	Å i Åfjord (1188)
Roan	0 (0%)	-
Osen	0 (0%)	-

5.3.2 Planer for boligutvikling

I Indre Fosen er flere av dagens boligområder trolig ikke tilstrekkelig attraktive eller sentralt beliggende. Kommunen har satt i gang en rekke tiltak for å skape en helhetlig, tidsriktig og synlig boligpolitikk. Blant annet vil det bli viktig å tilrettelegge for attraktive boligfelt og varierte boligtyper. For fremtidig boligutbygging skal man planlegge for reduserte transportbehov og nye boligfelt skal legges ved etablert infrastruktur og offentlig kommunikasjon. Videre skal boligtypefordelingen justeres slik at andelen leiligheter og rekkehus øker i de største tettstedene. Nye kommunale boenheter skal ligge i sentralt beliggende boligfelt, nært kollektivtransport eller gang- og sykkelstier.

I Ørland kommune blir boligområder konsentrert rundt dagens tettsteder på Uthaug, Opphaug og Ottersbo. I tillegg vil det bli utviklet et nytt boligområde rundt Skankegrenda. Opphaug og nye

³³ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

³⁴ <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befteft>

³⁵ SSB Tabell 04859, Areal og befolkning i tettsteder

boligområder langs strekningen Brekstad – Botngård har spesielt stort fokus med 200 – 300 nye boliger i Ørland kommune.

Det er ingen nye utbygginger under regulering i Osen kommune per i dag, men størst mulighet for dette vil kunne komme på Strand innenfor et 10-års perspektiv. I Åfjord kommune vil det fortrinnsvis være boligutbygging i sentrum og Stokksundområdet. I Roan kommune er det ikke planlagt endringer i dagens bomønster, men det er ønskelig med en fortetning av dagens boligfelt.

5.3.3 Tiltak for bosetting

Ørland kommune har ekstraordinære tiltak for befolkningsvekst og vekst i arbeidsplasser. Ørland og Bjugn kommune planlegger for en befolkningsvekst på 20-30 % frem mot 2030, og tilstrekkelig kapasitet og frekvens på tilbudet fra Brekstad til Trondheim med hurtigbåt, og Brekstad til Botngård med buss er vesentlig for å håndtere denne befolkningsveksten.

Indre Fosen kommune har flere tiltak for å unngå fraflytting og styrke tilflytting. I kommune- og boligpolitiske planer for Indre Fosen er det på ulike samfunnsområder nevnt flere tiltak. Disse planene har 2026 som tidshorisont, og en rekke tiltak skal styrke utviklingen for befolkning, næring, samferdsel, boligpolitikk, tettsteder, kultur med mer.

I Åfjord kommune satses det sterkt på sentrumsutvikling, merkevare- og kulturbygging for å gjøre Åfjord til et attraktivt sted for næring, besøkende og fastboende. Også i Osen og Roan kommune jobbes det kontinuerlig med tiltak for å opprettholde eksisterende arbeidsplasser, være en attraktiv kommune å bo i, samt trygge oppvekstvilkår.

5.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

5.4.1 Dagens arbeidsmarked

Det er et allsidig næringsliv som preger Fosen i dag. Fra enkle mekaniske virksomheter til høyteknologiske bedrifter med strenge krav til produksjons- og produktkvalitet. Landbruk og fiske er fortsatt viktig for alle kommunene i regionen. Handel og service er godt utviklet i kommunesentrene.

I fjerde kvartal 2017 hadde 11 958 personer arbeidssted i regionen. Dette omfatter både innbyggere i regionen og innpendlere fra omliggende kommuner. Klart flest arbeidsplasser ligger i Indre Fosen, etterfulgt av Ørland, Bjugn og Åfjord. Ørland er den kommunen i regionen med klart størst innpendling til kommunen, da i hovedsak fra Bjugn og Trondheim³⁶.

Tabell 17: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) med arbeidssted i kommunene 4. kvartal 2017 (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Ørland	2 687 personer
Indre Fosen	4 785 personer
Bjugn	1 853 personer
Åfjord	1 787 personer
Roan	458 personer
Osen	388 personer

5.4.2 Arbeidspendling

Fjerde kvartal 2017 var 12 223 av innbyggerne i alderen 15-74 år bosatt i region Fosen sysselsatt, hvilket gir en sysselsettingsprosent på 65 %. Av disse pendlet 3 360 personer (28%) ut av egen kommune for å jobbe³⁷.

³⁶ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/302-305-324-301-304-299-303>

³⁷ SSB Tabell 11616, Sysselsatte, etter bosted, arbeidssted, inn- og utpendling, kjønn og alder.

Det blir stadig mer arbeidspendling mellom de ulike kommunene på Fosen. Pendlerstrømmene ut fra kommunene er sterkest fra Indre Fosen og Bjugn. Fra Indre Fosen reiser 1 387 (29%) til andre kommuner for arbeid, hvorav den største pendlerstrømmen går til Trondheim. Fra Bjugn går den største pendlerstrømmen til Ørland. Samtidig går en stor del av pendlerstrømmen fra Ørland, til Bjugn samt Trondheim³⁸.

Tabell 18: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) per 4. kvartal 2017 som pendler ut av kommunene for arbeid

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til
Ørland	653 (25 %)	Bjugn, Trondheim
Indre Fosen	1 387 (29 %)	Trondheim
Bjugn	780 (36 %)	Ørland, Trondheim
Åfjord	300 (18 %)	Trondheim, Rissa, Ørland
Roan	122 (25 %)	Åfjord
Osen	119 (27 %)	Roan

5.4.3 Næringsutvikling

I Ørland kommune er det næringsutvikling primært rundt Brekstad. Ørland flystasjon vil gradvis øke antall ansatte i hele perioden frem til 2022, og i forhold til næringsaktivitet vil et kollektivtilbud til og fra Ørland lufthavn være viktig. Spesielt mot trafikknutepunktet Brekstad, men også fra Botngård, Årnes og Rissa.

Indre Fosen kommune satser sterkt på næringsutvikling og flere arbeidsplasser innen industri og teknologi, service og handel, samt innen jord- og skogbruk. Kommunen har tre utviklingsenheter: Fosen Innovasjon, Omstillingsprogrammet og Utviklingsenheten som fordeler næringsoppgaver seg imellom, med tilrettelegging for mer næringsutvikling og arbeidsplasser. Gjennomføring av ulike tiltak skal bidra til at næringsutviklingen styrkes og antall arbeidsplasser økes.

I Osen kommune foregår størstedelen av næringsutvikling per i dag ved Strand. Nye reguleringer er i prosess og fremtidig utvikling innenfor et 10-års perspektiv vil høyst sannsynlig også komme her.

I Åfjord kommune finner man næringsutvikling og tilrettelagte næringsarealer fortrinnsvis i sentrum og i Stokksundområdet. Åfjord kommune er videre senter for pågående vindkraftutbygging på Fosen, hvorav store statlige investeringer og et sterkt entreprenørmiljø har resultert i stor aktivitet i boligmarkedet i kommunen. Kommunen opplever også økt vekst innen havbrukssektoren, med økning i antall sysselsatte, særlig innenfor laks og blåskjell.

5.5 Målpunkt

5.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med rådhus/kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 19: Oversikt over administrasjonssentre i Region Fosen

Kommune	Administrasjonssenter
Ørland	Brekstad
Indre Fosen	Årnset
Bjugn	Botngård
Åfjord	Årnes (i tettstedet Å)
Roan	Roan (tettsted)
Osen	Steinsdalen

³⁸ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/302-305-324-301-304-299-303>

5.5.2 Skoler

I Indre Fosen kommune vil videregående skoler i Leksvik og Rissa slås sammen til ny felles skole i Vanvikan fra 2022. Ungdomsskolestrukturen i Indre Fosen kommune er under utredning. I Ørland kommune vil Hårberg barneskole legges ned sommeren 2018 og nye Brekstad barneskole åpnes samme dato. Fremtidig skolestruktur i forbindelse med kommunesammenslåing (Ørland og Bjugn kommune 1. januar 2020) er ikke avklart. Spesielt i forhold til Opphaug barneskole kan det bli endringer. I Bjugn kommune åpner det ny privatskole i Lysesund fra høsten 2018.

Tabell 20: Oversikt over grunnskoler og videregående skoler i Region Fosen

Kommune	Grunnskoler ³⁹	Videregående skoler
Ørland	- Hårberg skole, Brekstad (1.-10. kl. 255 elever) - Opphaug skole, Opphaug, (1.-7. kl. 192 elever) - Ørland ungdomsskole, Brekstad (8.-10. kl. 171 elever)	
Indre Fosen	- Fevåg/hasselvika skole, Hasselvika (1.-7. kl. 42 elever) - Mæland skole, Husbysjøen (1.-10. kl. 84 elever) - Skaugdalen Montessoriskole Sa, Rissa (1.-7. kl. 30 elever) - Statsbygd skole, Stadsbygd (1.-10. kl. 268 elever) - Testmann Minne skole, Leksvik (1.-10. kl. 300 elever) - Vanvikan skole, Vanvikan (1.-10. kl. 163 elever) - Åsly skole, Rissa (1.-10. kl. 394 elever)	- Rissa videregående skole - Leksvik videregående skole
Bjugn	- Botngård skole, Bjugn (1.-10. kl. 516 elever) - Vallersund Oppvekstsenter (1.-7. kl. 65 elever)	Fosen Videregående skole
Åfjord	- Stokksund Oppvekstsenter, Revsnes (1.-10. kl. 66 elever) - Åset skole, Åvegen 2, Åfjord, (1.-10. kl. 255 elever)	Åfjord videregående skole
Roan	- Brandsfjord barne- og ungdomsskole (1.-10. kl. 54 elever) - Sør-Roan skole, Nordskjørveien, Roan (1.-10. kl. 34 elever)	
Osen	- Seter skole, Sætervik (1.-10. kl. 13 elever) - Strand barne- og ungdomsskole, Steinsdalen (1.-10. kl. 95 elever)	

5.5.3 Legevakt og sykehus

Åfjord og Roan kommune har felles legekantor på Åfjord Helsesenter. Øvrige kommuner i regionen har egne legekantor med tilknyttede fastleger.

Tabell 21: Oversikt over legekantor og beliggenhet

Kommune	Beliggenhet legekantor
Ørland	Brekstad
Indre Fosen	Rissa, Leksvik, Vanvikan, Råkvåg
Bjugn	Botngård
Åfjord	Åfjord og Roan Legekantor (Åfjord Helsesenter)
Roan	Åfjord og Roan Legekantor (Åfjord Helsesenter)
Osen	Steinsdalen

Kommunene i regionen er tilknyttet ulike sykehus. Ørland, Bjugn og Åfjord er tilknyttet Orkdal Sykehus – St. Olavs hospital som ligger på Orkanger. Osen og Roan er tilknyttet Namsos sykehus – Helse Nord-Trøndelag som ligger i Namsos. Tidligere Rissa kommune er tilknyttet St. Olavs hospital i Trondheim, og tidligere Leksvik kommune er tilknyttet Levanger Sykehus – Helse Nord-Trøndelag.

³⁹ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/nasjonalt>

5.5.4 Dagligvarebutikker

I april 2017 finner man én eller flere dagligvarebutikker 19 steder i Region Fosen.

Tabell 22: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i Region Fosen

Kommune	Beliggenhet dagligvarebutikker
Ørland	Storfosna, Brekstad, Opphaug
Indre Fosen	Råkvåg, Sørfjorden, Fevåg, Rissa, Stadsbygd, Leksvik, Vanvikan
Bjugn	Botngård, Vallersund, Lysøysund
Åfjord	Åfjord/Årnes, Stokksund, Stokkøya
Roan	Roan, Bessaker
Osen	Osen, Sandviksberget, Seter

5.5.5 Bilhold

Det er nokså små variasjoner i bilholdet i fra kommune til kommune. Gjennomsnittet i alle kommuner i region Fosen ligger på mellom 1,2 og 1,4 biler per privathusholdning⁴⁰. Åfjord og Roan er kommunene med flest biler per privathusholdning (1,4 biler i gjennomsnitt), mens det er færrest biler per husholdning i Osen kommune (1,2 biler i gjennomsnitt)⁴¹.

5.6 Viktige innspill fra Region Fosen

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter (eks Fosen Pendlerforening), kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra Region Fosen.

Arbeidet med Regionanbud 2021 inkluderer ikke båt, men det påpekes at hurtigbåtanløpene fra Trondheim, til Brekstad, Vanvikan og Hasselvika er spesielt viktig for regionen. Hurtigbåtrutene må korrespondere med buss, samt være compatible med togtrafikken og videre transport til Værnes. Videre må hurtigbåtrutene må først og fremst være tilpasset muligheten for å bo og leve på Fosen og jobbe i Trondheim. Det er også et ønske om å bedre kommunikasjon for å kunne ta del i kultur og fritidstilbudet i storbyen, samt at det legges opp til gode løsninger for fritidsinnbyggere i region Fosen.

Like viktig som rutetilbud mellom regionen og storbyen Trondheim er interne ruter på Fosen. Det er viktig med buss mellom ulike sentra på Fosen, og særlig viktig med god kommunikasjon mellom sentrene som har videregående skoler. Skolebussene er en av de viktigste bussrutene på Fosen, disse rutene bør prioriteres og rutetilbudet mellom, og til, de videregående skolene må bedres.

Med de nye Fosenvegene kommer nye kommunikasjonskryss som må sees i sammenheng med rutetilbudene, spesielt for å tilrettelegge for pendling. Med det menes å tilrettelegge for knutepunkter med god anledning til å parkere bil og ta buss til tettstedet eller byen.

Viktig at behovet for bussruter og kommunikasjon mellom Fosen og Steinkjer også bli forsterket, i tillegg til videreutvikling av bestillingstransporten.

⁴⁰ SSB Tabell 06070, Privathusholdninger, etter husholdningstype

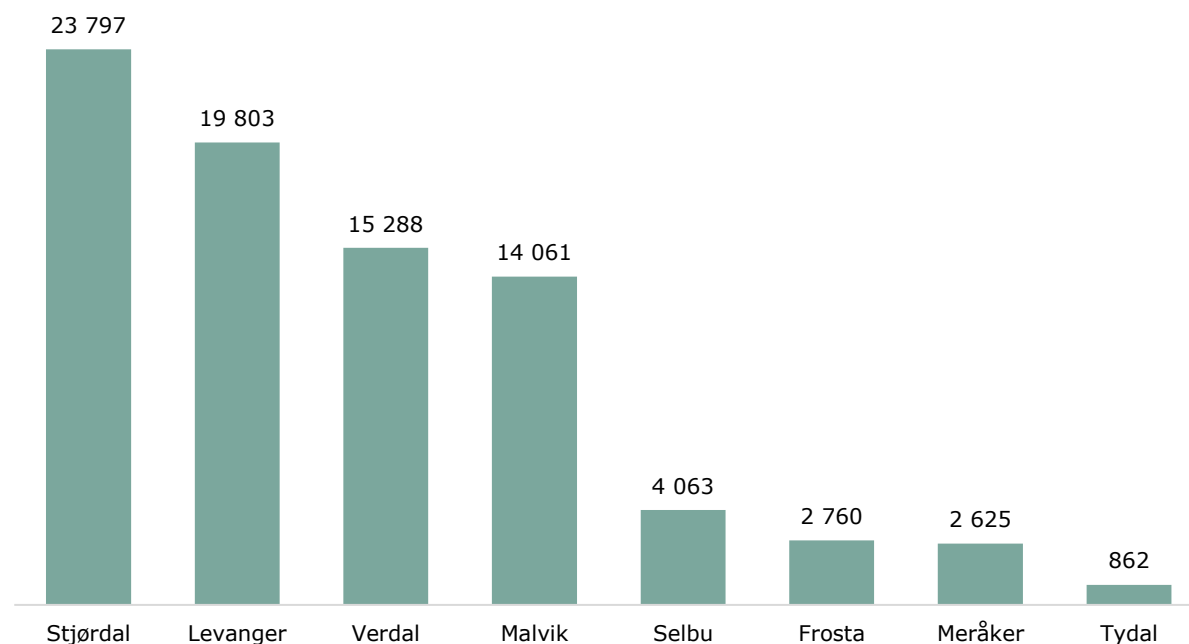
⁴¹ SSB Tabell 07832, Registrerte kjøretøy, etter kjøretøy og merke

6 BEFOLKNING OG UTVIKLING I REGION MIDT-TRØNDELAG

Region Midt-Trøndelag omfattes av kommunene Malvik, Selbu, Tydal, Meråker, Stjørdal, Frosta, Levanger og Verdal, og er en relativt stor og variert region. Malvik kommune inngår ikke i Regionanbud 2021, men tall fra Malvik kommune er likevel presentert under da man har samlet informasjon fra hele regionen.

Ved utgangen av 2017 bodde det 83 259 mennesker i regionen⁴². Stjørdal er den mest folkerike kommunen i regionen med sine 23 797 innbyggere.

Stjørdal er regionsenter og preges av et allsidig næringsliv som har store deler av Region Midt-Trøndelag som nedslagsfelt for sin handelsvirksomhet. Stjørdal er et knutepunkt i regionen med to jernbanelinjer, to Europaveier og riksveg 705, i tillegg til flyplassen Trondheim Lufthavn Værnes med over 1000 sysselsatte. Mesteparten av region Midt-Trøndelag ligger innenfor en reisetid på cirka 90 minutter fra Trondheim.

Figur 16: Folkemengde i kommunene i Region Midt-Trøndelag 2017 (SSB Tabell 10213)

Levanger er regionens nest største kommune etter folketall med 19 803 innbyggere. Her finner vi også Levanger Sykehus – Helse Nord-Trøndelag. Levanger er også en studentby med omlag 2 300 studenter tilknyttet Nord Universitet. Nord Universitet har i tillegg ett lærested på Stjørdal med rundt 350 studenter.

I Region Midt-Trøndelag finnes det 9 958 fritidsbygninger. Flest fritidsboliger finner man i Levanger (2 122), men alle kommunene bortsett fra Malvik har relativt høy andel fritidsboliger, hvilket gir periodevis stor tilreisning til de ulike kommunene i regionen⁴³.

6.1 Befolkningsutvikling

Region Midt-Trøndelag vil de kommende årene oppleve en noe sterkere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag for øvrig. SSB estimerer at folketallet i 2035 vil være 98 162 hvilket gir regionen en befolkningsvekst på 18 %, mot 15 % i Trøndelag fylke⁴⁴.

⁴² SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

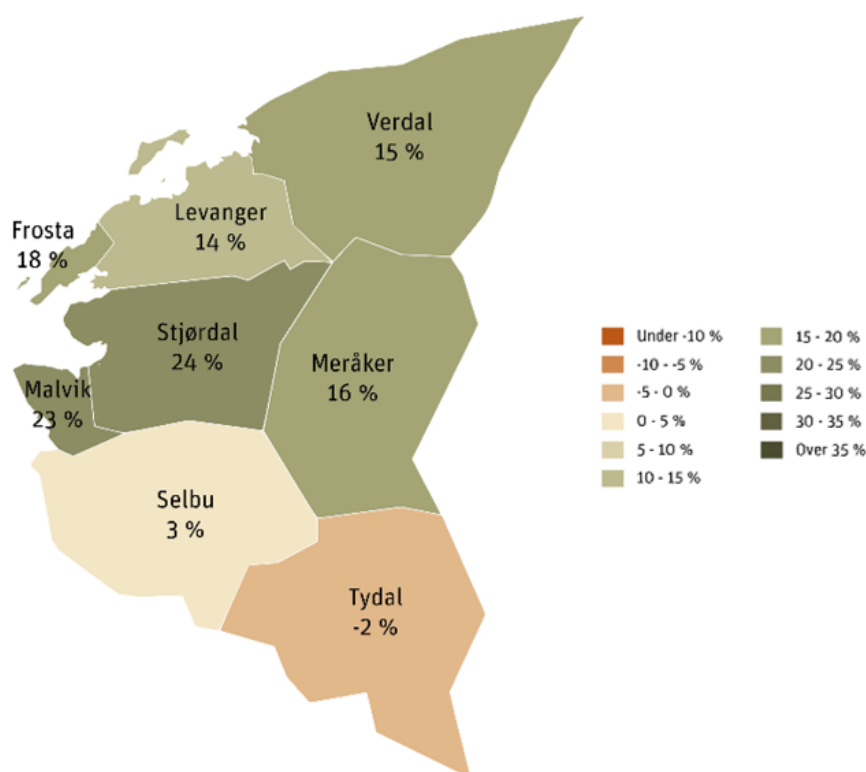
⁴³ SSB Tabell 05467, Eksisterende bygningsmasse. Antall fritidsbygninger og fritidsbygninger per kvadratkilometer.

⁴⁴ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

Etter dagens kommuneinndeling er alle kommuner i Region Midt-Trøndelag, bortsett fra Tydal kommune forventet å oppleve befolkningsvekst mot 2035. I Tydal er innbyggertallet forventet å synke med 2 %. Dette er imidlertid en kommune med forholdsvis få innbyggere, hvilket gjør at reduksjonen utgjør rundt 20 færre innbyggere.

Størst vekst ser vi i Stjørdal og Malvik med en prosentvis økning på henholdsvis 24 % og 23 %. Av en forventet økning på 14 903 personer i regionen, ligger det an til at 5 627 av disse vil være bosatt i Stjørdal, og 3 289 i Malvik Kommune.

I tillegg til Tydal, hvor det er forventet nedgang i befolkningstall, ligger det an til lavest prosentvis befolkningsvekst i Selbu (3 %). Levanger og Verdal kan ifølge SSB forvente en vekst på henholdsvis 14 % og 15 %, Meråker 16 % og Frosta 18 % frem mot 2035.

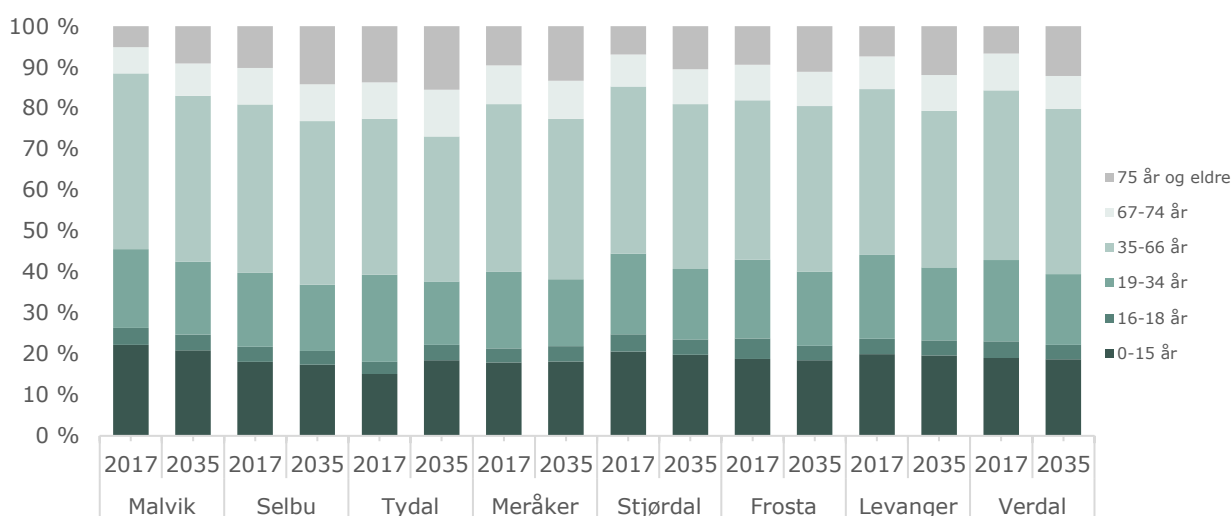
Figur 17: Befolkningsvekst 2017-2035 i % i region Midt-Trøndelag

6.2 Aldersutvikling

Som resten av landet, vil man oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene. Per i dag er 12 % av befolkningen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 16 %. Region Midt-Trøndelag vil dermed ha en noe lavere andel eldre enn i Trøndelag som helhet (17 %) ⁴⁵. Alle kommunene i regionen vil se en økning i andelen eldre over 70 år. Andelen eldre er forventet størst i kommunene som vil oppleve lavest eller negativ befolkningsvekst. Tydal skiller seg ut med en estimert andel på 23 % eldre i 2035, etterfulgt av Selbu med 20 % andel eldre i 2035.

Malvik er den kommunen i regionen som er forventet å ha den laveste andelen eldre i 2035 (14 %). Videre vil også Stjørdal (16 %) og Frosta (16 %) ha en noe lavere andel eldre enn Trøndelag for øvrig i 2035. En større innbyggervækst i nevnte kommuner kan forklare en lavere andel eldre enn i mange andre kommuner. Videre viser beregningene at Meråker vil ha en andel på 19 %, Levanger 17 % og Verdal 17 % eldre over 70 år i 2035.

⁴⁵ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

Figur 18: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Midt-Trøndelag 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

6.3 Boligutvikling

6.3.1 Dagens bosetting

Rundt 65 % av innbyggerne i Region Midt-Trøndelag bodde i 2017 i det man omtaler som tettsteder⁴⁶, altså en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter⁴⁷. Til sammenligning bor rundt 76 % av innbyggerne i Trøndelag i tettsteder eller 58 % dersom man ikke regner med storbyen Trondheim.

Det finnes 23 tettsteder i Region Midt-Trøndelag⁴⁸.

Tabell 23: Innbyggere bosatt i tettsteder (SSB Tabell 05212) og største tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859). 4. kvartal 2017

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Tettsteder og innbyggertall
Malvik	12 023 (85 %)	Malvik (6949), Hommelvik (5290), Muruvik (472)
Selbu	1 220 (30 %)	Mebonden (995), Trøa (225)
Tydal	0 (0 %)	-
Meråker	1 038 (40 %)	Midtbygda (1038)
Stjørdal	16 290 (68 %)	Stjørdalshalsen (12 737), Hell (1558), Skatval (917), Hegra (530), Prestmoen (334), Kvithammer (214)
Frosta	523 (19 %)	Frosta
Levanger	13 344 (67 %)	Levanger (10 008), Skogn (1975), Åsen (595), Ekne (294), Mule 251), Eidsbotn (221)
Verdal	9 971 (65 %)	Verdalsøra (8200), Forbregd/Lein (837), Trones (388), Lysthaugen (312), Vuku (234)

6.3.2 Planer for boligutvikling

I Stjørdal kommune vil to tredjedeler av all ny boligbygging være i forbindelse med fortetting av Stjørdal sentrum. Utenfor sentrum vil ny boligbygging i hovedsak fortsette i området Husbyåsen og østover mot Remyra-området. Et mindre område er regulert for boligbygging på Lånke (utenfor dagens kollektivtilbud), og noe boligbygging vil også foregå i Hegra i tiden fremover. I Geving området er det planlagt rundt 4-500 nye boliger og en stor del av disse er planlagt på nedsiden av Fv24 mot Hell.

⁴⁶ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

⁴⁷ <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befteft>

⁴⁸ SSB Tabell 04859, Areal og befolkning i tettsteder

I Malvik kommune er det ikke planlagt utbygging eller nye boligområder utenom dagens ferdselsstrømmer. Ny boligutbygging vil i stor grad foregå i Hommelvik (Sjøsiden), Vikhammer/Hundhamaren (Ytre Malvik) og på Sveberg. I Hommelvik (Sjøsiden) er det planlagt rundt 200 nye boligheter. På Vikhammer/Hundhamaren er det per i dag planlagt rundt 6-700 nye boliger i henhold til sentrumsplan for Vikhammer.

I Levanger kommune foregår det ønsket fortetting langs Gamle Kongevei. Åsen er et vekstområde hvor det selges mange nye boliger. Videre er det planlagt utbygging langs Eidsbotnvegen og området rundt Nossum vil muligens bli utbygget til boliger, men dette avhenger av planene rundt ny E6.

Verdal kommune har opplevd stor sentralisering, og i større grad enn andre steder. Innenfor en halvsirkel fra sentrum med en radius på 5-7 km bor de fleste i kommunen. Arealplan frem til 2030 er stadfestet og det er planlagt boligfelt i sentrum. Videre vil det bli ytterligere utbygging ved Leklem. Også på aksene Trones – Verdalsøra er det planlagt boligbygging, men dette ligger noe lengre frem i tid.

I Selbu kommune er aksene Tømra-Mebond den viktigste vekstaksen, hvor det er avsatt store områder til boligbygging. Med nærhet til spesielt flyplass ser man at Selbu i stadig større grad blir vurdert som et boalternativ til Stjørdal og Malvik. Nytt sykehjem med omsorgsboliger er under bygging. Videre satses det i tillegg på bosetting i grendene i form av spredt boligbygging i Selbu.

I Frosta kommune er det tilrettelagt for spredt boligbygging i store deler av kommunen. I tillegg er det tilrettelagt for utbygging av flere store boligfelt i midtre del (sentrum) av kommunen. Det skal også bygges omsorgsboliger i sentrum i perioden 2019-2021.

I Tydal kommune det relativt lite bygging av nye bolighus, men nytt boligfelt er lagt ut i Ås sentrum. Når det gjelder hyttebygging økes dette fra år til år og det forventes at dette fortsetter i årene fremover.

6.3.3 Tiltak for bosetting

Selbu kommune har lenge jobbet konkret med omdømme for å øke tilflytting med stort fokus på tomteutvikling, infrastruktur (fiber og vei), og tilrettelegging av boliger for familier. Selbu kommune har til dels lyktes med dette gjennom økt folketall totalt sett de siste 5-6 år.

I Tydal jobbes det blant annet aktivt med rekruttering av sykepleiere og kommunen har i samarbeid med Selbu kommune satt i gang desentralisert sykepleierutdanning med gode stipendordninger.

I Frosta kommune er det fokus på attraktive bo-områder og Frosta 2020.

6.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

6.4.1 Dagens arbeidsmarked

Næringslivet i Region Midt-Trøndelag er allsidig og variert. Av store virksomheter har man olje, gass og leverandørvirksomhet, flyplassen med over 1000 sysselsatte, store hoteller, en sterk treforedlingsindustri og en betydelig bygge- og anleggsbransje. Videre finner man også sterke industrimiljø med store hjørnesteinsbedrifter. Landbruket står sterkt i hele regionen. Det er en betydelig arrangementskompetanse i regionen, både på idrett, festivaler/konserter og kurs/konferanse.

Vel 34 400 personer hadde arbeidssted i Region Midt-Trøndelag fjerde kvartal 2017. Dette omfatter både innbyggere i regionen og innpendlere fra omliggende kommuner. Klart flest arbeidsplasser ligger i Stjørdal og Levanger, etterfulgt av Verdal. Stjørdal har størst innpendling fra Trondheim, Malvik og Levanger. Levanger har klart størst innpendling fra Verdal, men også fra Steinkjer og Inderøy. Verdal på sin side har størst innpendling fra Levanger, etterfulgt av Steinkjer og Inderøy.

Levanger knytter seg mer sørover mot Stjørdal og Trondheim enn hva tilfellet har vært frem til nå. Ny E6 og tunnel gjennom Forbordsfjellet (Stjørdal-Åsen) vil nok forsterke dette ytterligere i årene fremover.

Tabell 24: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) med arbeidssted i kommunene i Region Midt-Trøndelag, 4. kvartal 2017 (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Malvik	3 340
Selbu	1 572
Tydal	355
Meråker	965
Stjørdal	10 822
Frosta	938
Levanger	9 864
Verdal	6 547

6.4.2 Arbeidspendling

Fjerde kvartal 2017 var 40 700 av innbyggerne i alderen 15-74 år bosatt i Region Midt-Trøndelag sysselsatt. Av disse pendlet 16 688 (41%) ut av egen kommune for å jobbe.

Pendlerstrømmene ut fra kommunene er desidert sterkest fra Malvik. Hele 5 319 personer (75 %) pendler fra Malvik til andre kommuner, hvorav største del av pendlingen forgår til Trondheim⁴⁹.

Stjørdal kommune opplever at pendlernivået i kommunen holder seg på et jevnt nivå, men kommunens tall viser at innpendling øker og utpendling minsker. Arbeidsveksten er større enn innbyggerveksten i Stjørdal.

Tabell 25: Oversikt over sysselsatte per 4. kvartal 2017 (15-74 år) som pendler ut av kommunene for arbeid

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til
Malvik	5 319 (75 %)	Trondheim, Stjørdal
Selbu	736 (36 %)	Trondheim, Stjørdal
Tydal	132 (30 %)	Trondheim, Selbu
Meråker	305 (28 %)	Stjørdal, Trondheim
Stjørdal	4 131 (35 %)	Trondheim, Malvik, Levanger
Frosta	458 (37 %)	Levanger, Trondheim, Stjørdal
Levanger	2 977 (30 %)	Verdal, Trondheim, Steinkjer, Stjørdal
Verdal	2 630 (37 %)	Levanger, Steinkjer, Trondheim, Inderøy

6.4.3 Næringsutvikling

I Stjørdal kommune er de aller fleste arbeidsplasser lokalisert i områdene sentrum, Tangen og Værnes. Tangen som næringsområde har stort potensial og det er også her mye av veksten vil foregå i årene fremover. På Tangen finner man ca. 3000 arbeidsplasser i dag.

I Malvik kommune er det i hovedsak på Sveberg det vil utvikles nytt næringsareal. Det forventes en økning i antall arbeidsplasser i dette området de neste årene.

Selbu kommune har en næringsstruktur som preges av et knippe større arbeidsgivere. Disse ligger i hovedsak på strekningen Mebond – Tømra, og det er også her utvikling vil skje. Spesielt området Innbygda – Tømra har man i dag flere ferdig regulerte næringsareal. Selbu kommune opplever større interesse enn på lenge for nærings og handelsetablering, hvilket kan ha sammenheng med arealpress og priser på aksene Orkanger – Stjørdal, samt endring i handlemønster som for eksempel netthandel.

⁴⁹ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/316-317-318-321-322-323-325-326>

På Frosta er det lagt opp til størst utvikling ved Vikaleiret næringsareal. Lengre frem i tid er det i arealplan lagt opp til nytt næringsareal ved Ulvik.

I Tydal kommune jobbes det blant annet med etablering av datalagringscenter i sentrum av Tydal. Når det gjelder utvikling av reiseliv så vil det i hovedsak skje i området Moen/Stugudal.

6.5 Målpunkt

6.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med rådhus/kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 26: Oversikt over administrasjonssentre i Region Midt-Trøndelag

Kommune	Administrasjonssenter
Malvik	Hommelvik
Selbu	Mebonden
Tydal	Ås
Meråker	Midtbygda
Stjørdal	Stjørdalshalsen
Frosta	Frosta (tettsted)
Levanger	Levanger (sentrum)
Verdal	Verdalsøra

6.5.2 Skoler

I Levanger ligger Nord Universitet avd. Levanger med rundt 2 300 studenter. I Stjørdal ligger Nord Universitet avd. Stjørdal med rundt 360 studenter. I Frosta kommune har man ikke videregående skole, men ser at elevene på videregående er nesten jevnt fordelt mellom Levanger og Stjørdal.

Grunnskoler og videregående skoler vises i tabellen nedenfor.

Tabell 27: Grunnskoler og videregående skoler med antall elever

Kommune	Grunnskoler ⁵⁰	Videregående skoler
Malvik	- Hommelvik skole, Hommelvik (1.-7. kl. 360 elever) - Hommelvik ungdomsskole (8.-10. kl. 267 elever) - Saksvik skole, Saksvik (1.-7. kl. 290 elever) - Sveberg skole, Sveberg (1.-7. kl. 360 elever) - Vikhammer skole, Vikhammer (1.-7. kl. 280 elever) - Vikhammer ungdomsskole, Vikhammer (8.-10. kl. 285 elever) - Vikhammeråsen Grendaskole, Basunvegen, Vikhammeråsen (1.-4. kl. 86 elever)	Malvik videregående skole
Selbu	- Bell skole, Selbu (1.-7. kl. 191 elever) - Selbu ungdomsskole, Selbu (8.-10. kl. 153 elever) - Selbustrand skole, Selbustrand (1.-7. kl. 70 elever) - Øverbygda skole, Selbu (1.-7. kl. 58 elever)	Selbu videregående skole
Tydal	Tydal barne- og ungdomsskole (1.-10. kl. 74 elever)	
Meråker	Meråker skole, Meråker (1.-10. kl. 261 elever)	Meråker videregående skole
Stjørdal	- Elvran skole, Elvarli (1.-7. kl. 52 elever) - Fagerhaug International School AS, Stjørdal (1.-10. kl. 57 elever) - Fagerhaug Kristne skole Sa, Stjørdal (1.-10. kl. 85 elever) - Forradal Oppvekstsenter skole (1.-7. kl. 36 elever) - Fossliia Skole, Stjørdal (1.-7. kl. 403 elever) - Halsen Barneskole, Stjørdal (1.-7. kl. 422 elever) - Halsen Ungdomsskole, Stjørdal (8.-10. kl. 296 elever) - Haraldreina skole, Stjørdal (1.-7. kl. 128 elever) - Hegra barneskole, Hegra (1.-7. kl. 168 elever)	Ole Vig videregående skole

⁵⁰ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/nasjonalt>

	- Hegra ungdomsskole, Hegra (8.-10. kl. 135 elever) - Kvislabakken skole, Stjørdal (1.-7. kl. 183 elever) - Lånke skole, Hell (1.-7. kl. 357 elever) - Skatval skole, Skatval (1.-7. kl. 271 elever) - Skjelstadmark Oppvekstsenter skole, Hegra (1.-7. kl. 93 elever) - Stokkan ungdomsskole, Stjørdal (8.-10. kl. 454 elever)	
Frosta	Frosta skole, Frosta (1.-10. kl. 306 elever)	
Levanger	- Ekne skole, Ekne (1.-7. kl. 76 elever) - Frol barneskole, Levanger (1.-7. kl. 542 elever) - Halsan skole, Levanger (1.-7. kl. 184 elever) - Levanger ungdomsskole, Levanger (8.-10. kl. 449 elever) - Markabygda Montessoriskole Sa, Markabygda (1.-7. kl. 51 elever) - Nesheim skole, Levanger (1.-7. kl. 385 elever) - Skogn barne- og ungdomsskole, Skogn (1.-10. kl. 488 elever) - Vårtun Kristne Oppvekstsenter Sa , Levanger (1.-10. kl. 95 elever) - Ytterøy barne- og ungdomsskole, Ytterøy (1.-10. kl. 55 elever) - Åsen barne- og ungdomsskole, Åsen (1.-10. kl. 223 elever)	Levanger videregående skole
Verdal	- Garnes skole, Vuku (1.-7. kl. 37 elever) - Leksdal skole, Verdal (1.-7. kl. 57 elever) - Ness skole, Verdal (1.-7. kl. 58 elever) - Stiklestad skole, Verdal (1.-7. kl. 195 elever) - Verdalsøra skole, Verdal (1.-7. kl. 336 elever) - Verdalsøra ungdomsskole, Verdal (8.-10. kl. 423 elever) - Vinne skole, Verdal (1.-7. kl. 176 elever) - Volden skole, Vuku (1.-7. kl. 24 elever) - Vuku barne- og ungdomsskole, Vuku (1.-10. kl. 241 elever) - Ørmelen skole, Verdal (1.-7. kl. 298 elever)	Verdal videregående skole

6.5.3 Legevakt og sykehus

Alle kommunene i Region Midt-Trøndelag har egne legekantor med tilknyttede fastleger. Malvik, Selbu og Tydal kommune er tilknyttet St. Olavs hospital i Trondheim. Øvrige kommuner i regionen er tilknyttet Levanger Sykehus – Helse Nord-Trøndelag.

Tabell 28: Oversikt over legekantor i Region Midt-Trøndelag

Kommune	Legekantor og beliggenhet
Malvik	Saksvik, Vikhammer, Hommelvik
Selbu	Mebonden
Tydal	Ås
Meråker	Midtbygda (Meråker Helsetun)
Stjørdal	Stjørdal (sentrum), Tangen, Skatval, Hegra
Frosta	Frosta (tettsted)
Levanger	Levanger (sentrum), Åsen
Verdal	Ørmelen, Verdal (sentrum)

6.5.4 Dagligvarebutikker

For Malvik kommune spesielt og til dels Stjørdal så er Trondheim en viktig handelsdestinasjon. I april 2017 finner man én eller flere dagligvarebutikker 22 steder i Region Midt-Trøndelag.

Tabell 29: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i Region Midt-Trøndelag

Kommune	Beliggenhet - dagligvarebutikker
Malvik	Hundhamaren, Vikhammer, Sveberg, Hommelvik
Selbu	Mebonden, Innbygda
Tydal	Ås, Stugudal
Meråker	Midtbygda
Stjørdal	Hell, Hegra, Stjørdal sentrum, Evja (like øst for Stjørdal sentrum), Kvislabakken, Skatval
Frosta	Frosta (tettsted)
Levanger	Levanger (sentrum), Skogn, Åsen
Verdal	Verdalsøra, Vinne, Vuku

6.5.5 Bilhold

I Region Midt-Trøndelag er det små variasjoner i bilholdet fra kommune til kommune. Gjennomsnittet i regionen ligger på mellom 1,2 og 1,4 biler per privathusholdning⁵¹. Med 1,4 biler i snitt per husholdning er Selbu og Frosta de kommunene i regionen hvor bilholdet er størst⁵².

Andelen elbiler øker over hele landet, og økningen er størst i typiske pendlerkommuner rundt landets største byer og kommuner som ligger nært bomstasjonstunge vegstrekninger. En oversikt laget av Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at Malvik kommune ligger på femteplass i antall elbiler i forhold til folketall på landsbasis⁵³. Malvik ligger på femteplass med 50,9 elbiler pr. 1000 innbygger, og ligger dermed øverst av de trønderske kommunene. Andre trønderske kommuner på listen er Skaun med 47,9 og Klæbu med 47,4 elbiler pr. 1000 innbygger.

6.6 Viktige innspill fra region Midt-Trøndelag

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter, kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra region Midt-Trøndelag.

Det planlegges ny E6 Nord og tunnel gjennom Forbordfjellet (Stjørdal-Åsen), noe som vil medføre en betydelig tidsbesparelse for de som kjører bil. På den andre siden vil ny E6 ha et bompengepålegg. Bompenger kan forskyve passasjerer over på kollektiv trafikk fra 2022/2023 og derfor viktig at AtB analyserer effekten av veiutbedringen nordover fra Stjørdal.

Innfartsparkering er kritiske suksessfaktorer for at folk skal velge kollektiv transport fremover. Spesielt i Stjørdal og Malvik kommune. I Stjørdal kommune vil blant annet ny undergang på jernbanestasjon frigjøre mange parkeringsplasser og være et særdeles positivt tiltak.

Takstsonene Gevingåsen – Stjørdal er en utfordring.

Generelt er informasjon rundt tilbudet i regionen for dårlig per i dag.

Bybuss tilbudet er en for dårlig utnyttet ressurs og det er ønske om å bedre bybusstilbudet både i Levanger og Stjørdal.

⁵¹ SSB Tabell 06070, Privathusholdninger, etter husholdningstype

⁵² SSB Tabell 07832, Registrerte kjøretøy, etter kjøretøy og merke

⁵³ <https://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/artikler-og-publikasjoner/hvor-er-el-biltettheten-storst>

Bedre samarbeid mellom buss og tog vil være sentralt og viktig at man tilrettelegger for muligheten til å kombinere disse transportmidlene. Transporten mellom Steinkjer og Trondheim bør være med elektrifisert tog. Pris er da en utfordring og ønskelig at man ser på billettsamarbeid.

Ønske om bestillingstransport i flere kommuner.

I Verdal kommune er det ønskelig at man ser på tilbud knyttet til Verdal industripark, hvor det er om lag 3000 arbeidsplasser, men per i dag ingen kollektivtilbud.

Bedre kobling mot Værnes fra ulike deler av fylket.

6.7 Innspill fra Stjørdal, Levanger, Verdal og Malvik kommune

Den 30. august og 5. september 2018 ble det gjennomført møter med Stjørdal, Levanger, Verdal og Malvik kommune for å diskutere transportbehov og mulige løsninger i de ulike kommunene. Følgende innspill kan trekkes frem etter møtene:

6.7.1 Stjørdal kommune

Stjørdal kommune er for tiden i forhandlinger om byvekstavtale. Dette vil kunne gi innvirkning på busstilbudet, men de største tallene ligger i jernbane. Fra politisk ståsted er det lagt spesielt stor vekt på utvikling av Stjørdal stasjon som knutepunkt. Undergang under jernbanen vil være en prioritet og gi langt flere parkeringsplasser for pendlere. Videre vil en undergang knytte sentrum og næringsområdet på Tangen bedre sammen. En undergang vil bety rundt 400 meter i gåavstand fra Stjørdal stasjon til Equinor på Tangen.

Nord Universitet på Tangen er i sterk vekst med stor økning av studenter hvert år. Man forventer mellom 5-600 studenter på campus i løpet av de nærmeste årene. Av disse er det mange som pendler inn til Stjørdal for studier og dette er pendling som vil komme i tillegg til vanlig arbeidspendling.

Det vil være viktig med god forbindelse fra Værnes til sentrum og næringsområdet på Tangen. Flere linjer går inntil Værnes i dag, men dette er nok ukjent for mange. Videre vil det være behov for en god forbindelse fra sentrum til Tangen.

Dagens bybuss tilbud har meget god kapasitet. Tilbakemelding på at man sammen kan vurdere traseene på ulike linjer. Dagens linje på Hegra (770) kan vurderes å inkludere Skårn-feltet for å nå flere. Her er også veistandarden bedre enn i Prestegårdsfeltet som linje 770 kjører i dag. Videre kan man vurdere om det er nødvendig å kjøre inntil Prestmoen da dette området dekkes av skoleruter i dag.

Busstilbudet på Gevingåsen er i dag lite brukt og viktig at man her ser på hvordan man kan øke antall reisende. Mange pendlere kjører i dag bil til Park & Ride i Hommelvik.

Ved holdeplassen i Fosslia vil det komme bedre fasiliteter (busskur og sanntidsskjerm). Positivt med flere avganger med 310 fra Fosslia. Det blir enklere for flere å velge gange til holdeplass for å ta buss videre, noe som for mange reduserer behovet for bil nummer to.

6.7.2 Malvik kommune

Malvik kommune er en kommune i stor vekst og planlagt utbygging av nye boliger og utvikling av næringsareal vil skje i dagens tettsteder og næringsområder; Hommelvik, Sveberg og Vikhammer/Ytre Malvik.

Med tanke på dagens kollektivtilbud er det ønske om å binde kommunen bedre sammen. Blant annet snur mange avganger i dag ved Kafe Rampa og det er et ønske om å flytte denne transporten lengre mot Stjørdal for å nå den nordlige delen av kommunen. Fra Sveberg vil det være viktig å sikre skolebussforbindelse mellom Sveberg og Malvik Videregående skole, samt binde Sveberg bedre sammen med Hommelvik. Barn bosatt i Hommelvik sentrum kommer seg enkelt til fritidsaktiviteter på

egen hånd, mens det for barn på Sveberg vil være en større utfordring og det er ønskelig med et tilbud som kan ta barn til fritidsaktiviteter fra Sveberg.

Positivt med ny linje over Væretrøa til Vikhammer. Også ønskelig at man vurderer en rundrute om Forbordveien/Forbordgrenda.

Det er viktig å bedre korrespondansen til tog fra Hommelvik til Trondheim. Et eksempel er buss fra Mostamarka/Sneisen som i dag korresponderer dårlig med toget. Videre er åpen skolebuss som lokalbuss ukjent i kommunen og vil trenge bedre markedsføring.

Gjennomgående ruter opplever ofte forsinkelser. Spesielt sommerstid og ved større arrangement i Trondheim opplever mange å bli frakjørt (linje 38). Viktig med tillitt og et forutsigbart tilbud for å få flere over på buss. Tilbakemelding om høyere frekvens og/eller større busser.

Midtsandtangen er et svært populært friluftsområde hvor det fort oppstår parkeringsproblemer på sommerstid. Området er besøkt av flere fra omkringliggende kommuner og det er ønskelig at man her ser på muligheter for et fleksibelt busstilbud. Samme utfordring ser man til en viss grad ved Abrahallen på vinterstid.

Malvik kommune har spilt inn ønsker om infrastruktur til TrFK, og forventer at fylkeskommunen involverer AtB (høringsfrist 12. september 2018). For å sikre involvering fremover vil AtB bli satt på høringslisten.

6.7.3 Levanger kommune

Levanger Kommune har flere strategier med tanke på byutvikling. Viktige punkter er Nord Universitet på Røstad hvor man også finner togstasjon, og området rundt Magneten kjøpesenter på Moan. Mange bygninger i Levanger sentrum er fredet og flere bedrifter, samt mye av handelen har flyttet til Moan. Det er ønskelig med mer aktivitet også i sentrum Levanger sentrum.

Levanger har utfordringer med biltrafikk og særlig i Kirkegata igjennom sentrum (fra Moan til Røstad). Mye av trafikken i sentrum kommer fra Verdal. Det vil være viktig å prøve å begrense trafikk i Kirkegata. Fergeleiet ligger midt i sentrum og det er ønskelig at de som kommer med ferge skal sette igjen bilen på Ytterøya og reise videre kollektivt.

Levanger sentrum egner seg godt til sykling og by sykkel-løsning rulles ut i september 2018. Videre er det bevilget midler til sykkelparkering. Via «Reis-Smart»-programmet er målet å få flere til å sykle, gå eller velge kollektiv transport oftere.

Ny E6 vil forandre den interne logistikken i Levanger kommune. Trafikk internt i kommunen vil fremover avhenge av bompenger. I dag er det et kryss på Okkenhaug som vil forsvinne. Her er det per i dag en pendlerparkering, driftet av Statens Vegvesen med mange biler parkert. Krysset på Mule legges ned, men det opprettholdes lokalvei. Dette vil ha innvirkning på reisestrømmen fra Verdal.

Aksen Verdal – Levanger er viktig. Med ny E6 vil det kun være ett kryss til Verdal på Moan og her bør det anlegges parkeringsmuligheter. Avkjøring til Levanger vil komme nært Levangselva. Nært Magneten vil det komme et kryss i forbindelse med ny E6 hvor det er ønskelig å etablere «kiss & ride».

I Åsen vil ny E6 flyttes lengre i fra sentrum og Åsen vil få nytt kryss på E6.

Dagens bybuss dekker områdene Kjønsstadmarka og Koiabekken. Fremover bør også området Bruborg inkluderes da det er mange boliger, inkludert studentboliger i området. På Bruborg er det i dag smalt, bratt og lite trafikksikker vei. Videre er det per i dag dårlig kollektivdekning langs Gamle Kongevei.

Tilbakemelding på at man i videre planlegging ser på Levanger og Verdal samlet, samt involverer planavdelingen i begge kommuner. Framtidsprosjektet Innherredsbyen er etablert, et prosjekt der

planavdelingene i de ulike kommunene har vært sentrale. Viktig at AtB ser sammenhengene og involveres på et tidlig stadium.

6.7.4 Verdal kommune

Verdal kommune har per i dag ikke bybuss/bylinje. Dagens kollektivtilbud i Verdal er ikke sett på som tilstrekkelig. For Verdal vil det være viktig å kunne identifisere seg med at man har et godt by-tilbud, og ikke blir den eneste av byene i størrelsessegmentet som ikke har slik løsning. En tydelig «by-løsning» har betydning for identitetsopplevelse. En form for bybuss/bylinje er også relevant for å styrke grunnlaget for å argumentere for, og arbeide for, mer bruk av offentlig transport og sykkel/gange som erstatning for bilbruk.

De mest aktuelle bo-områdene med hensyn til eventuell bybuss i Verdal, da utover bestillingstransport vil være Trones, Ydsedalen, Leklem, Forbregd/Lein og Vinne. Dette er alle områder som har fått et godt utbygd gang- og sykkelvegnett som med supplerende kollektivløsninger, vil innebære gode miljømessige alternativer til bruk av bil.

Verdal industripark, med om lag 3000 ansatte er fordelt på ca. 170 bedrifter. I tillegg til persontrafikk er det stor næringskjøring til og fra området. Det er gjort noen forbedringer med gang- og sykkelvegløsninger de siste årene, men det er fortsatt svært lange køer og tett trafikk morgen og ettermiddag. All biltrafikk går i dag over havnekrysset, mens det ikke går noen trafikk over kryss på Fætta. Krysset inn på E6 er et eksisterende kryss, men veg inn til industriområdet er stengt med bom, og har kun funksjon som evakuerings veg ved krise.

Det vil være interessant for Verdal kommune, sammen med AtB å se på mulige løsninger for å etablere et tilbud til industriområdet, eksempelvis «Buss i rute» med alternativ inn- og utfartsveg.

Det er mye aktivitet på Stiklestad Nasjonale Kultursenter i sommersesongen fra 15. juni til 15. august. Ønskelig at man her ser på ulike løsninger for å få flere besøkende over på annen transport enn bil i høysesong.

Det er relativt store pendlertall og mye trafikk mellom de fire Innherredskommunene og spesielt mellom Levanger og Verdal. Videre er det også betydelig pendling mellom Steinkjer og Verdal, og Inderøy - Verdal (som heller ikke har togalternativ). Disse fire kommunen har over 60.000 innbyggere, og utstrakt pendling. Det er 12 km mellom sentrum i Verdal og sentrum i Levanger, og det vil være spesielt interessant med nytenking for løsninger på denne aksen.

På Innherred er det også videregående skoler, hvor elever krysser kommunegrenser. Sammenheng med skoleskyss er derfor relevant, og Verdal videregående skole er opptatt av at skystilbudet ikke blir opplevd som hemske for å søke plass ved skolen, og en konkurranseulempe med andre skoler. Et godt kollektivtilbud er særs viktig for skolen.

Hvilken trasé og kryssløsninger ny E6 ender med er en usikkerhetsfaktor også for hvordan trafikken på lokalveger (herunder dagens E6) vil utvikle seg. Dette gjelder ikke bare for kommuneintern trafikk, men i høyeste grad også for ferdsel mellom kommunene. Verdal har i dag store trafikale utfordringer og ny E6 vil sannsynligvis gi økt trafikk i sentrum da det kun kommer et kryss ved Verdal (sør for sentrum).

Det å se på Verdal som et nav i en samlet utvikling av kollektivløsninger for de fire kommunene på Innherred er interessant med tanke på å se mer helhetlig på hele området.

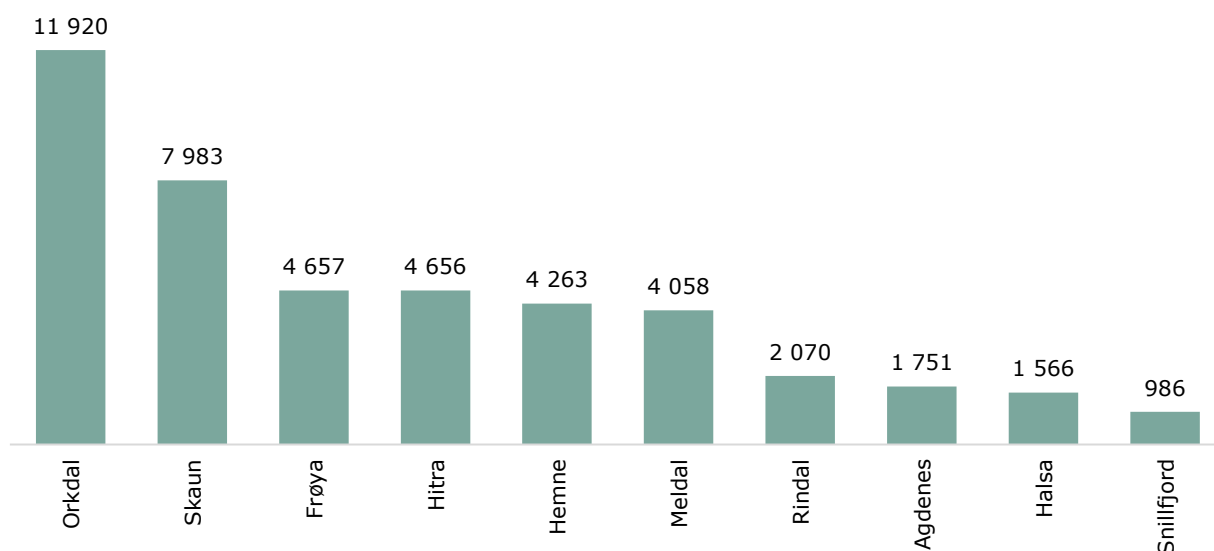
7 BEFOLKNING OG UTVIKLING I ORKDALSREGIONEN

Orkdalsregionene strekker seg fra storhavet utenfor Hitra og Frøya i nord via fjordene til innlandsbygdene rundt Trollheimen i sør. Regionen består av trøndelagskommunene Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Agdenes, Meldal, Orkdal og Skaun, samt Rindal og Halså som ligger i Møre og Romsdal.

Rindal blir en del av Trøndelag fra 1. januar 2019, og Halså blir del av Trøndelag fra 1. januar 2020. Hemne, Halså og deler av Snillfjord (Vennastranda) blir samme dato slått sammen til kommunen Heim. Agdenes, Meldal, Orkdal og deler av Snillfjord (Krokstadøra) slås sammen til kommunen Orkland. Deler av Snillfjord (Sundan/Hemneskjela) blir del av Hitra kommune⁵⁴. Kommunene som skal slå seg sammen er beskrevet med dagens navn og etter dagens inndeling i omtalen av Orkdalsregionen, også når vi ser frem i tid. Dette for å enklest mulig kunne skildre endring i befolkningssammensetning, aldersutvikling osv. fra i dag.

Ved utgangen av 2017 bodde det 43 942 mennesker i Orkdalsregionen⁵⁵. Orkdal er den mest folkerike kommunen i regionen med sine 11 920 innbyggere. Orkanger er regionsenter i Orkdalsregionen, med havn og et større industrimiljø. Her ligger også Orkdal Sjukehus – St. Olavs hospital.

I Orkdalsregionen finnes det rundt 10 700 fritidsbygninger, hvilket gir periodevis stor tilreisning til regionen. Flest fritidsboliger finner man i Orkdal, Meldal og Hitra kommune⁵⁶.

Figur 19: Folkemengde i kommunene i Orkdalsregionen 2017 (SSB Tabell 10213)

7.1 Befolkningsutvikling

Orkdalsregionene vil de kommende årene oppleve en noe sterkere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag for øvrig. I 2035 vil folketallet være 51 515 hvilket gir regionen en befolkningsvekst på 17 %, mot 15 % i Trøndelag fylke⁵⁷.

Etter dagens kommuneinndeling er alle kommuner i Orkdalsregionen bortsett fra Halså forventet å oppleve befolkningsvekst frem mot 2035. I Halså er innbyggertallet forventet å synke med 6 %. Dette

⁵⁴ <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Hvorfor-kommunereform/nye-kommuner/id2470015/>

⁵⁵ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

⁵⁶ SSB Tabell 05467, Eksisterende bygningsmasse. Antall fritidsbygninger og fritidsbygninger per kvadratkilometer.

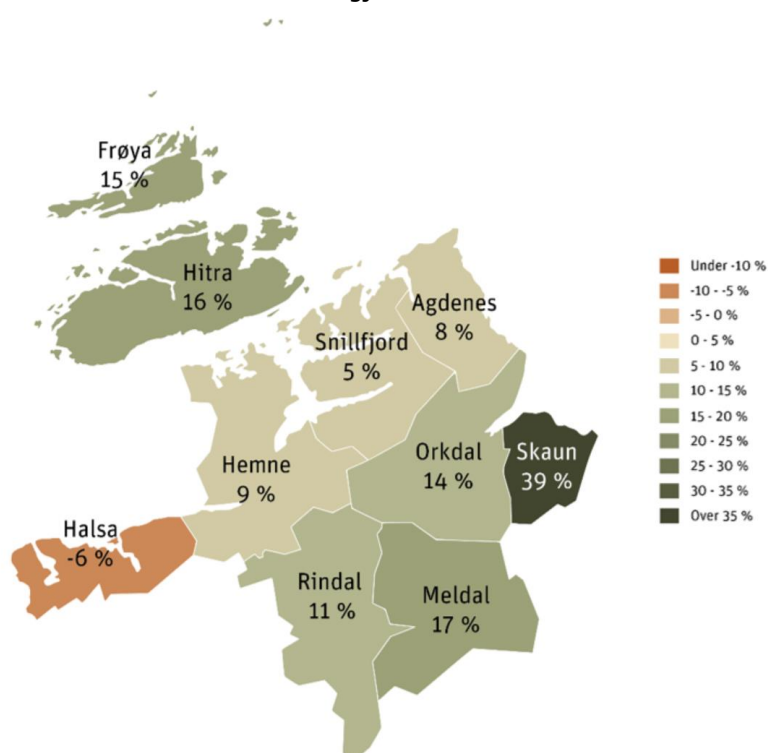
er imidlertid en kommune med forholdsvis få innbyggere, hvilket gjør at reduksjonen utgjør rundt 90 færre innbyggere.

Størst vekst i ser vi i Skaun. Av en forventet økning på vel 7 600 personer i Orkdalsregionen, ligger det an til at rundt 3 000 av dem vil være bosatt i Skaun. Dette gjør Skaun til den kommunen i hele Trøndelag fylke hvor det er forventet størst prosentvis befolkningsvekst mot 2035.

Kommunene som er forventet å oppleve størst prosentvis befolkningsvekst er altså randkommunen Skaun (39 %), innlandskommunen Meldal (17 %) og øykommunene Hitra (16 %) og Frøya (15 %).

I tillegg til Halså, hvor det er ventet nedgang i befolkningstall, ligger det an til lavest prosentvis befolkningsvekst i kystkommunene Snillfjord (5 %) og Agdenes (8 %).

Merk at både Orkdal og Frøya kommune forventer større befolkningsvekst enn prognosene fra SSB tilsier. Orkdal Kommune har ikke vokst like mye de siste årene som i tidligere perioder, men i første og andre kvartal i 2018 har man igjen sett stor vekst.

Figur 20: Befolkningsvekst i prosent i Orkdalsregionen 2017-2035

7.2 Aldersutvikling

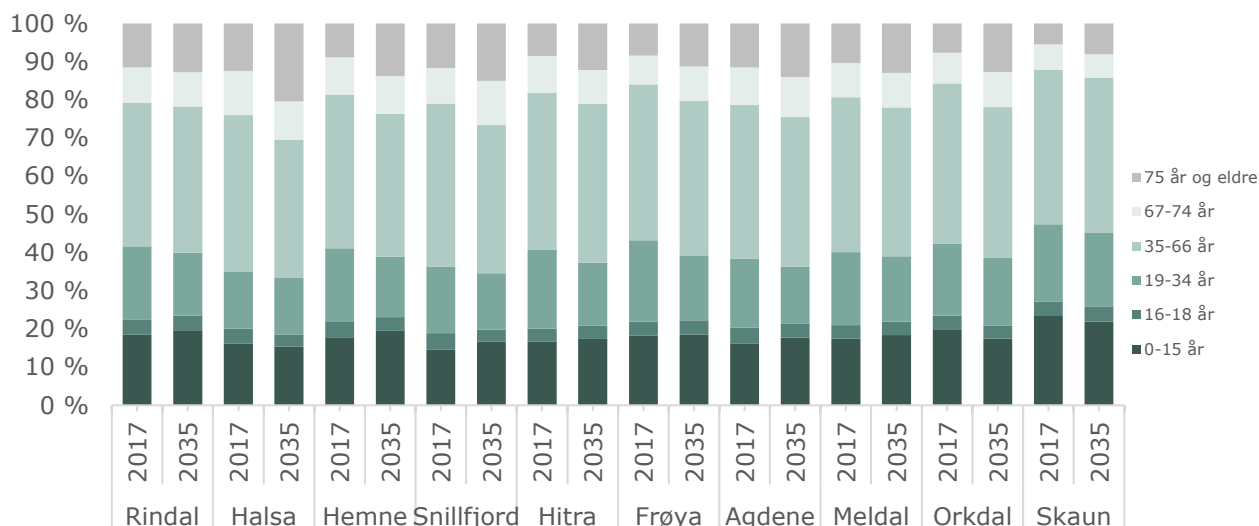
Som resten av landet, vil man i Orkdalsregionen oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene.

Per i dag er 14 % av befolkningen i regionen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 19 % Orkdalsregionen vil dermed ha en høyere andel eldre enn i Trøndelag som helhet (17 %).

To kommuner i regionen skiller seg særlig ut, i hver sin ende av skalaen, nemlig Halså og Skaun. Halså kommune vil, som tidligere nevnt, oppleve befolkningsnedgang mot 2035. Samtidig ser man at befolkningen i kommunene eldes. Halså kommune ligger an til å være den «nest eldste» kommunen i Trøndelag i 2035, etter Leka (30 %). Beregningene viser at 28 % av befolkningen i Halså kommune vil være over 70 år i 2035, mot 19 % i dag. Andelen eldre er forventet størst i kommunene som vil oppleve lavest eller negativ befolkningsvekst. I tillegg til Halså, vil Snillfjord (22 %) og Agdenes (21 %) ha størst andel eldre i 2035.

Skaun, derimot, er den kommunen i hele Trøndelag som er forventet å ha den lavest andelen eldre i 2035 (12 %). Dette er altså en kommune som vil oppleve stor innbyggervækst de neste årene, og denne veksten vil i stor grad bestå av unge voksne og voksne.

Skaun er sammen med Meldal og Orkdal de eneste kommunene i Orkdalsregionen som vil oppleve en økning i antall innbyggere mellom 19 og 34 år. En vekst i innbyggere i etableringsfasen, gir naturlig nok også en vekst i antall barn i kommunen. I 2035 vil det være rundt 1 500 flere barn og unge (0-18 år) i Orkdalsregionen enn i dag. Skaun alene vil stå for nesten halvparten av denne økningen, med rundt 700 flere barn og unge.

Figur 21: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Orkdalregionen 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

7.3 Boligutvikling

7.3.1 Dagens bosetting

Rundt halvparten av innbyggerne i Orkdalsregionen (51 %) bodde i 2017 i det man omtaler som tettsteder⁵⁸, altså en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter⁵⁹. Til sammenligning bor rundt 76 % av innbyggerne i Trøndelag i tettsteder eller 58 % dersom man ikke regner med storbyen Trondheim. Det finnes 17 tettsteder i Orkdalsregionen⁶⁰. Orkanger er den eneste byen i regionen.

Tabell 30: Innbyggere bosatt i tettsteder (SSB Tabell 05212) og største tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859)

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Største tettsteder, med innbyggertall
Orkdal	8 399 (70%)	Orkanger/Fannrem (8108), Svorkmo (291)
Skaun	5 125 (64%)	Buvika/Ilhaugen (2942), Børse (1602), Viggja (352), Eggkleiva (229)
Hemne	2 563 (60%)	Kyrksæterøra (2563)
Meldal	2 266 (57%)	Løkken (1292), Meldal (674), Storås (300)
Frøya	1 629 (33%)	Sistranda (943), Hammarvika (686)
Hitra	1 317 (28%)	Fillan (1038), Hestvika (279)
Rindal	699 (35%)	Rindal (699)
Agdenes	377 (22%)	Selbekken (377)
Halså	203 (13%)	Liabø (203)
Snillfjord	0 (0%)	-

⁵⁸ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

⁵⁹ <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befteft>

⁶⁰ SSB Tabell 04859, Areal og befolkning i tettsteder

Til sammen 22 578 (51%)

7.3.2 Planer for boligutvikling

I Skaun kommune vil det være betydelig med boligutbygging fram mot 2024. Boligutbygging i Skaun vil i årene fremover være særlig konsentrert langs Fv800 og i hovedsak i Børse og Buvika, men også på Viggja lengre frem i tid. Det vil i mye mindre grad være boligutbygging i gangavstand fra E39 eller andre fylkesveger, men noe boligbygging ventes også i søndre deler av kommunen.

I Orkdal kommune er det lagt opp til fortetting i sentrum og langs aksene Fannrem – Orkanger. I Ustjåren er det planlagt stor utbygging, men dette ligger frem i tid og det må først bygges ny vei til området.

I Frøya kommune bygges nytt helsehus og omsorgsboliger på Sistranda. Det er vedtatt at det vil bygges 60 nye boliger på Hamarvika, i tillegg til vedtatt utbygging på Flatval. I Beinskardet på Sistranda har det de senere år blitt bygget mange nye boliger, og flere er planlagt. Videre er det planlagt boligutbygging på Valen og Holahauan.

Hitra kommune har planer om boligutbygging langs aksene Fv714 fra Dolmøya til Sandstad, i Knarrlagsundet og langs aksene Sandstad – Hestvika Fv341. Videre vil det foregå boligbygging i grensesentrene Kvenvær, Melandsjø, Dolmøy og Ansnes i tillegg til storstilt utbygging i kommunesenteret.

I Agdenes kommune er det byggeklare tomter i Lensvika, i tillegg til regulering av to nye boligfelt i Vassbygda, Lystad og Synnavikhaugen.

I Rindal kommune finnes det flere ledige boligtomter. Det største og nyeste feltet er Seljebrekka nært sentrum med vel 20 ledige tomter. Fra 2018 forventes det bygging av 10-15 leiligheter for salg i Rindal sentrum.

I Halså kommune er det regulert to nye felt med til sammen 42 tomter, hvorav det ene er under utbygging. I Hemne kommune er det planlagt ca. 100 boliger. I nye Heim kommune fra 01.01.2020 (Halså, Hemne og deler av Snillfjord), vil det også være muligheter for en del spredt boligutbygging. Det er ingen planer som løser ut behov for nye destinasjoner for kollektivtransport, men forsterker behovet for tilbud inn til sentrum.

7.3.3 Tiltak for bosetting

Flere kommuner i Orkdalsregionen er vekstkommuner med klare visjoner og strategi for vekst. På generelt grunnlag legges det mye ressurser i samfunns- og næringsutvikling, utvikling av kommunesentre og tilrettelegging for boligutbygging. I tillegg jobbes det mye med å kunne tilby attraktive fritidstilbud når det gjelder natur, idrett og kultur.

Agdenes tilbyr, som eneste kommune i regionen, etableringstilskudd for nye boliger. Her kan privatpersoner under 40 år få 100 000 kroner av kommunen til bygging eller kjøp av ny, ubebodd enebolig⁶¹.

7.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

7.4.1 Dagens arbeidsmarked

Næringslivet i Orkdalsregionen er mangfoldig med blant annet sjømatnæring, prosess teknologi og landbruk. Regionhavnen Orkanger havn er en betydningsfull industri- og godshavn i Midt-Norge.

Med etablering av Norsk Kylling i Orkdal vil det bety 250-300 arbeidsplasser i kommunen. Dette vil sannsynligvis påvirke bosetnings- og reisemønstre. Orkdal kommune anslår at om lag halvparten av

⁶¹ <http://www.agdenes.kommune.no/kr-100-000-i-etableringstilskudd-til-byggingkjoe-av-ny-bolig.4654811-137543.html>

dagens ansatte hos Norsk Kylling vil pendle fra Trondheim og Støren, samtidig som mange også vil velge å bosette seg i og nær Orkdal kommune.

Vel 18 600 personer hadde arbeidssted i Orkdalsregionen fjerde kvartal 2017. Dette omfatter både innbyggere i regionen og innpendlere fra omliggende kommuner. Klart flest arbeidsplasser ligger i Orkdal, etterfulgt av Frøya og Hitra. Orkdal har størst innpendling fra Skaun, Trondheim og Meldal, Hitra har størst innpendling fra Frøya og Frøya fra Hitra.

Tabell 31: Oversikt over sysselsatte med arbeidssted i kommunene i Orkdalsregionen (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Orkdal	5 854 personer
Frøya	2 801 personer
Hitra	2 485 personer
Hemne	1 981 personer
Skaun	1 592 personer
Meldal	1 422 personer
Rindal	870 personer
Halsa	655 personer
Agdenes	578 personer
Snillfjord	400 personer

7.4.2 Arbeidspendling

Fjerde kvartal 2017 var i underkant av 22 000 av innbyggerne i alderen 15-74 år bosatt i Orkdalsregionen sysselsatt. Av disse pendlet 7 950 personer (36%) ut av egen kommune for å jobbe. Pendlerstrømmene ut fra kommunene er sterkest fra Skaun og Orkdal, hvor store deler av pendlingen foregår til Trondheim. Hele 3020 personer (72%) pendler fra Skaun til enn andre kommuner, mens 1863 personer (32%) pendler fra Orkdal til andre kommuner.

Tabell 32: Oversikt over sysselsatte per 4. kvartal 2017 (15-74 år) som pendler ut av kommunene for arbeid (SSB Tabell 11616)⁶²

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til ⁶³
Skaun	3 020 (72%)	Trondheim, Orkdal, Melhus
Orkdal	1 863 (32%)	Trondheim, Meldal, Skaun
Meldal	767 (41%)	Orkdal, Trondheim, Rennebu
Hemne	416 (20%)	Aure, Trondheim, Orkdal
Hitra	396 (17%)	Frøya, Trondheim, Snillfjord
Frøya	375 (14%)	Hitra, Trondheim, sokkelen sør for 62°N
Rindal	338 (34%)	Surnadal, Trondheim, Meldal
Agdenes	319 (39%)	Orkdal, Trondheim, sokkelen sør for 62°N
Snillfjord	244 (47%)	Hemne, Hitra, Orkdal
Halsa	213 (30%)	Surnadal, Kristiansund, Trondheim

7.4.3 Næringsutvikling

I Orkdal kommune vil Norsk Kylling bygge nytt slakteri på området Furumoen på Orkanger. Norsk Kylling vil ha mellom 250-300 arbeidsplasser i Orkdal.

Skaun kommune er tilsluttet strategisk næringsplan for Orkdalsregionen og for Trondheimsregionen. I Skaun kommune er det størst fokus på næringsutvikling som understøtter det å være en god bokommune. Det er færre større bedrifter og industribedrifter, men kommunen er også en viktig landbrukskommune med betydelig skogsdrift i tillegg.

⁶² SSB Tabell 11616, Sysselsatte, etter bosted, arbeidssted, inn- og utpendling, kjønn og alder

⁶³ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/314-309-308-295-298-297-290-300-296-291>

I Frøya kommune er det nye planer for næringsutvikling flere steder, som blant annet Hallaren, Skarpneset og Bonenget.

I Hitra kommune er det fokus på utvikling av Hitra industripark/Hitra Kysthavn, Dolmøy næringsområde, Hitra Fiskerihavn (Kuøya) ved Ansnes og næringsområder på Kjerringvåg og i Knarrlagsund/Ulvan, i tillegg til næringsutvikling i kommunesenteret.

I Rindal kommune går det hvert år betydelig midler til næringsutvikling. Det meste av økt aktivitet forventes å komme i eksisterende bedrifter. Trearbeidene industri er ei stor næringsgrein i bygda.

I næringsplan for Halså kommune vektlegges utvikling av næringsarealer tilknyttet trafikkknutepunkt ved land og sjø. Områder det arbeides aktivt med i dag er handels og servicesenter på E39 mellom Betna og Halsanaustan. Det er også planlagt tømmerkai i Rendalen. Andre områder det er pekt på i næringsplanen er Klettaelvaområdet og området Røestranden til Halså Næringspark på Halsanaustan. Røestranden inkluderer fremtidige planer om kai.

7.5 Målpunkt

7.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med rådhus/kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 33: Oversikt over administrasjonssentre i Orkdalsregionen

Kommune	Administrasjonssenter
Rindal	Rindal (tettsted)
Halså	Liabø
Hemne	Kyrksæterøra
Snillfjord	Krokstadøra
Hitra	Fillan
Frøya	Sistranda
Agdenes	Selbekken
Meldal	Meldal (tettsted)
Orkdal	Orkanger
Skaun	Børse

7.5.2 Skoler

I Orkdalsregionen finner man 35 barne- og ungdomsskoler og fire videregående skoler.

I Hitra kommune er det endringer knyttet til kommunesammenslåing og elevflyt fra Hemneskjel/Sundeområdet til og fra skole på Hitra. Her er det allerede igangsatt overgangsperiode frem mot 01.01.2020.

Rindal kommune har bare en grunnskole. Når Rindal blir en del av Trøndelag er det en forventning om at det etableres daglig skyss til og fra videregående skoler i Meldal og Orkdal.

Tabell 34: Oversikt over grunnskoler og videregående skoler Orkdalsregionen

Kommune	Grunnskoler ⁶⁴	Videregående skoler
Rindal	Rindal Skole, Rindal (1.-10. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Surnadal ⁶⁵ .
Halsa	Halsa barne- og ungdomsskole, Vågland (1.-10. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Surnadal, Kristiansund eller Tingvoll.
Hemne	Sodin skole, Kyrksæterøra (1.-10.kl.) Vinjeøra skole, Vinjeøra (1.-7. kl.) Svanem skole, Hellandsjøen. (1.-7. kl.)	Hemne videregående skole, Kyrksæterøra
Snillfjord	Krokstadøra oppvekstsenter, Krokstadøra (1.-10. kl.) Ven oppvekstsenter, Ytre Snillfjord (1.-7. kl.) Hemneskjela oppvekstsenter, Hemneskjela (1.-4. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Orkdal, Meldal eller Hitra ⁶⁶
Hitra	Fillan skole, Fillan (1.-10. kl.) Barman oppvekstsenter, Barmfjorden (1.-7. kl.) Kvenvær oppvekstsenter, Kvenvær (1.-4. kl.) Strand oppvekstsenter, Hestvika (1.-7. kl.) Knarrlagsund oppvekstsenter, Knarrlagsund (1.-7. kl.)	Guri Kunna videregående skole, avd. Hitra, Fillan
Frøya	Sistranda skole, Sistranda (1.-10. kl.) Nordskag oppvekstsenter, Nordskaget (1.-7. kl.) Nabeita oppvekstsenter, Hamarvika (1.-7. kl.) Dyrøy oppvekstsenter, Norddyrøy (1.-7. kl.) Sørburøy skole, Sørburøy (1.-10. kl.) Mausund oppvekstsenter, Mausund (1.-10. kl.)	Guri Kunna videregående skole, avd. Frøya, Sistranda
Agdenes	Lensvik skole, Lensvik (1. – 10. kl.) Lysheim skole, Vassbygda (1.-7. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Orkdal, Meldal, Ørland og Bjugn. ⁶⁷
Meldal	Meldal barne- og ungdomsskole, Meldal (1.-10. kl.) Løkken Verk Montessorriskole (1.-10. kl.)	Meldal videregående skole, Løkken Verk
Orkdal	Grøtte skole, Fannrem (1.-10. kl.) Orkanger barneskole, Orkanger (1.-7. kl.) Orkanger ungdomsskole, Orkanger (8.-10. kl.) Evjen skole, Orkanger (1.-7. kl.) Årlivoll skole, Svorkmo (1.-10. kl.) Gjølme skole, Gjølme (1.-7. kl.)	Orkdal videregående skole, Orkanger
Skaun	Buvik skole, Buvika (1.-7. kl.) Børse skole, Børse (1.-7. kl.) Skaun ungdomsskole, Børse (8.-10. kl.) Jåren-Råbygda Oppvekstsenter, Skaun (1.-7. kl.) Venn Oppvekstsenter, Skaun (1.-7. kl.) Viggja oppvekstsenter, Viggja (1.-7. kl.)	Ingen videregående skole. De fleste går på videregående skole i Orkdal, Meldal og Melhus, enkelte i Trondheim. ⁶⁸

⁶⁴ <https://skoleporten.udir.no/oversikt/oversikt/grunnskole/nasjonalt>

⁶⁵ <https://www.rindal.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/videregaende-skole/>

⁶⁶ <http://www.ks.no/kommunespeilet/samfunn-og-demokrati/sagaen-om-snillfjord/>

⁶⁷ <https://www.agdenes.kommune.no/index.php?id=4664117>

⁶⁸ <https://no.wikipedia.org/wiki/Skaun>

7.5.3 Legevakt og sykehus

Alle kommunene i Orkdalsregionen har egne legekantor med tilknyttede fastleger.

Tabell 35: Oversikt over legekantor i Orkdalsregionen

Kommune	Beliggenhet legekantor
Rindal	Rindal sentrum
Halsa	Liabøen
Hemne	Kyrksæterøra
Snillfjord	Krokstadøra
Hitra	Fillan
Frøya	Sistranda
Agdenes	Lensvik
Meldal	Meldal sentrum
Orkdal	Orkanger
Skaun	Børse

7.5.4 Dagligvarebutikker

For randkommunene Skaun, Melhus og Orkdal er Trondheim en viktig handelsdestinasjon. Til Orkdal har man handelsstrømmer fra de omliggende kommunene Meldal, Rindal, Hemne, Snillfjord og Agdenes. Fra Halsa reiser mange til Surnadal og Kristiansund for handel.

I mars 2017 finner man én eller flere dagligvarebutikker 26 steder i Orkdalsregionen.

Tabell 36: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i Orkdalsregionen

Kommune	Beliggenhet - dagligvarebutikker
Rindal	Rindal sentrum, Nybø, ved FV 65
Halsa	Halsa fergekai, Vågland, Valsøyfjord
Hemne	Kyrksæterøra
Snillfjord	Krokstadøra
Hitra	Fillan, Sandstad, Dolmøy, Mellansjø, Knarrlagsund, Kvenvær
Frøya	Sistranda, Dyrøy
Agdenes	Selven, Mølnbukt, Lensvik
Meldal	Meldal sentrum, Storås
Orkdal	Orkanger, Fannrem, Vormstad
Skaun	Børse, Buvika, Venn

7.5.5 Bilhold

I Orkdalsregionen er det nokså små variasjoner i bilholdet fra kommune til kommune. Gjennomsnittet i alle kommuner ligger på mellom 1,2 og 1,5 biler per privathusholdning⁶⁹. Rindal og Skaun er kommunene med flest biler per privathusholdning (1,5 biler i gjennomsnitt), mens det er færrest biler sett opp mot privathusholdninger i øykommunene Hitra og Frøya (1,2 biler i gjennomsnitt)⁷⁰.

7.6 Viktige innspill fra Orkdalsregionen

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter, kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra Orkdalsregionen.

⁶⁹ SSB Tabell 06070, Privathusholdninger, etter husholdningstype

⁷⁰ SSB Tabell 07832, Registrerte kjøretøy, etter kjøretøy og merke

Tilbudet må knyttes sammen med hurtigbåt og ferge fra Halså, Frøya, Hitra og Agdenes, regiontog på Berkåk og buss fra Mørebyene mot Trondheim.

Det er avgjørende at man kommer ut med effektiv og sømløs korrespondanse mellom ulike bussruter, mellom buss og tog, mellom buss og ferge/hurtigbåt, og korrespondanse mellom buss og fly på de mindre lufthavnene.

De ulike operatørene må være forpliktet til å tilstrebe best mulig korrespondanse.

Viktig med et godt samarbeid med kommunene slik at de bidra til best mulig lokal infrastruktur. Spesielt viktig å koble på planseksjonene i de ulike kommunene ettersom eventuell endring av infrastruktur tar tid.

Det er viktig at AtB er kjent med ulike infrastrukturprosjekt i regionen. Det er flere store infrastrukturprosjekt på planleggingsstadiet: Ferge mellom Hitra og Aure, Trøndelagstunnelen under Trondheimsfjorden og ny vei mellom Snillfjord og Agdenes.

Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord slår seg sammen til Orkland kommune fra 2020. Forventing om felles takstzone ved sammenslåing.

Behov for en vesentlig forbedring av busstilbudet langs hovedaksen Fv714 mellom Sistranda og Fillan. Her bør det være et tilbud som frekventerer med times-avganger mellom klokken 06.00 og 22.00. Bestillingstransport bør vurderes og det er god grunn til å tro at dette blir godt mottatt i Hitra og Frøya kommune. Innspill fra Hitra kommune på at bestillingstransport må iverksettes, spesielt i de områdene det mangler rutetilbud med ordinær buss.

Også for Rindal kommune som blir del av Trøndelag fra 1. januar 2020 er det interesse for bestillingstransport. I tillegg er det ønskelig med et mer pendlervennlig tilbud i Rindal, samt ønske om å beholde gjennomgangsbussen fra Møre og Romsdal. Videre bør det være fullverdig daglig skoleskyss til videregående skoler i Surnadal, Meldal og Orkdal.

Halså kommune som blir en del av Trøndelag fra 1. januar 2020 har i dag et heller ujevnt busstilbud. Halså ungdomsråd fremmer et sterkt ønske om snarlig gjenoppretting av bussrute langs E39 gjennom Halså, med fokus på korrespondanse til rutetilbudet i nord (Hemne / Stormyra / Trondheim) og i sør (Surnadal / Kristiansund). Dette vil være et særlig viktig tilbud for studenter i begge retninger. Bestillingstransport er etablert som et populært tilbud i Halså kommune. Ønskelig at dette videreføres og forbedres opp mot ulike målgruppers behov.

7.7 Innspill fra Orkdal kommune

Den 30. august 2018 ble det gjennomført møte med Orkdal kommune for å diskutere transportbehov og mulige løsninger i Orkanger. Følgende innspill kan trekkes frem etter møtet:

Positivt med bybusslinje i Orkanger med oppstart i oktober 2018. I tillegg til god markedsføring og informasjon er det viktig med god nok frekvens for at dette skal bli en suksess. Videre er det også ønske om et tilbud som vil dekke nytt Folkehelsesenter, samt industriområdet Grønøra hvor Isfjord og Norsk Kylling etablerer seg. Bybuss i retning Gjølme vil kunne dekke disse områdene.

Det kan også være ønskelig med et tilbud som dekker områdene Beitøra/Laksøra. Det er planlagt utbygging her med tanke på handel. Beitøra er regulert til plasskrevende varer (handelspark).

Det vil være en utfordring å få de som jobber i industrien over til kollektiv trafikk da man gjerne jobber skift og har gratis parkering.

Per i dag er det ikke kapasitetsutfordringer ved pendlerparkering ved Amfi/Skysstasjonen. Er interesse for å utrede bedre sykkelparkering.

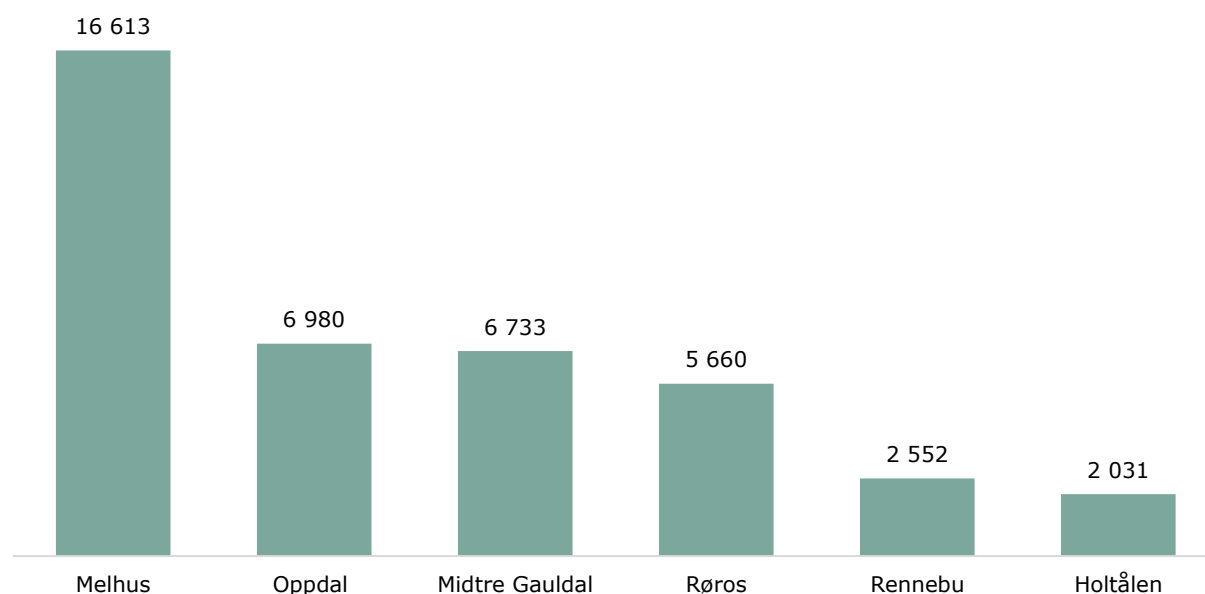
Aktivitetssenteret åpner i mars 2020 og Orkdal kommune er opptatt av god kommunikasjon hit. Positivt at ringruten (510) og eventuelt buss i retning Gjølme settes i drift. Videre kan det være ønskelig med bestillingstransport.

Orkdal kommune vil være interessert i å være med på eventuelle forsøksløsninger med tanke på autonome kjøretøy

8 BEFOLKNING OG UTVIKLING I REGION TRØNDELAG SØR

Region Trøndelag sør består av innlandskommunene Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Midtre Gauldal og Melhus. Ved utgangen av 2017 bodde det 40 569 mennesker i Region Trøndelag Sør⁷¹. Melhus, som er den eneste kommunen som grenser mot Trondheim, er den mest folkerike kommunen i regionen med sine 16 613 innbyggere.

Det finnes til sammen 13 067 fritidsbygninger i regionen. Alle kommuner, og især Oppdal (3 513), Røros (3 306), Midtre Gauldal (2 161) og Rennebu (1 969) er attraktive hytte- og friluftslivkommuner. Oppdal trekker mange vinterturister til alpint- og skianlegg, mens Røros er med sin rike kulturarv et reisemål for både norske og utenlandske turister.

Figur 22: Folkemengde i kommunene i region Trøndelag sør 2017 (SSB Tabell 10213)

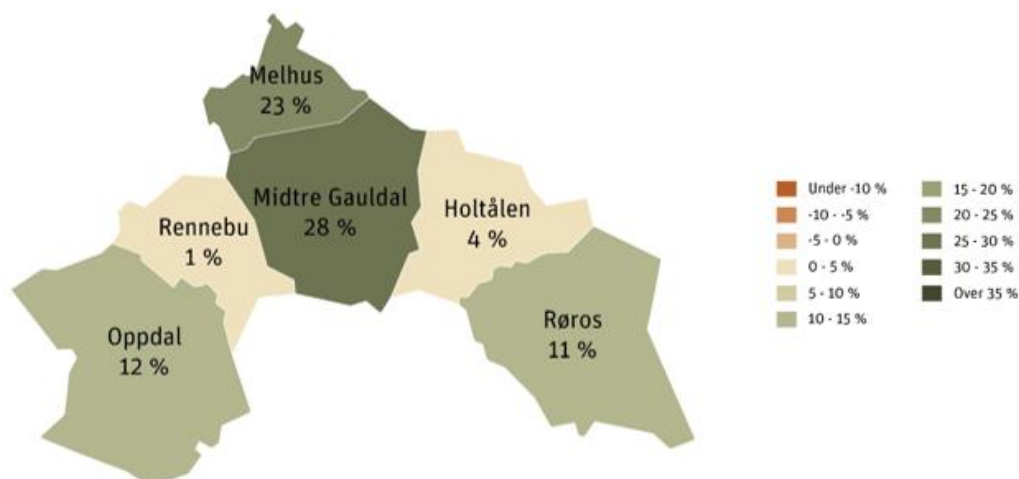
8.1 Befolkningsutvikling

Regionen vil de kommende årene oppleve en noe sterkere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag sett under ett. I 2035 vil folketallet være 47 798, noe som gir regionen en befolkningsvekst på 18 %, mot 15 % i Trøndelag fylke⁷².

Alle kommuner er forventet å ha befolkningsvekst mot 2035, men det er særlig Midtre Gauldal og Melhus, som ligger nærmest Trondheim, som bidrar til regional vekst. Av en forventet økning på 7 229 personer, ligger det an til at 5 659 vil være bosatt i disse to kommunene. Bak vekstkommunen Skaun i nordvest, er Midtre Gauldal den kommunen som forventes størst prosentvis befolkningsøkning frem mot 2035 (28 %). Den planlagte flyttingen av Norsk Kylling fra Støren til Orkanger, gjør at det hersker noe usikkerhet rundt om økningen vil bli så stor som SSB estimerer.

SSB estimerer lavest vekst i de minst folkerike kommunene, Rennebu (1 %) og Holtålen (4 %). Røros (11 %) og Oppdal (12 %) vil også oppleve en noe lavere prosentvis befolkningsvekst enn Trøndelag sett under ett.

⁷¹ SSB Tabell 10213, Fremskrevet folkemengde etter kjønn og alder. Middelvekst (MMMM)

Figur 23: Befolkningsvekst 2017-2035 i % for Trøndelag sør

8.2 Aldersutvikling

Som i resten av landet, vil kommunene som inngår i regionen oppleve en økning i andelen innbyggere som overstiger yrkesaktiv alder (70 år og eldre) de kommende årene.

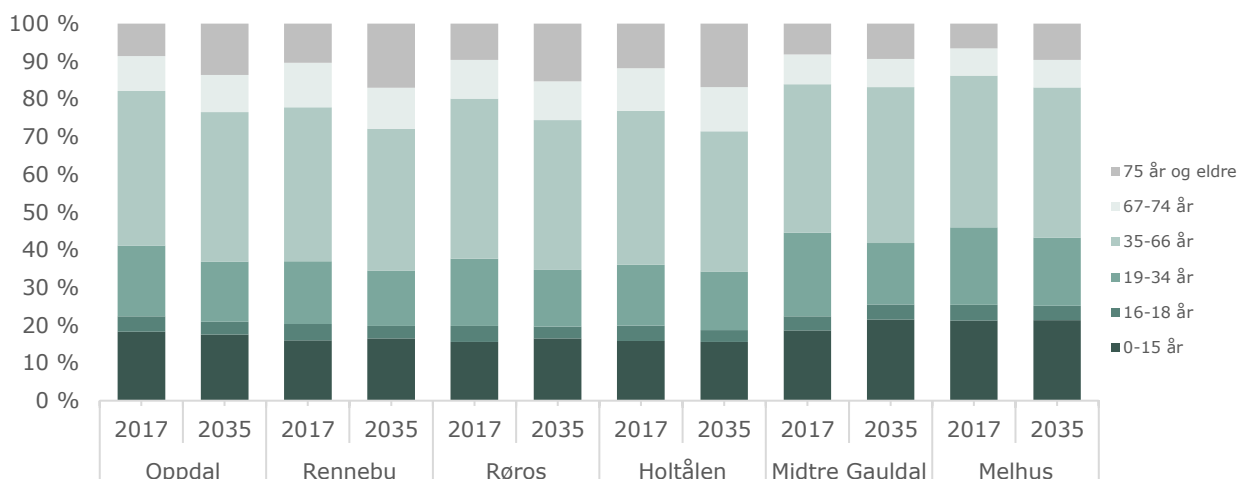
Per i dag er 13 % av befolkningen i regionen over 70 år, mens andelen i 2035 vil være 17 %. Trøndelag sør vil dermed ha en like stor andel eldre som Trøndelag sett under ett dersom Trondheim og Klæbu holdes utenom (17 %).

Størst andel eldre vil man i 2035 ha i kommunene Rennebu (23 %), Holtålen (23 %) og Røros (22 %). Dette er de tre kommunene som har den høyeste andelen eldre også i dag. Man ser typisk at andelen eldre blir størst i kommuner med negativ eller lav befolkningsvekst. Røros skiller seg i så måte ut med en større andel eldre enn man kunne forvente, befolkningsveksten frem mot 2035 (11 %) tatt i betraktning.

Andelen eldre vil være lavest i kommunene som ligger nærmest Trondheim; Melhus (14 %) og Midtre Gauldal (14 %). I Oppdal estimeres det at 19 % av befolkningen vil være over 70 år i 2035.

Midtre Gauldal er den kommunen som vil oppleve størst prosentvis vekst i barn og unge (0 - 18 år) frem mot 2035, fra 22 til 25 % av befolkningen. Midtre Gauldal og Melhus (25 %) blir blant kommunene i Trøndelag med størst andel barn og unge, etter Skaun (26 %) og Overhalla (26 %).

Målt i antall personer, vil økningen i barn og unge være størst i den mest folkerike kommunen, Melhus. Fra 4 232 i 2017 til 5 131 i 2035, hvilket gir en økning på 899 barn og unge frem mot 2035.

Figur 24: Fremskrevet folkemengde og aldersutvikling i Trøndelag sør 2017-2035 (SSB Tabell 10213)

8.3 Boligutvikling

8.3.1 Dagens bosetting

I 2017 bodde 22 487 personer, eller 57 % av innbyggerne, i det man omtaler som tettsteder⁷³. Et tettsted defineres som en hussamling der det bor minst 200 mennesker, der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter⁷⁴. Kommunene i Region Trøndelag sør ligger dermed tett opp mot andelen i Trøndelag som er på 58 % dersom man ikke regner med storbyen Trondheim.

Røros, Melhus og Oppdal er kommunene hvor største andel av befolkningen bor i tettsteder, med henholdsvis 68 %, 63 % og 62 %. Holtålen er kommunen hvor den laveste andelen av befolkningen bor i tettsteder; 29 % av innbyggerne.

Det finnes 13 tettsteder i kommunene som inngår i Region Trøndelag sør⁷⁵.

Tabell 37: Innbyggere bosatt i tettsteder (SSB Tabell 05212) og tettsteder i regionen (SSB Tabell 04859) fjerde kvartal 2017

Kommune	Innbyggere bosatt i tettsteder	Tettsteder
Oppdal	4 299 (62 %)	Oppdal (4 299)
Rennebu	976 (38 %)	Berkåk (976)
Røros	3 808 (68%)	Røros (3 808)
Holtålen	601 (29 %)	Renbygda (601)
Midtre Gauldal	2 641 (42 %)	Støren (2 331), Soknedal (310)
Melhus	10 162 (63 %)	Melhus (6 246), Kvål (464), Ler (589), Lundamo (1 042), Hovin (811), Korsvegen (532), Storsand (478)

8.3.2 Planer for boligutvikling

Melhus kommune er i gang med å utarbeide ny sentrumsplan og det er planer om boligutbygging i flere deler av kommunen. På Løvset er det i dag potensiale for bygging av langt flere boliger. På Gimse er det planlagt utbygging av boliger, rekkehus og lavblokkbebyggelse. I både Rønningstrøa og Brekkåsen planlegges det bygging av eneboliger. Videre planlegges det for rundt 600 nye boliger på Dullum og flere nybygg på Ler.

⁷³ SSB Tabell 05212, Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk

⁷⁴ <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befsett>

⁷⁵ SSB Tabell 04859, Areal og befolkning i tettsteder

I Midtre Gauldal kommune er 200 leiligheter klare for oppføring innen kort tid i Støren Sentrum. Ny sentrumsplan i Støren er under arbeid. I Holtålen kommune legges det til for fortrinnsvis å styrke kommunesenteret Ålen, men vil samtidig forvente noe boligbygging i grendene. Utbygging av omsorgsboliger vil skje i Ålen sentrum i takt med økning i antall eldre i kommunen. I Rennebu kommune er det boligområder i Berkåk (sentrum) med ledige tomter.

8.3.3 Tiltak for bosetting

Ingen kommuner i regionen tilbyr boligtilskudd, ut over Husbankens Startlån for etablering av egen bolig⁷⁶. I Midtre Gauldal kommune er det en sterk satsing på utvikling og tilrettelegging for å tiltrekke seg både næringsliv og bosetting. Holtålen kommune har en kontinuerlig prosess for å øke innbyggertallet, og målretter seg spesielt mot utflyttede Holtålinger bosatt i Trondheimsregionen. I Rennebu er det fokus på bolyst, attraktive tomter for bosetning og næringsareal.

8.4 Arbeidsmarked og næringsutvikling

8.4.1 Dagens arbeidsmarked

Jord- og skogbruk er hovednæringene i regionen. Trebruk- og møbelindustri står også sterkt i flere av kommunene. I tillegg er mange sysselsatt i sagbruksindustrien i Midtre Gauldal, næringsmiddelindustrien i Melhus og Midtre Gauldal, jern- og metallindustri i Holtålen, skisportnæringen i Oppdal, hus- og fritidsboligindustrien i Rennebu og næring tilknyttet turisme i Røros. All statistikk er fra 2017, så alle endringer, som for eksempel flytting av Norsk Kylling fra Støren, er ikke enda hensyntatt.

16 205 personer hadde arbeidssted i regionen fjerde kvartal 2016. Melhus er kommunene med flest arbeidsplasser, med 4 991 sysselsatte i kommunen. Over 1 000 personer pendler fra Trondheim kommune for å jobbe i Melhus.

Tabell 38: Oversikt over sysselsatte (15-74 år) med arbeidssted i Region Trøndelag Sør fjerde kvartal 2017 (SSB Tabell 11616)

Kommune	Sysselsatte med arbeidssted i kommunen
Oppdal	3 215 personer
Rennebu	1 025 personer
Røros	3 303 personer
Holtålen	580 personer
Midtre Gauldal	3 091 personer
Melhus	4 991 personer

⁷⁶ <https://husbanken.no/startlaan/>

8.4.2 Arbeidspendling

I 2017 bodde det rundt 20 053 sysselsatte (15 - 74 år) i Region Trøndelag Sør, hvilket gir en sysselsettingsprosent på 68 %. Av disse pendlet 8 035 personer (40 %) ut av egen kommune for å jobbe.

Størst utpendling har man fra Melhus, med 5 155 personer (63 %). Nærmere 4 000 av disse pendler til Trondheim. Lavest pendlerandel har man i fjellkommunene Oppdal og Røros (begge 16 %), noe som utgjør henholdsvis 557 og 480 personer.

Tabell 39: Oversikt over sysselsatte per 4. kvartal 2017 (15 - 74 år) som pendler ut av kommunene for arbeid (SSB Tabell 11616)⁷⁷

Kommune	Pendler ut av kommunen	Kommunene flest pendler til ⁷⁸
Oppdal	557 (16 %)	Trondheim, Rennebu, Oslo
Rennebu	420 (34 %)	Oppdal, Trondheim, Midtre Gauldal
Røros	480 (16 %)	Os (Hedmark), Trondheim, Holtålen
Holtålen	478 (50 %)	Røros, Trondheim, Oslo
Midtre Gauldal	945 (29 %)	Trondheim, Melhus, Rennebu
Melhus	5 155 (63 %)	Trondheim, Midtre Gauldal, Oslo

8.4.3 Næringsutvikling

I Midtre Gauldal kommune er det en sterk satsing på næringsutvikling og kommunen har satt opp flere mål for å bidra til utviklingen av næringslivet. Et av målene er å tiltrekke seg bedrifter som flytter ut av Trondheim til å etablere seg på Støren Næringsområde Sør. Kommunesenteret Støren ligger der E6 og fv.30 møtes, fem mil sør for Trondheim. Både Rørosbanen og Dovrebanen går gjennom Støren, som er et viktig knutepunkt i området, og i Trøndelagsregionen. I tillegg til jernbanen vil den store driveren i utviklingen av Støren og Midtre Gauldal kommune være den nye firefelts E6 fra Melhus til Ulsberg.

I Holtålen kommune er det i hovedsak tilrettelagt for etablering og utvikling av infrastruktur for næringslivet i kommunesenteret Ålen. I tillegg finner man et næringsområde i Haltdalen. Det er også i disse to områdene man vil tilrettelegge for næringsutvikling i årene fremover.

8.5 Målpunkt

8.5.1 Administrasjonssenter

Administrasjonssenter med rådhus/kommunehus og servicetjenester er et viktig knutepunkt i kommunene.

Tabell 40: Oversikt over administrasjonssentre i kommunene i Region Trøndelag Sør

Kommune	Administrasjonssenter
Oppdal	Oppdal (tettsted)
Rennebu	Berkåk
Røros	Røros (tettsted)
Holtålen	Ålen
Midtre Gauldal	Støren
Melhus	Melhus (tettsted)

⁷⁷ SSB Tabell 11616, Sysselsatte, etter bosted, arbeidssted, inn- og utpendling, kjønn og alder

⁷⁸ <http://www.nykommune.no/#!kommuner/314-309-308-295-298-297-290-300-296-291>

8.5.2 Skoler

I Region Trøndelag Sør finner man 29 barne- og ungdomsskoler og 5 videregående skoler.

I Melhus kommune planlegges det ny barneskole ved Gimse Barneskole med oppstart fra neste år.

Videre skal det bygges ny barneskole på Brekkåsen og Melhus videregående skole skal bygges ut.

Høyeggen skole i Melhus har lite kapasitet, noe som kan medføre at det vil bli endring i skolekretsene.

Tabell 41: Skoleoversikt i Trondheim sør, med antall elever med rett til fri skoleskyss (skoleåret 17/18)

Kommune	Skolenavn	VGS	GSK	Trinn	Ant. Elever (totalt)	Ant elever ITS
Melhus	Hovin skole		X	1-7	42	12
	Lundamo barneskole		X	1-7	54	36
	Lundamo ungdomsskole		X	8-10	159	15
	Rosmælen skole		X	1-7	68	24
	Flå skole		X	1-7	85	49
	Øya ungdomsskole (privat)		X	8-10	39	13
	Høyeggen skole		X	1-7	70	12
	Gåsbakken skole		X	1-7	47	18
	Eid skole		X	1-10	80	25
	Gimse barneskole		X	1-7	123	7
	Gimse ungdomsskole		X	8-10	116	15
	Øya vgs (privat)	X		I/A	81	17
	Melhus vgs	X		I/A	208	31
Midtre Gauldal	Støren barneskole		X	1-7	55	13
	Støren ungdomsskole		X	8-10	132	2
	Soknedal skole		X	1-7	146	10
	Budal skole		X	1-7	32	8
	Singsås skole		X	1-7	54	4
	Gauldal vgs	X		I/A	247	38
Rennebu	Rennebu barne- og ungdomsskole		X	1-10	186	46
	Rennebu EnSpire skole*		X	1-7		
Oppdal	Drivdalen skole		X	1-7	20	6
	Aune barneskole		X	1-7	76	8
	Oppdal ungdomsskole		X	8-10	102	10
	Lønset skole		X	1-7	9	9
	Vollan skole (privat)		X	1-10	29	3
	Midtbygda skole		X	1-7	34	13
	Oppdal vgs	X		I/A	75	15
Røros	Glåmos skole		X	1-7	20	2
	Brekken skole		X	1-7	9	8
	Røros skole		X	1-10	139	21
	Røros vgs	X		I/A	65	2
Holtålen	Hov skole		X	1-10	94	15
	Haltdalen oppvekstsenter		X	1-7	21	0

*Rennebu EnSpire skole er en nyoppstartet privat grunnskole i Rennebu kommune, tidligere Voll skole. Intet kjent elevgrunnlag ved denne skolen pt.

8.5.3 Legevakt og sykehus

Alle kommunene i regionen har egne legekontor med tilknyttede fastleger.

Tabell 42: Oversikt over legekontor og beliggenhet

Kommune	Beliggenhet legekontor
Oppdal	Oppdal sentrum
Rennebu	Berkåk
Røros	Røros sentrum
Holtålen	Ålen
Midtre Gauldal	Støren
Melhus	Melhus sentrum

Innbyggerne i Røros, Holtålen, Midtre Gauldal og Melhus er tilknyttet St. Olavs hospital i Trondheim. Innbyggerne i Oppdal og Rennebu er tilknyttet Orkdal Sjukehus – St. Olavs hospital som ligger på Orkanger.

8.5.4 Dagligvarebutikker

Det går sterke handelsstrømmer fra hele regionen og inn til Trondheim, og især fra Melhus og Midtre Gauldal. Fra Rennebu reiser også mange til Oppdal, Støren og Orkanger for handel, mens mange fra Holtålen reiser til Røros for detaljhandel.

I april 2017 fant man én eller flere dagligvarebutikker 23 steder i Region Trøndelag Sør.

Tabell 43: Oversikt over beliggenhet for dagligvarebutikker i kommunene i Region Trøndelag Sør

Kommune	Beliggenhet dagligvarebutikker
Oppdal	Oppdal sentrum, Festa
Rennebu	Berkåk, Nerskogen, Voll
Røros	Røros sentrum, Glåmos, Brekken
Holtålen	Ålen, Haltdalen
Midtre Gauldal	Støren, Hovin, Soknedal, Singsås, Bjørgen, Budal
Melhus	Melhus sentrum, Kvål, Ler, Lundamo, Hovin, Korsveien, Hølonda

8.5.5 Bilhold

Rennebu, Holtålen, Midtre Gauldal og Melhus er kommunene med flest personbiler per privathusholdning⁷⁹. Her har hver husholdning i gjennomsnitt har 1,4 biler. Færrest biler har man i Røros, med 1,2 biler i gjennomsnitt, og i Oppdal, med 1,3 biler i gjennomsnitt⁸⁰.

8.6 Viktige innspill fra region Trøndelag Sør

I arbeidet med nytt kollektivtilbud fra 2021 har AtB vært avhengig av god dialog og gode innspill fra region, kommuner og andre interessenter. Med bakgrunn i møter med regionråd våren 2018, samt skriftlige innspill fra kommuner og andre interessenter, kan følgende trekkes frem som de viktigste momentene fra region Trøndelag Sør.

Det planlegges nye bommer på strekningen Støren og Trondheim. I tillegg er det planlagt bom i Soknedalen. Ny E6 og bompenger vil kunne påvirke reisemønster og det forventes at dette vil føre til at en større andel vil gå over til kollektiv transport. Viktig å ta høyde for dette når tilbudet skal tilrettelegges.

⁷⁹ SSB Tabell 06070, Privathusholdninger, etter husholdningstype

⁸⁰ SSB Tabell 07832, Registrerte kjøretøy, etter kjøretøy og merke

Det er ønskelig å etablere Støren som kollektivt knutepunkt for regionen. Ønskelig at det i tillegg tilrettelegges for park & ride på Støren. I tillegg er det ønske om flere parkeringsplasser for pendlere på Melhus og et bedre tilbud inn til Trondheim, spesielt fra Røros.

Bedre samarbeid mellom buss og tog vil være viktig. Felles billettløsning er sentralt og viktig at man tilrettelegger for muligheten til å kombinere disse transportmidlene. I tillegg er det ønskelig at man utvider takstsonen (Sone A) fra Ler til Støren.

Opptatt av at det blir en god dialog mellom AtB, fylkeskommunen og kommunen for at man skal jobbe sammen for å utarbeide en god form for bestillingstransport. Mange bygder i regionen har ikke et godt tilbud i dag.

8.7 Innspill fra Melhus kommune

Den 30. august 2018 ble det gjennomført møte med Melhus kommune for å diskutere transportbehov og mulige løsninger i Melhus. Følgende innspill kan trekkes frem etter møtet:

Matebuss ned fra Løvset til Melhus fungerer i dag meget godt, både for jobbreisene og skoleelever. Ønskelig med nattbuss Løvset. Varmbo mangler i dag et godt tilbud og det er ønskelig med pendler buss mellom Varmbo og Løvset. Ønskelig også med buss fra Rødde til Melhus.

For Melhus er det viktig med et tilbud som har god frekvens og korresponderer med annen trafikk. Også viktig med god planlegging slik at man unngår mating til allerede fulle tog. Dagens billettprising er en utfordring og tilbakemelding om at pris/sone bør følge kommunegrensen.

Melhus kommune har god tro på førerløse (autonome) kjøretøy på Melhus i løpet av en 5-års periode. Videre er det ønske om El-bus med pantograf og depotlading.

Det er behov for flere pendlerparkeringer på Melhus. Ett system med mulighet for informasjon om ledig kapasitet på Park & Ride ville blitt godt mottatt. Man opplever ofte at det er lite tilgjengelige parkeringsplasser for pendlere i dag. Ny E6 og flere bommer vil trolig føre til at flere vil velge kollektivtrafikk fremover.

Innbyggere på Hovin vil fremover måtte kjøre igjennom 2 bommer for å komme til Melhus. Det vil antagelig være behov for flere parkeringsmuligheter på Hovin da trolig flere vil velge annen transport enn bil fremover.

I Kvål er det utfordringer med dagens pendlerparkering grunnet kvikk-leire. Videre er det ønskelig med matebuss fra Nygård.

Området rundt Korsveien er utfordrende når det gjelder kollektivtrafikk. Tidligere tilbud ble ikke brukt. Ønskelig med tilbringer/fleksibelt tilbud rundt Korsveien. Også ønskelig med fleksibel transport for ungdommer på Hølonda.